รายงานการประเมินผล

โครงการปรับปรุงอ่างเก็บน้ำห้วยทรายขมิ้น อันเนื่องมาจากพระราชดำริ

สำนักงานคณะกรรมการพิเศษ
เพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (สำนักงาน กปร.)

มีนาคม 2565

คำนำ

การประเมินผลโครงการปรับปรุงอ่างเก็บน้ำห้วยทรายขมิ้นอันเนื่องมาจากพระราชดำริ อำเภอเมือง จังหวัดสกลนคร มีวัตถุประสงค์เพื่อติดตามผลการดำเนินงานสนองพระราชดำริ สถานภาพการดำเนินงานโครงการฯ ความครบถ้วนสอดคล้องตามแนวพระราชดำริ ผลสำเร็จของการดำเนินงานโครงการฯ รวมถึงปัญหา/อุปสรรค และแนวทางการดำเนินงานโครงการ ฯ ในระยะต่อไป ทั้งนี้ เพื่อนำผลการประเมินไปเป็นแนวทางในการพิจารณาปรับปรุงการดำเนินงานให้เกิดผลสัมฤทธิ์ ตลอดจนสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการกำหนดเป็นแผนงานและต้นแบบสำหรับการบริหารจัดการโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริที่มีบริบทโครงการในลักษณะเดียวกัน ให้เกิดการพัฒนาอย่างมีประสิทธิผลและยั่งยืน ต่อไป

การประเมินผลครั้งนี้ ได้รับความร่วมมือทั้งในเรื่องการประสานการดำเนินงานการลงพื้นที่ การให้ข้อมูล เป็นผลให้ได้รับทราบข้อมูลที่ถูกต้องและเป็นปัจจุบัน สำนักงาน กปร. จึงขอขอบคุณผู้เกี่ยวข้องและหน่วยงานต่าง ๆ ได้แก่ จังหวัดสกลนคร กรมชลประทาน ศูนย์ศึกษาการพัฒนาภูพานอันเนื่องมาจากพระราชดำริ สำนักงานเกษตรจังหวัดสกลนคร ศูนย์วิจัยและพัฒนาประมงน้ำจืดเขต 3 (สกลนคร) สถานีพัฒนาที่ดินสกลนคร สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดสกลนคร แขวงทางหลวงชนบทสกลนคร สำนักงานจัดรูปที่ดินและระบบน้ำเพื่อเกษตรกรรม อำเภอเมืองสกลนคร องค์การบริหารส่วนตำบลขมิ้น และผู้นำท้องถิ่น รวมถึงประชาชนกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้รับประโยชน์ในพื้นที่โครงการฯ ทุกท่านเป็นอย่างยิ่ง ที่มีส่วนสนับสนุนให้การดำเนินงานประเมินผลโครงการปรับปรุงอ่างเก็บน้ำห้วยทรายขมิ้นอันเนื่องมาจากพระราชดำริ สามารถประสบผลสำเร็จ และบรรลุวัตถุประสงค์เป็นอย่างดี

สำนักงาน กปร.

มีนาคม 2565

บทสรุปสำหรับผู้บริหาร

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พระราชทานพระราชดำริ เมื่อวันที่ 31 กรกฎาคม 2560 ให้ส่วนราชการที่เกี่ยวข้องโดยเฉพาะ กปร. รีบดำเนินการแก้ไขปรับปรุงอ่างเก็บน้ำ “ห้วยทรายขมิ้น” ให้ใช้การได้โดยเร็ว จากนั้น พระราชทานพระราชดำริเกี่ยวกับอ่างเก็บน้ำห้วยทรายขมิ้นและอ่างเก็บน้ำอื่น ๆ ในบริเวณใกล้เคียง รวมทั้งสิ้น 4 ครั้ง โดยที่มาของพระราชดำริเกิดเนื่องจากในเดือนกรกฎาคม 2560 ประเทศไทยได้รับอิทธิพลจากพายุโซนร้อน “ตาลัส”และ “เซินกา” ส่งผลให้ในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบนเกิดฝนตกหนักโดยเฉพาะบริเวณจังหวัดสกลนคร ทำให้มีปริมาณน้ำไหลลงอ่างเก็บน้ำห้วยทรายขมิ้นอย่างต่อเนื่อง จึงทำให้มีปริมาณน้ำเต็มอ่างเก็บน้ำ และเกิดน้ำเอ่อล้นข้ามทำนบดินและเกิดการกัดเซาะบริเวณสันอ่างเก็บน้ำห้วยทรายขมิ้น

สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (สำนักงาน กปร.) และหน่วยงานต่าง ๆ ได้ดำเนินการสนองพระราชดำริ โดยมีกิจกรรมหลักคือ กรมชลประทานดำเนินการปรับปรุงอ่างเก็บน้ำห้วยทรายขมิ้นอันเนื่องมาจากพระราชดำริ แล้วเสร็จในปี 2561 และมีหน่วยงานต่าง ๆ ในพื้นที่ร่วมดำเนินการแก้ไขปัญหาและพัฒนาในด้านต่าง ๆ เพื่อให้ราษฎรในพื้นที่ได้รับประโยชน์อย่างยั่งยืน ดังนั้น เพื่อติดตามผลการดำเนินงาน การใช้ประโยชน์จากโครงการฯ รวมถึงปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงาน สำนักงาน กปร. จึงดำเนินการประเมินผลโครงการปรับปรุงอ่างเก็บน้ำห้วยทรายขมิ้นอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

ผลการศึกษาเพื่อประเมินผลโครงการฯ สรุปได้ดังนี้ การดำเนินงานสนองพระราชดำริ โดยหน่วยงานต่าง ๆ ประกอบด้วย กรมชลประทานได้ดำเนินการปรับปรุงเพิ่มประสิทธิภาพอ่างเก็บน้ำห้วยทรายขมิ้น ให้มั่นคง แข็งแรง และเพิ่มความจุเป็น 3,000,000 ลูกบาศก์เมตร (เดิม 2,400,000 ลูกบาศก์เมตร) ขนาดตัวเขื่อน กว้าง 8 เมตร ยาว 1,300 เมตร สูง 10 เมตร พร้อมอาคารระบายน้ำล้นท่อส่งน้ำฝั่งซ้าย และท่อส่งน้ำฝั่งขวา ใช้ระยะเวลาก่อสร้าง 1 ปี 2 เดือน (สิงหาคม 2560 - กันยายน 2561) โดยประโยชน์ของโครงการสามารถสนับสนุนน้ำใช้อุปโภคบริโภค และพื้นที่การเกษตรในฤดูแล้ง 1,000 ไร่ ฤดูฝน 3,000 ไร่ ให้แก่ราษฎรบ้านห้วยทราย หมู่ที่ 4 บ้านพังขว้างเหนือ หมู่ที่ 2 ตำบลพังขว้าง และบ้านขมิ้น หมู่ที่ 2 บ้านพาน หมู่ที่ 8 ตำบลขมิ้น อำเภอเมือง จังหวัดสกลนคร จำนวน 1,223 ครัวเรือน 4,584 คน

หน่วยงานอื่น ๆ ร่วมดำเนินการ ได้แก่ ศูนย์ศึกษาการพัฒนาภูพานอันเนื่องมาจากพระราชดำริ เข้าร่วมโครงการปลูกหญ้าแฝกตามแนวพระราชดำริ เพื่อป้องกันการพังทลายของดินและป้องกันตะกอนดินไหลลงอ่าง และมีการอบรมอาชีพ รวมถึงสนับสนุนปัจจัยการผลิตแก่เกษตรกร สำนักงานเกษตรจังหวัดสกลนคร อบรมอาชีพให้เกษตรกรในพื้นที่ ศูนย์วิจัยและพัฒนาประมงน้ำจืดเขต 3 (สกลนคร) ปล่อยพันธุ์สัตว์น้ำ เพื่อเพิ่มผลผลิต สถานีพัฒนาที่ดินสกลนคร ทำการปลูกแฝก และฟื้นฟูปรับปรุงพื้นที่นาที่ได้รับผลกระทบจากอุทกภัย สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดสกลนคร ดำเนินการเสริมสร้างศักยภาพชุมชนด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย แขวงทางหลวงชนบทสกลนคร ดำเนินการเสริมผิวลาดยางแบบแอสฟิลท์คอนกรีตสายทางเข้าอ่างเก็บน้ำห้วยทรายขมิ้นฯ สำนักงานจัดรูปที่ดินและระบบน้ำเพื่อเกษตรกรรม ดำเนินการโครงการพัฒนารูปแบบชลประทานระดับแปลงนา อำเภอเมืองสกลนคร ได้แต่งตั้งคณะทำงานที่มีตัวแทนท้องถิ่นร่วมกับชลประทาน ทำหน้าที่ประเมินผลและวางแผนการใช้ประโยชน์น้ำจากอ่างเก็บน้ำห้วยทรายขมิ้นฯ รวมถึงอำเภอเมืองสกลนคร ร่วมกับสำนักงานพัฒนาที่ดิน ได้สร้างฝาย 3 แห่ง เพื่อให้มีฝายกักเก็บน้ำไว้ใช้ทำการเกษตร สามารถปลูกพืชฤดูแล้งได้

องค์การบริหารส่วนตำบลขมิ้น และผู้นำท้องถิ่น ได้ร่วมสำรวจความเสียหายพื้นที่หมู่บ้านกับผู้นำท้องที่และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะสำนักงานพัฒนาที่ดินได้เข้ามาช่วยเหลือในการปรับรูปแปลงนาของเกษตรกรให้กลับคืนสภาพดังเดิม

ผลการศึกษาจากแบบสอบถามประชาชนในพื้นที่โครงการ พบว่า ผู้ตอบส่วนใหญ่ เป็นเพศชาย อายุเฉลี่ย 60 ปี อยู่อาศัยในพื้นที่โครงการฯ เฉลี่ย 54 ปี สมาชิกในครัวเรือนเฉลี่ย 5 คน/ครัวเรือน ส่วนใหญ่ ร้อยละ 97.5 อยู่ในภาคเกษตร ประกอบอาชีพหลักโดยทำนา ครัวเรือนมีรายได้เฉลี่ย 157,902.60 บาทต่อปี รายจ่ายรวมของครัวเรือนเฉลี่ย 90,000 บาทต่อปี ด้านการใช้ประโยชน์จากโครงการ ส่วนใหญ่ร้อยละ 87.3 ใช้น้ำเพื่อการเพาะปลูก รองลงมาใช้น้ำอุปโภคบริโภค ความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นจากการมีโครงการฯ พบว่า ร้อยละ 61.9 มีสิ่งอำนวยความสะดวกดีขึ้น รองลงมาร้อยละ 60.6 มีรายได้เพิ่มขึ้นและมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น ทางด้านความพึงพอใจในภาพรวมของโครงการมีค่าเฉลี่ย 3.86 อยู่ในระดับสูง โดยส่วนใหญ่พึงพอใจด้านความจำเป็นและตรงตามความต้องการของเกษตรกรและประชาชน รองลงมา เป็นโครงการที่สามารถใช้ประโยชน์ได้อย่างต่อเนื่อง และเป็นโครงการที่ทำให้คุณภาพชีวิตเกษตรกรหรือประชาชนดีขึ้น ข้อเสนอแนะของประชาชน ต้องการให้อ่างเก็บน้ำสามารถเก็บกักน้ำได้ในปริมาณมากขึ้น เพื่อให้เพียงพอในการอุปโภคบริโภค และทำการเกษตร ต้องการให้มีการขยายแนวเขตของการส่งน้ำให้มากขึ้น

ผลการศึกษาด้านการดำเนินโครงการ พบว่า งานก่อสร้างโครงการเป็นไปตามแผน ไม่มีปัญหาหรืออุปสรรค องค์กรผู้ใช้น้ำจัดอยู่ในประเภทกลุ่มบริหารการใช้น้ำชลประทาน 1 กลุ่ม เป็นองค์กรผู้ใช้น้ำชลประทานที่มีทะเบียน มีข้อตกลง และมีกลุ่มผู้ใช้น้ำชลประทาน (กลุ่มพื้นฐาน) เป็นสมาชิก พื้นที่ส่งน้ำรวม 3,000 ไร่ ประโยชน์ของโครงการ ประกอบด้วย พื้นที่การเกษตรที่ได้รับน้ำสำหรับพื้นที่ปลูกข้าวในฤดูฝน 3,000 ไร่ และฤดูแล้ง 1,000 ไร่ การปศุสัตว์ได้รับประโยชน์ แบ่งเป็น สัตว์ปีก 3,000 ตัว และสัตว์ใหญ่ (โค, กระบือ) 1,500 ตัว การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ มีพื้นที่เลี้ยง จำนวน 29 ไร่ และสนับสนุนน้ำใช้เพื่อการอุปโภคบริโภค 1,223 ครัวเรือน 4,584 คน ปัญหาการใช้ประโยชน์ การใช้น้ำเพื่อการอุปโภคบริโภค และเพื่อการเกษตร ไม่เพียงพอในฤดูแล้ง ในอนาคต มีแผนซ่อมแซมระบบส่งน้ำเพื่อให้สามารถส่งน้ำได้ทั่วถึงในทุกแปลงและมีประสิทธิภาพสูงสุด ซึ่งจะทำให้เกษตรกรมีผลผลิตเพิ่มขึ้น

ข้อเสนอแนะจากผลการศึกษา เพื่อเป็นแนวทางดำเนินการในระยะต่อไป ประกอบด้วย ควรจัดทำแผนพัฒนาพื้นที่ห้วยทรายขมิ้น เพื่อเป็นกรอบดำเนินงานโครงการให้มีความชัดเจน ดำเนินงานพัฒนาแหล่งน้ำ บำรุงรักษาระบบส่งน้ำให้สามารถใช้ประโยชน์ได้เต็มประสิทธิภาพ มีการจัดกิจกรรมด้านอนุรักษ์และพัฒนาป่าไม้ เพื่อฟื้นฟูป่าต้นน้ำ ซึ่งจะช่วยบรรเทาปัญหาอุทกภัยอย่างยั่งยืน ดำเนินการพัฒนาอาชีพรายได้ในลักษณะผสมผสาน ลดความเสี่ยงจากการปลูกพืชเชิงเดี่ยว จัดการศึกษาดูงานและฝึกอบรมอาชีพให้แก่ประชาชนในพื้นที่โครงการ โดยเฉพาะด้านกสิกรรมปลอดสารพิษ การอนุรักษ์ดินและน้ำ การแปรรูปผลผลิต อาชีพนอกภาคเกษตรที่จะช่วยเพิ่มรายได้ให้มากขึ้น

สารบัญ

หน้า

คำนำ ก
บทสรุปสำหรับผู้บริหาร ข
สารบัญ ค
สารบัญตาราง ง

บทที่ 1 บทนำ **1 - 3**
1.1 ความเป็นมาของโครงการ 1
1.2 วัตถุประสงค์ของการติดตามประเมินผล 2
1.3 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ 3
1.4 ข้อจำกัดของการประเมินผล 3

บทที่ 2 พระราชดำริ และการดำเนินงานสนองพระราชดำริ **4 - 29**
2.1 แนวพระราชดำริเกี่ยวกับการพัฒนาแหล่งน้ำ 4
2.2 พระราชดำริโครงการปรับปรุงอ่างเก็บน้ำห้วยทรายขมิ้นฯ 7
2.3 ผลการดำเนินงานโครงการ 9

บทที่ 3 วิธีการศึกษาและผลการวิเคราะห์ข้อมูล **30 - 50**
3.1 วิธีการศึกษา 30 - 31
- ขอบเขตของการติดตามประเมินผล 30
  - กรอบระยะเวลาของงานประเมิน (ระหว่างมกราคม-ธันวาคม 2563)
  - พื้นที่ดำเนินการประเมิน
  - ประชากรกลุ่มตัวอย่าง
- การเก็บรวบรวมข้อมูลและเครื่องมือที่ใช้ 30
- การวิเคราะห์ข้อมูล 31

3.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล 31 - 50
- ข้อมูลจากประชาชน 31
- ข้อมูลจากเจ้าหน้าที่ 48

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

บทที่ 4 สรุปผลการศึกษาและข้อเสนอแนะ 51 - 57

4.1 สรุปผลการศึกษา 51

1) ผลการศึกษาข้อมูลจากประชาชน 51

2) ผลการศึกษาข้อมูลจากเจ้าหน้าที่ 56

4.2 ข้อเสนอแนะจากผลการศึกษาเพื่อเป็นแนวทางดำเนินการในระยะต่อไป 57

บรรณานุกรม

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก แบบสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่และประชาชน

ภาคผนวก ข แผนที่โครงการฯ

ภาคผนวก ค เอกสารที่เกี่ยวข้อง

- หนังสือสำนักราชเลขานุการในพระองค์ฯ ที่ พว 0005.1/2685 ลงวันที่ 31 กรกฎาคม 2560
- หนังสือสำนักราชเลขานุการในพระองค์ฯ ที่ พว 0005.1/3059 ลงวันที่ 12 สิงหาคม 2560
- หนังสือสำนักพระราชวัง ที่ รล 0008.3/3997 ลงวันที่ 7 กันยายน 2560
- หนังสือสำนักราชเลขานุการในพระองค์ฯ ที่ พว 0005.1/3777 ลงวันที่ 29 กันยายน 2560
- หนังสือสำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี ที่ นร 0403(กน)/9072 ลงวันที่ 25 สิงหาคม 2560
- คำสั่งคณะกรรมการจัดการชลประทาน โครงการชลประทานสกลนคร ที่ 4729/2560 ลงวันที่ 30 พฤศจิกายน 2560

คณะผู้จัดทำ

สารบัญตาราง

หน้า

ตารางที่ 1	ข้อมูลทั่วไปของประชาชน	31
ตารางที่ 2	ระยะเวลาอยู่อาศัยในพื้นที่โครงการฯ	33
ตารางที่ 3	จำนวนสมาชิกในครัวเรือน	33
ตารางที่ 4	การประกอบอาชีพ	34
ตารางที่ 5	การเป็นสมาชิกกลุ่ม	34
ตารางที่ 6	การมีตำแหน่งในพื้นที่ชุมชน	35
ตารางที่ 7	การทำการเกษตร	36
ตารางที่ 8	รายได้ของครัวเรือน	37
ตารางที่ 9	รายจ่ายรวมของครัวเรือน	37
ตารางที่ 10	รายได้รวมหลังหักรายจ่ายของครัวเรือน	37
ตารางที่ 11	การลงทุนทางการเกษตร	38
ตารางที่ 12	รายจ่ายที่ใช้ลงทุนทางการเกษตร	38
ตารางที่ 13	ความเพียงพอของรายได้และรายจ่ายในครัวเรือน	38
ตารางที่ 14	การมีหนี้สิน	39
ตารางที่ 15	การเปลี่ยนแปลงของหนี้สิน	39
ตารางที่ 16	การออมเงิน	40
ตารางที่ 17	การทำบัญชีครัวเรือน	40
ตารางที่ 18	การใช้ประโยชน์จากโครงการ	41
ตารางที่ 19	ความเปลี่ยนแปลงในด้านต่าง ๆ จากการที่ได้มีโครงการ	42
ตารางที่ 20	ปัญหาในด้านต่าง ๆ จากการใช้ประโยชน์	43
ตารางที่ 21	แหล่งน้ำใช้ในการอุปโภคบริโภค	43
ตารางที่ 22	แหล่งน้ำใช้ในการเพาะปลูกก่อนมีโครงการ	44
ตารางที่ 23	แหล่งน้ำใช้ในการเพาะปลูกหลังมีโครงการ	45
ตารางที่ 24	ความเพียงพอของปริมาณน้ำใช้สำหรับทำการเกษตร	45
ตารางที่ 25	การมีส่วนร่วมกับโครงการ	46
ตารางที่ 26	ความพึงพอใจเกี่ยวกับโครงการในด้านต่าง ๆ	47
ตารางที่ 27	ข้อเสนอแนะของประชาชนในการดำเนินงานโครงการ	48

บทที่ 1
บทนำ

1.1 ความเป็นมา

อ่างเก็บน้ำห้วยทรายขมิ้น ก่อสร้างโดย กรมชลประทาน เมื่อปี 2496 แล้วเสร็จเมื่อปี 2499 ตั้งอยู่ที่ ตำบลพังขว้าง อำเภอเมือง จังหวัดสกลนคร เป็นโครงการประเภทอ่างเก็บน้ำพร้อมระบบส่งน้ำ ลักษณะทำนบดิน กว้าง 5 เมตร สูง 8.30 เมตร ยาว 1,300 เมตร มีขนาดความจุที่ระดับเก็บกักประมาณ 2,400,000 ลูกบาศก์เมตร ระบบส่งน้ำความยาวประมาณ 13 กิโลเมตร สามารถส่งน้ำให้กับราษฎรเพื่อการอุปโภคบริโภคและการเกษตร พื้นที่รับประโยชน์ประมาณ 3,000 ไร่

เมื่อช่วงวันที่ 17 กรกฎาคม 2560 ประเทศไทยได้รับอิทธิพลจากพายุโซนร้อน “ตาลัส” ส่งผลให้ในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบนเกิดฝนตกหนักโดยเฉพาะบริเวณจังหวัดสกลนคร ทำให้มีปริมาณน้ำไหลลงอ่างเก็บน้ำห้วยทรายขมิ้นอย่างต่อเนื่อง จึงทำให้มีปริมาณน้ำเต็มอ่างเก็บน้ำ

ต่อมาได้รับอิทธิพลจากหย่อมความกดอากาศต่ำกำลังแรงที่อ่อนกำลังลงจากพายุโซนร้อน “เซินกา” ทำให้เกิดฝนตกหนักลงมาซ้ำเติมอีกตั้งแต่วันที่ 26 กรกฎาคม 2560 ซึ่งวัดปริมาณฝนสะสม ได้มากถึง 245 มิลลิเมตรในช่วงระยะเวลาเพียง 20 ชั่วโมง จึงทำให้มีน้ำไหลหลากจากตอนบน ลงสู่ อ่างเก็บน้ำมากถึง 3,750,000 ลูกบาศก์เมตร จึงเกิดน้ำเอ่อล้นข้ามทำนบดินและเกิดการกัดเซาะบริเวณสันอ่างเก็บน้ำห้วยทรายขมิ้น

ปริมาณน้ำที่ไหลลงมาจากอ่างเก็บน้ำห้วยทรายขมิ้น เมื่อไหลลงสู่ลำน้ำอูนและหนองหารแล้ว ระดับน้ำในหนองหารจะเพิ่มสูงขึ้น ส่งผลให้น้ำจากในเขตเทศบาลเมืองสกลนครระบายได้ยาก จึงทำให้เกิดน้ำท่วมในตัวเมืองสกลนคร

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พระราชทานพระราชดำริ เมื่อวันที่ 31 กรกฎาคม 2560 ให้ส่วนราชการที่เกี่ยวข้องโดยเฉพาะ กปร. รีบดำเนินการแก้ไขปรับปรุงอ่างเก็บน้ำ “ห้วยทรายขมิ้น” ให้ใช้การได้โดยเร็ว จากนั้น พระราชทานพระราชดำริเกี่ยวกับอ่างเก็บน้ำห้วยทรายขมิ้นและอ่างเก็บน้ำอื่น ๆ ในบริเวณใกล้เคียง รวมทั้งสิ้น 4 ครั้ง

สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (สำนักงาน กปร.) ได้ดำเนินการสนองพระราชดำริ โดยประสานการดำเนินงานร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อบรรเทาความเสียหายให้ยุติโดยเร็วที่สุด ตลอดจนการเข้าพื้นที่ให้ความช่วยเหลือราษฎรและฟื้นฟูบูรณะ ทั้งในระยะสั้น กลาง และยาว ซึ่งดำเนินการตามกฎหมาย และอำนาจหน้าที่ที่กำหนดไว้อย่างเต็มที่ รวดเร็ว และทันการณ์

กรมชลประทาน ได้สนองพระราชดำริ โดยดำเนินการปรับปรุงอ่างเก็บน้ำห้วยทรายขมิ้นอันเนื่องมาจากพระราชดำริ แล้วเสร็จในปี 2561 เพื่อเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพและศักยภาพการเก็บกักน้ำ และการใช้น้ำในพื้นที่ท้ายของอ่างเก็บน้ำห้วยทรายขมิ้นฯ ด้วยการปรับปรุงทำนบดินอ่างเก็บน้ำใหม่ กว้าง 9 เมตร สูง 11 เมตร ยาว 1,165 เมตร ซึ่งทำให้สามารถเพิ่มความจุของอ่างเก็บน้ำได้มากกว่า 3 ล้านลูกบาศก์เมตร นอกจากนี้ ยังได้ก่อสร้างอาคารระบายน้ำล้น มีบานระบายน้ำ 3 ช่อง สามารถระบายน้ำได้กว่า 250 ลูกบาศก์เมตรต่อวินาที ก่อสร้างอาคารท่อส่งน้ำฝั่งซ้าย ยาว 115 เมตร ระบายน้ำได้กว่า 5 ลูกบาศก์เมตรต่อวินาที และก่อสร้างอาคารท่อส่งน้ำฝั่งขวาพร้อมท่อระบายน้ำลงลำน้ำเดิม ยาว 95 เมตร ระบายน้ำได้กว่า 8 ลูกบาศก์เมตรต่อวินาที ซึ่งจะทำให้สามารถเก็บกักน้ำได้เต็มรูปแบบในช่วงฤดูฝนปี 2562

อ่างเก็บน้ำห้วยทรายขมิ้นฯ มีการบริหารจัดการน้ำในรูปแบบคณะกรรมการจัดการชลประทานเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับราษฎร ด้วยการจัดตั้งคณะกรรมการจัดการชลประทาน (JMC) เพื่อร่วมวางแผนการจัดสรรน้ำและบำรุงรักษาอ่างเก็บน้ำห้วยทรายขมิ้นฯ โดยให้ประชาชนและเกษตรกรในพื้นที่ ได้มีส่วนร่วมในการบริหารจัดการน้ำ เพื่อการใช้น้ำที่มีอยู่เกิดประสิทธิภาพสูงสุด รวมไปถึงเพื่อเป็นการป้องกันและแก้ปัญหาทั้งอุทกภัยและภัยแล้งได้อย่างยั่งยืน ซึ่งทำให้ราษฎรบ้านห้วยทราย หมู่ที่ 4 บ้านพังขว้างเหนือ หมู่ที่ 2 ตำบลพังขว้าง และบ้านขมิ้น หมู่ที่ 2 บ้านพาน หมู่ที่ 8 ตำบลขมิ้น อำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร รวม 1,223 ครัวเรือน 4,584 คน มีน้ำสำหรับใช้ทำการเกษตรและอุปโภคบริโภคอย่างเพียงพอ นอกจากนี้ ยังส่งน้ำสนับสนุนพื้นที่การเกษตรในช่วงฤดูแล้งได้ประมาณ 1,000 ไร่ และฤดูฝน 3,000 ไร่ นับเป็นการช่วยเพิ่มศักยภาพและทางเลือกในการประกอบอาชีพการเกษตรได้อย่างต่อเนื่อง ทำให้ราษฎรมีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น

ศูนย์ศึกษาการพัฒนาภูพานฯ โดย งานพัฒนาที่ดิน ได้มีการบำรุงรักษาหญ้าแฝกที่ได้ปลูกไว้ก่อนการปรับปรุงอ่างเก็บน้ำห้วยทรายขมิ้นฯ เป็นอย่างดี อย่างไรก็ตามในบางจุดที่หญ้าแฝกตายเนื่องจากนำเข้าไปปลูกในพื้นดินใหม่ซึ่งเป็นดินที่นำมาถมพื้นที่เพื่อขยายสันอ่างเก็บน้ำ ได้มีการนำหญ้าแฝกมาปลูกซ่อมแซม แล้วเสร็จเมื่อเดือนสิงหาคม 2560 เมื่อหญ้าแฝกเจริญเติบโตเต็มที่ จะเป็นส่วนสำคัญในการรักษาความแข็งแรงของหน้าดินและแนวดินให้มั่นคงตามธรรมชาติจากแรงดันของน้ำในช่วงน้ำหลากได้เป็นอย่างดี นอกจากนี้ หน่วยงานในพื้นที่ได้เข้ามาร่วมกับประชาชนนำพันธุ์สัตว์น้ำ เช่น พันธุ์ปลาน้ำจืด กุ้งก้ามกราม มาปล่อยลงในอ่างเก็บน้ำ ประมาณ 3 - 4 เดือน ต่อจากนี้ ซึ่งจะเป็นช่วงน้ำมาก น้ำในอ่างจะเพิ่มขึ้นพร้อม ๆ กับการเติบโตเต็มที่ของสัตว์น้ำเหล่านั้น อ่างเก็บน้ำห้วยทรายขมิ้นก็จะเป็นแหล่งสัตว์น้ำจืดที่สมบูรณ์อีกแห่งหนึ่งของราษฎรในพื้นที่ ต่อไป

ปัจจุบันโครงการปรับปรุงอ่างเก็บน้ำห้วยทรายขมิ้นอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ได้แล้วเสร็จและใช้ประโยชน์มาระยะหนึ่งแล้ว สำนักงาน กปร. ซึ่งรับผิดชอบในการสนับสนุน ประสานงาน ดำเนินงานสนองพระราชดำริ รวมถึงติดตามประเมินผลและประชาสัมพันธ์โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ เพื่อเป็นการสืบสาน รักษา ต่อยอด โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตามพระราชปณิธานในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เมื่อปี 2562 ดังนั้น จึงได้มีการประเมินผลโครงการปรับปรุงอ่างเก็บน้ำห้วยทรายขมิ้นฯ ขึ้น เพื่อให้ได้ข้อมูลมาใช้ประโยชน์สำหรับการกำหนดแผนการดำเนินงานในการขยายผลโครงการ ให้เป็นไปตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ อันจะก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดอย่างเต็มประสิทธิภาพ ต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์ของการติดตามประเมินผล

1. เพื่อศึกษาถึงผลการดำเนินงานโครงการฯ พร้อมทั้งปัญหาและอุปสรรค
2. เพื่อศึกษาถึงการใช้ประโยชน์จากโครงการ
3. เพื่อศึกษาถึงแนวทางการขยายผลการพัฒนาในระยะต่อไป

1.3 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. รับทราบผลการดำเนินงานของโครงการปรับปรุงอ่างเก็บน้ำห้วยทรายขมิ้นอันเนื่องมาจากพระราชดำริ อำเภอเมือง จังหวัดสกลนคร พร้อมทั้งปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงาน

2. รับทราบถึงการใช้ประโยชน์จากโครงการปรับปรุงอ่างเก็บน้ำห้วยทรายขมิ้นอันเนื่องมาจากพระราชดำริ อำเภอเมือง จังหวัดสกลนคร

3. สามารถนำสรุปรายงานผลการประเมินผลโครงการฯ ดังกล่าวมาเป็นข้อมูล และเป็นแนวทางการบริหารจัดการและวางแผนในการพัฒนาโครงการฯ และการขยายผลไปสู่เป้าหมายในระยะต่อไปได้อย่างครบถ้วนสมบูรณ์ สอดคล้องตามแนวพระราชดำริ

1.4 ข้อจำกัดของการประเมินผล

เนื่องจากในช่วงระยะเวลาการเก็บข้อมูลในพื้นที่ มีสถานการณ์โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ระบาดเป็นช่วง ๆ ทำให้มีความจำเป็นต้องใช้วิธีส่งแบบสอบถามไปให้กลุ่มตัวอย่างในพื้นที่ตอบ แล้วส่งกลับมา ดังนั้น การศึกษาในครั้งนี้ จึงเป็นไปตามข้อมูลที่สามารถเก็บข้อมูลได้

บทที่ 2
พระราชดำริ และการดำเนินงานสนองพระราชดำริ

2.1 แนวพระราชดำริเกี่ยวกับการพัฒนาแหล่งน้ำ

พระอัจฉริยภาพของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ได้สะท้อนให้เห็นจากแนวพระราชดำริในการบริหารจัดการน้ำที่มีความเรียบง่าย และสอดคล้องกับธรรมชาติ ทรงเริ่มต้นบริหารจัดการน้ำตั้งแต่หยดแรก คือ น้ำฝน ทรงมีพระราชดำริแก้ไขปัญหาน้ำแล้ง โดยการสร้างฝนเทียม ซึ่งรู้จักกันดีว่าฝนหลวง เพื่อเพิ่มเติมน้ำให้แก่พื้นที่เมื่อทรงสร้างน้ำได้แล้ว ทรงคิดหาวิธีการเก็บกักน้ำนั้นในพื้นที่สูง โดยทำเป็นฝายชะลอความชุ่มชื้น (Check Dam) ในพื้นที่ภูเขา หรือตามหุบต่าง ๆ เพื่อเก็บกักน้ำไว้สำหรับใช้สอยในชีวิตประจำวัน ขณะเดียวกันก็ให้ประโยชน์ในการชะลอความชุ่มชื้นให้แก่ดินและป่า ซึ่งเมื่อดินชุ่มชื้นก็ส่งผลให้ป่างอกงามเจริญเติบโต และเมื่อป่าอุดมสมบูรณ์ก็จะเกิดปรากฏการณ์น้ำฝนตกต้องตามฤดูกาล

ฝายกักเก็บน้ำต่าง ๆ เหล่านี้ กระจายอยู่ทั่วไปในที่สูงและน้ำที่เอ่อล้นฝายลงมาตามแรงโน้มถ่วง (Gravity) จะไหลลงมากักเก็บอยู่ในอ่างเก็บน้ำและเขื่อนเพื่อใช้สำหรับอุปโภคบริโภค และเป็นแหล่งน้ำสำรองเพื่อการปลูก การเลี้ยงสัตว์ในช่วงฤดูแล้ง

จากอ่างเก็บน้ำ น้ำจะถูกปล่อยผ่านพื้นที่เกษตรที่ขาดแคลนน้ำและถูกนำไปใช้ในการเพาะปลูกพืชผัก ไม้ผล ตลอดจนเป็นประโยชน์ในด้านการประมง การเลี้ยงสัตว์น้ำต่าง ๆ เพื่อผลิตอาหารให้แก่คนในท้องถิ่น และเป็นน้ำอุปโภคบริโภคในชุมชน นอกจากนี้ น้ำที่ถูกกักเก็บไว้ในอ่างเก็บน้ำขนาดใหญ่หรือเขื่อน ซึ่งหากมีปริมาณมากจนทำให้เกิดภาวะน้ำท่วม ก็มีโครงการเชื่อมต่อโดยมีพระราชดำริ “ผันน้ำ” ที่มีปริมาณมากให้ระบายสู่พื้นที่ที่มีน้ำน้อยกว่าให้รวดเร็วยิ่งขึ้น โดยขุดคลองเชื่อมต่อระหว่างแม่น้ำสายที่มีปัญหาน้ำท่วมกับลำน้ำสายอื่น ๆ เพื่อระบายน้ำที่มีมากออกไปสู่พื้นที่ลุ่ม ขณะเดียวกัน เมื่อพื้นที่ลุ่มมีปริมาณน้ำมาก ผนวกกับน้ำทะเลที่มีระดับสูงขึ้น ซึ่งหากเกิดปรากฏการณ์แบบนี้พร้อมกัน ปริมาณน้ำจากแผ่นดินไม่สามารถไหลออกทะเลได้ ก็จะเกิดน้ำท่วมในที่ราบลุ่ม ได้แก่ พื้นที่แถบกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ตลอดจนพื้นที่ราบลุ่มตอนกลาง และตอนใต้ ทรงหาวิธีระบายน้ำส่วนที่เกินออกจากพื้นที่ลุ่มและป้องกันน้ำท่วมในพื้นที่ลุ่มพร้อม ๆ กัน เป็นวิธีที่ทรงเรียกว่า “แก้มลิง” โดยการขุดลอกคลอง คูต่าง ๆ ที่ตื้นเขินให้สามารถไหลได้สะดวก และสร้างบ่อพักน้ำเพื่อให้น้ำที่ไหลมานี้มาพักอยู่ในบ่อก่อน เมื่อระดับน้ำทะเลลดต่ำลง จึงค่อย ๆ ทยอยระบายน้ำออกไป

นอกจากนี้ น้ำที่ไม่ต้องการหรือผ่านการใช้สอยจนสกปรกแล้ว ก่อนที่จะถูกปล่อยลงสู่แหล่งน้ำก่อมลพิษแก่สิ่งแวดล้อม ส่งผลกระทบต่อห่วงโซ่ชีวิตเป็นอันตรายต่อระบบนิเวศ และทำลายชีวิตสัตว์น้ำลูกกุ้ง ลูกปลา ลูกหอย ลูกปู ต่าง ๆ ทรงมีความคิดที่จะบำบัดน้ำเสียให้กลับมาเป็นน้ำดี โดยไม่ก่ออันตรายต่อสิ่งแวดล้อมก่อนที่จะไหลคืนสู่แม่น้ำ ทะเล หรือมหาสมุทร จึงทำให้เกิดโครงการบำบัดน้ำเสียโดยใช้หลักการทางธรรมชาติ ได้แก่ การใช้น้ำดีไล่น้ำเสีย หรือการใช้เครื่องกรองน้ำธรรมชาติ โดยใช้วัชพืช อันได้แก่ ผักตบชวา มาทำหน้าที่ดูดซับความสกปรกและสารพิษ หรือการเติมออกซิเจนให้แก่น้ำ และได้พระราชทานพระราชดำริในการอนุรักษ์และฟื้นฟูป่าชายเลน เพื่อให้เป็นระบบกรองน้ำตามธรรมชาติในขั้นตอนสุดท้ายก่อนไหลลงสู่ทะเล ก่อให้เกิดเป็นโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริด้านการพัฒนาแหล่งน้ำ จำนวนกว่า 3,000 โครงการ จากโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริทั่วประเทศกว่า 4,000 โครงการ

แนวพระราชดำริการพัฒนาแหล่งน้ำที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ อ่างเก็บน้ำ และเขื่อน

- อ่างเก็บน้ำ

อ่างเก็บน้ำ เป็นแหล่งน้ำผิวดินประเภทหนึ่งที่ พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร พระราชทานพระราชดำริให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องรับไปดำเนินงานเพื่อช่วยเหลือราษฎรในพื้นที่ที่ประสบปัญหาการขาดแคลนน้ำสำหรับอุปโภคบริโภค และทำการเกษตร

ตัวอย่างความสำเร็จ : พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ทรงห่วงใยเรื่องปริมาณน้ำในเขื่อนป่าสักชลสิทธิ์ซึ่งต่อไปอาจไม่พอ จึงมีพระราชประสงค์ให้เขื่อนป่าสักฯ เก็บกักน้ำได้มากกว่านี้ ดังพระราชดำริ ตอนหนึ่งความว่า

“...ควรพิจารณาวางโครงการเก็บกักน้ำตอนบนของลำน้ำสาขาแม่น้ำป่าสักไว้ให้มาก เพื่อใช้ด้านการเกษตรและป้องกันอุทกภัย เนื่องจากน้ำเหนือเขื่อนป่าสักมีมาก ให้พิจารณาจัดเก็บให้เหมาะสม...”

พระราชดำริ พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร
เมื่อวันที่ 23 กุมภาพันธ์ 2547 และ 25 สิงหาคม 2548

อ่างเก็บน้ำเหนือเขื่อนป่าสักชลสิทธิ์ กระจายอยู่ในพื้นที่ต่าง ๆ รวมจำนวน 7 อ่าง ตั้งอยู่ในเขตจังหวัดลพบุรี 1 อ่าง ได้แก่ อ่างเก็บน้ำห้วยหิน ความจุ 2.25 ล้านลูกบาศก์เมตร และในเขตจังหวัดเพชรบูรณ์ 6 อ่าง ได้แก่ อ่างเก็บน้ำห้วยป่าเลา ความจุ 8.40 ล้านลูกบาศก์เมตร อ่างเก็บน้ำลำห้วยใหญ่ ความจุ 13.25 ล้านลูกบาศก์เมตร อ่างเก็บน้ำห้วยน้ำก้อ ความจุ 20.58 ล้านลูกบาศก์เมตร อ่างเก็บน้ำห้วยนา ความจุ 5.80 ล้านลูกบาศก์เมตร อ่างเก็บน้ำคลองลำกง ความจุ 48.52 ล้านลูกบาศก์เมตร และอ่างเก็บน้ำห้วยเล็ง ความจุ 17.20 ล้านลูกบาศก์เมตร รวมความจุทั้งสิ้น 116 ล้านลูกบาศก์เมตร

โครงการพัฒนาอ่างเก็บน้ำบริเวณเชิงเขาเหนือเขื่อนป่าสักชลสิทธิ์ ทั้ง 7 แห่ง สามารถชะลอน้ำที่จะไหลลงเขื่อนป่าสักชลสิทธิ์ได้ถึง 116 ล้านลูกบาศก์เมตร และส่งน้ำสำหรับทำการเกษตรให้กับพื้นที่ของราษฎรในพื้นที่จังหวัดลพบุรีและจังหวัดเพชรบูรณ์ บริเวณสองฝั่งลำน้ำและพื้นที่ใกล้เคียงอ่างเก็บน้ำประมาณ 80,000 ไร่ นับเป็นพระมหากรุณาธิคุณในการพัฒนาคุณภาพชีวิต บรรเทาปัญหาอุทกภัย และแก้ปัญหาภัยแล้งให้กับราษฎรในพื้นที่ลุ่มน้ำป่าสัก และลุ่มน้ำเจ้าพระยาได้อย่างยั่งยืน

- เขื่อน

เขื่อนขนาดใหญ่สร้างขึ้นเพื่อเก็บกักน้ำในช่วงเวลาน้ำมากเกินความต้องการไว้ในช่วงเวลาที่ขาดแคลนน้ำ หรือสร้างปิดกันลำน้ำธรรมชาติระหว่างหุบเขาหรือเนินสูง เพื่อเก็บกักน้ำ เพื่อการผลิตกระแสไฟฟ้า บรรเทาปัญหาภัยแล้ง และอุทกภัย ซึ่งเป็นปัญหาที่เผชิญอยู่อย่างต่อเนื่อง

ตัวอย่างความสำเร็จ : เมื่อวันเสาร์ที่ 7 กรกฎาคม 2555 เวลาประมาณ 19.00 น. พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร พร้อมด้วย สมเด็จพระบรมราชชนนี พันปีหลวง และสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินโดยเรือพระที่นั่งอังสนา ไปทรงเปิด 5 โครงการ อันเนื่องมาจากพระราชดำริ ดังนี้

โครงการพัฒนาลุ่มน้ำลำพะยังตอนบนอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตำบลสงเปลือย อำเภอเขาวง จังหวัดกาฬสินธุ์

มีพระราชดำรัสเกี่ยวกับโครงการ ความว่า

“...ให้กรมชลประทานพิจารณาดำเนินการเกี่ยวกับการพัฒนาลุ่มน้ำลำพะยังตอนบน อำเภอเขาวง จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยให้พิจารณาก่อสร้างอ่างเก็บน้ำลำพะยังตอนบน (ห้วยวังคำ) เพื่อช่วยเหลือราษฎรบ้านกุดตอแก่น และหมู่บ้านอื่น ๆ ให้มีน้ำใช้ทำการเกษตรและอุปโภคบริโภคตลอดปี พร้อมทั้งพิจารณาผันน้ำจากลำห้วยยาง (ต้นน้ำห้วยบางทราย) ลงมาเติมให้กับอ่างเก็บน้ำลำพะยังตอนบนอันเนื่องมาจากพระราชดำริ...”

โครงการพัฒนาลุ่มน้ำก่ำอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดสกลนคร จังหวัดนครพนม

พระราชทานภาพร่างการออกแบบโครงการหลังจากเสด็จฯ โดยเครื่องบินพระที่นั่งทอดพระเนตรพื้นที่ลุ่มน้ำก่ำเป็นภาพลายพระหัตถ์ที่เรียกว่า “ตัวยึกยือ” ประกอบด้วย ส่วนหัว อันหมายถึง หนองหาน ซึ่งเป็นหนองน้ำธรรมชาติขนาดใหญ่ ต้นกำเนิดของลำน้ำก่ำ ส่วนกระดูกสันหลัง หมายถึง ลำน้ำก่ำ ข้อที่เป็นปล้อง ๆ หมายถึง อาคารบังคับน้ำ ขอบลำตัว เปรียบเสมือนคลองระบายน้ำ ที่คู่ขนานไปกับลำน้ำก่ำ และส่วนหาง คือ แม่น้ำโขง แนวพระราชดำรินี้ จะเป็นแนวทางในการแก้ปัญหาน้ำท่วมและน้ำแล้งให้แก่บริเวณสองฝั่งแม่น้ำก่ำให้มีน้ำใช้เพื่อการเกษตรและการอุปโภคบริโภคได้ตลอดทั้งปี รวมทั้งบรรเทาความเดือดร้อนจากอุทกภัยในฤดูน้ำหลากอีกด้วย

โครงการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดนครศรีธรรมราช จังหวัดพัทลุง จังหวัดสงขลา

มีพระราชดำรัสเกี่ยวกับโครงการ ความว่า “...ส่วนหนึ่งจะแจ้งให้ทราบได้ว่ากำลังทำอยู่ คือ โครงการปากพนัง เมื่อ 2-3 ปี ทางราชการ ทั้งทหารพลเรือนต้องไปช่วยปากพนัง แม้น้ำบริโภคของอำเภอปากพนังนั้น ก็ต้องบรรทุกรถไปให้ การบรรทุกน้ำด้วยรถไปให้นี้ ท่านนักเศรษฐกิจต่าง ๆ ก็ย่อมทราบดีว่ามันขาดทุนแค่ไหน การสร้างเขื่อนหรืออ่างเก็บน้ำจะสิ้นเปลืองเป็นสิบ ๆ หรือร้อย ๆ ล้าน แต่ถ้าสร้างแล้วจะสามารถที่จะบริการประชาชนได้โดยไม่ต้องใช้รถบรรทุก...”

โครงการเขื่อนแควน้อยบำรุงแดน จังหวัดพิษณุโลก

มีพระราชดำรัสเกี่ยวกับโครงการ ความว่า “...ส่วนที่พิษณุโลกก็มีน้ำไหลลงมาจากข้าง ๆ อีกสายหนึ่งแควน้อย ซึ่งจะต้องทำ...อันนี้ก็ยังไม่ได้ทำ ซึ่งจะต้องทำ เพื่อเก็บกักน้ำที่มาจากอำเภอชาติตระการ อาจจะมีคนค้านว่าทำไมทำเขื่อนพวกนี้แล้วมีประโยชน์อะไร ก็เห็นแล้วประโยชน์ของเขื่อนใหญ่เขื่อนนี้ ถ้าไม่มีสองเขื่อนนี้ ที่นี้น้ำท่วมยิ่งกว่า จะไม่ท่วมเพียงแค่นี้ จะท่วมทั้งหมด...”

โครงการเขื่อนขุนด่านปราการชล จังหวัดนครนายก

มีพระราชดำรัสเกี่ยวกับโครงการ ความว่า “...โครงการเขื่อนเก็บกักน้ำคลองท่าด่าน จังหวัดนครนายก ซึ่งสร้าง ณ บริเวณจุดที่ต่ำจากน้ำตกเหวนรกลงมานั้น เป็นโครงการที่มีความสำคัญมาก เพราะนอกจากจะช่วยให้ราษฎรมีน้ำใช้เพาะปลูกในฤดูแล้งได้เป็นจำนวนนับแสน ๆ ไร่แล้ว เขื่อนแห่งนี้จะสามารถเก็บกักน้ำอุทกภัยของทุกปีไว้ได้หมด จะไม่ทำให้เกิดภาวะน้ำท่วมพื้นที่เกษตรในบริเวณจังหวัดนครนายกอีกต่อไป และขณะเดียวกัน ในฤดูแล้ง น้ำจากเขื่อนก็จะถูกระบายเพื่อชะล้างดินเปรี้ยวในหลายอำเภอของนครนายกอีกด้วย...”

2.2 พระราชดำริโครงการปรับปรุงอ่างเก็บน้ำห้วยทรายขมิ้น

<u>พระราชดำริ ครั้งที่ 1</u>

กองกิจการในพระองค์ 904 สำนักราชเลขานุการในพระองค์สมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ได้มีหนังสือที่ พว 0005.1/2685 ลงวันที่ 31 กรกฎาคม 2560 แจ้งว่าตามที่ปรากฏรายงานข่าวว่า เมื่อวันที่ 27 กรกฎาคม 2560 พายุโซนร้อน “เซินกา” เคลื่อนตัวผ่านพื้นที่จังหวัดสกลนคร ทำให้ฝนตก และมีปริมาณน้ำฝนสะสมเป็นจำนวนมาก เป็นผลให้อ่างเก็บน้ำ “ห้วยทรายขมิ้น” ชำรุดเป็นระยะทาง 100 เมตร ปริมาณน้ำในอ่างเก็บน้ำไหลเข้าท่วมพื้นที่บ้านเรือนประชาชนและพื้นที่ทางการเกษตร เกิดความเสียหายนั้น

ในการนี้ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะ กปร. รีบดำเนินการแก้ไขปรับปรุงอ่างเก็บน้ำ “ห้วยทรายขมิ้น” ให้ใช้การได้โดยเร็ว

<u>พระราชดำริ ครั้งที่ 2</u>

สำนักงาน กปร. ได้มีหนังสือถวายรายงานสรุปสถานการณ์อุทกภัย และความก้าวหน้าการดำเนินการแก้ไขปรับปรุงอ่างเก็บน้ำห้วยทรายขมิ้น จังหวัดสกลนคร ประกอบด้วย

1. กรมชลประทาน ได้ดำเนินการตามแผนระยะเร่งด่วน ดังนี้

1.1 การก่อสร้างทำนบดินชั่วคราว (Coffer Dam) ป้องกันน้ำไม่ให้เข้าพื้นที่ก่อสร้างทำนบดินหลัก เพื่อให้สามารถเก็บกักน้ำได้ โดยเริ่มดำเนินการตั้งแต่วันที่ 29 กรกฎาคม 2560 แล้วเสร็จในวันที่ 12 สิงหาคม 2560

1.2 การซ่อมแซมทำนบดินหลักที่เสียหายจากอุทกภัย เริ่มดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในวันที่ 22 สิงหาคม 2560 ซึ่งจะเก็บกักน้ำได้เต็มประสิทธิภาพและสามารถเก็บน้ำได้ไว้ใช้ในช่วงฤดูแล้งได้

1.3 การขุดลอกอ่างเก็บน้ำเพิ่มความจุอ่างเก็บน้ำ ทำการขุดลอกในช่วงประมาณเดือนตุลาคม 2560 จะทำให้มีปริมาณน้ำเพิ่มขึ้นอีกประมาณ 600,000 ลูกบาศก์เมตร

2. แผนการดำเนินงานระยะต่อไป (ปีงบประมาณ 2561) จะดำเนินการสำรวจ ออกแบบและก่อสร้างทำนบดินซึ่งจะอยู่ด้านท้ายน้ำอ่างเก็บน้ำห้วยทรายขมิ้นใหม่ เพื่อความมั่นคง และเพิ่มความจุของอ่างเก็บน้ำ โดยจะขอรับการสนับสนุนงบประมาณ กปร.

3. ศูนย์ศึกษาการพัฒนาภูพานอันเนื่องมาจากพระราชดำริ รับผิดชอบการดำเนินการปลูกหญ้าแฝกในบริเวณพื้นที่ริมขอบอ่างเก็บน้ำห้วยทรายขมิ้น ระยะทางยาวประมาณ 4,000 เมตร โดยเริ่มดำเนินการในวันที่ 10 สิงหาคม 2560 พร้อมทั้ง เตรียมสนับสนุนปัจจัยการผลิตแก่เกษตรกรบริเวณท้ายอ่างเก็บน้ำห้วยทรายขมิ้น และ 22 หมู่บ้านรอบศูนย์ศึกษาฯ ครอบคลุมพื้นที่ 2,400 ไร่ ได้แก่ เมล็ดพันธุ์ข้าว 12,125 กิโลกรัม พันธุ์ปลา 1,447,671 ตัว และปศุสัตว์ 1,650 ตัว

โดย สำนักงาน กปร. ได้ขอพระราชทานพระราชวินิจฉัยรับโครงการก่อสร้างอ่างเก็บน้ำห้วยทรายขมิ้น ในปีงบประมาณ 2561 ของกรมชลประทาน ไว้เป็นโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริด้วย

กองกิจการในพระองค์ 904 สำนักราชเลขานุการในพระองค์สมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ได้มีหนังสือที่ พว 0005.1/3059 ลงวันที่ 12 สิงหาคม 2560 แจ้งว่า ได้นำความกราบบังคมทูลพระกรุณาทราบฝ่าละอองธุลีพระบาทแล้ว สมเด็จพระเจ้าอยู่หัว มหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ รับโครงการก่อสร้างอ่างเก็บน้ำห้วยทรายขมิ้น ไว้เป็นโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ เมื่อวันที่ 12 สิงหาคม 2560

ในการนี้ ทรงมีพระราชกระแส ดังนี้

- **ถือว่าเป็นความเร่งด่วนอย่างสำคัญ**
- **น่าจะตรวจระบบ อ่าง, เขื่อน ฯลฯ ในพื้นที่นี้ต่อไป**

<u>พระราชดำริ ครั้งที่ 3</u>

สำนักงาน กปร. ได้นำความกราบบังคมทูลพระกรุณาทราบฝ่าละอองพระบาท เรื่องรายงานความก้าวหน้าการดำเนินการแก้ไขปรับปรุงอ่างเก็บน้ำห้วยทรายขมิ้น จังหวัดสกลนคร สรุปความก้าวหน้าการดำเนินการ ดังนี้

1. กรมชลประทาน ได้ดำเนินการซ่อมแซมทำนบดินหลักที่เสียหายจากอุทกภัย ให้สามารถเก็บกักน้ำได้เต็มประสิทธิภาพ และเก็บน้ำไว้ใช้ในฤดูแล้งได้ ปัจจุบันดำเนินการแล้วเสร็จเมื่อวันที่ 22 สิงหาคม 2560

2. แผนการดำเนินงานในระยะต่อไป

2.1 งานขุดลอกอ่างเก็บน้ำเพิ่มความจุอ่างเก็บน้ำ จะเริ่มดำเนินการขุดลอกในเดือนตุลาคม 2560 เมื่อดำเนินการแล้วเสร็จจะทำให้ปริมาณน้ำเพิ่มขึ้นอีกประมาณ 600,000 ลูกบาศก์เมตร จากความจุเดิม 2,400,000 ลูกบาศก์เมตร รวมเป็น 3,000,000 ลูกบาศก์เมตร ใช้ระยะเวลาในการดำเนินการประมาณ 4 เดือน

2.2 งานก่อสร้างทำนบดินใหม่ ปัจจุบันอยู่ระหว่างการออกแบบทำนบดินใหม่ ซึ่งอยู่ด้านท้ายน้ำของอ่างเก็บน้ำเดิมที่เสียหาย เพื่อให้มีความมั่นคงแข็งแรง ระยะเวลาก่อสร้างประมาณ 1 ปี

2.3 การตรวจสอบสภาพอ่างเก็บน้ำและวางแผนป้องกันปัญหาน้ำไหลข้ามทำนบดินอ่างเก็บน้ำที่อยู่ในความรับผิดชอบของกรมชลประทาน ในเขตจังหวัดสกลนคร จำนวน 94 อ่าง พบว่า อยู่ในสถานะปกติ จำนวน 72 อ่าง และอยู่ในสถานะเฝ้าระวัง คือ มีปริมาณน้ำเกินร้อยละ 80 ของความจุเก็บกัก จำนวน 22 อ่าง

3. ศูนย์ศึกษาการพัฒนาภูพานอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ได้ดำเนินการช่วยเหลือ ดังนี้

3.1 จัดโครงการปลูกหญ้าแฝกตามแนวพระราชดำริ เพื่อป้องกันการพังทลายของดิน และป้องกันตะกอนดินไหลลงอ่าง โดยดำเนินการปลูกหญ้าแฝกบริเวณโดยรอบเหนือขอบอ่างเก็บน้ำ ความยาวประมาณ 4,000 เมตร จำนวน 60,000 ต้น

3.2 จัดทำโครงการตกกล้าแปลงรวม ณ แปลงนาบ้านหนองปลาดุก ตำบลพังขว้าง อำเภอเมืองสกลนคร โดยใช้พันธุ์ข้าวสกลนคร จำนวน 1,750 กิโลกรัม พร้อมมอบปัจจัยการผลิตแก่เกษตรกร จำนวน 137 ราย

3.3 จัดพิธีเปิดการใช้งานอ่างเก็บน้ำห้วยทรายขมิ้น เมื่อวันที่ 25 สิงหาคม 2560 โดยมีการปลูกหญ้าแฝก ปล่อยพันธุ์ปลาลงอ่างเก็บน้ำ พร้อมทั้งมอบพันธุ์ปลาและปัจจัยการผลิตให้แก่ราษฎร

4. สำนักงาน กปร. อยู่ระหว่างดำเนินการผลิตสารคดีอ่างเก็บน้ำห้วยทรายขมิ้น คาดว่าจะแล้วเสร็จ 31 สิงหาคม 2560

กรมกิจการพิเศษ กองโครงการในพระราชดำริ สำนักพระราชวัง มีหนังสือ ที่ รล 0008.3/3997 ลงวันที่ 7 กันยายน 2560 แจ้งมายังเลขาธิการคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริว่า ได้นำความกราบบังคมทูลทราบฝ่าละอองธุลีพระบาทแล้ว มีพระราชกระแสดังนี้

- ข้อ 2.2) ดำเนินการต่อ

- ข้อ 2.3 น่าจะหาวิธีการดำเนินการกับ 22 อ่างที่เฝ้าระวังให้ดี เช่น การปรับปรุงให้ปลอดภัย และสภาพดีขึ้น

<u>พระราชดำริ ครั้งที่ 4</u>

สำนักงาน กปร. ได้นำความกราบบังคมทูลทรงทราบฝ่าละอองธุลีพระบาท เรื่อง สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (สำนักงาน กปร.) ได้จัดทำวีดิทัศน์สารคดี “อ่างเก็บน้ำห้วยทรายขมิ้น สืบสานพระราชปณิธานเพื่อประโยชน์สุขของประชาชน” ความยาว 7.06 นาที เพื่อถอดบทเรียนในการดำเนินงานของหน่วยงานต่างๆ ตลอดจนการทำหน้าที่ของอ่างเก็บน้ำห้วยทรายขมิ้น ตามที่ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานพระราชกระแสเพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ให้บังเกิดประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์สุขกับประชาชน ต่อไป

กองกิจการในพระองค์ 904 สำนักราชเลขานุการในพระองค์สมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ได้มีหนังสือที่ พว 0005.1/3777 ลงวันที่ 29 กันยายน 2560 แจ้งว่า **ได้นำความกราบบังคมทูลพระกรุณาทรงทราบฝ่าละอองธุลีพระบาทแล้ว ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้เก็บวีดิทัศน์ไว้เป็นประวัติศาสตร์ และให้ สำนักงาน กปร. ติดตาม ตรวจสอบ ปรับปรุงแก้ไขอ่างเก็บน้ำต่าง ๆ ที่อาจจะเกิดปัญหาในการกักเก็บน้ำที่จะทำให้เกิดอุทกภัยจากการชำรุดของอ่าง**

2.3 ผลการดำเนินงานโครงการ

1. สภาพทั่วไปของอ่างเก็บน้ำห้วยทรายขมิ้น

อ่างเก็บน้ำห้วยทรายขมิ้น ดำเนินการก่อสร้างโดยกรมชลประทาน เมื่อปี 2496 แล้วเสร็จในปี 2499 เป็นโครงการประเภทอ่างเก็บน้ำพร้อมระบบส่งน้ำ ตั้งอยู่ที่ ตำบลพังขว้าง อำเภอเมือง จังหวัดสกลนคร พิกัด 48 QUE 973-038 ระวาง 5643III มีขนาดความจุที่ระดับเก็บกัก 2,400,000 ลูกบาศก์เมตร ระบบส่งน้ำความยาวประมาณ 13 กิโลเมตร สามารถส่งน้ำให้กับราษฎรเพื่อการอุปโภคบริโภค และการเกษตร พื้นที่รับโยชน์ประมาณ 3,000 ไร่

2. สาเหตุการเกิดอุทกภัย

เมื่อช่วงวันที่ 17 กรกฎาคม 2560 ประเทศไทยได้รับอิทธิพลจากพายุโซนร้อน “ตาลัส” ส่งผลให้ในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบนเกิดฝนตกหนักโดยเฉพาะบริเวณจังหวัดสกลนคร ทำให้มีปริมาณน้ำไหลลงอ่างเก็บน้ำห้วยทรายขมิ้นอย่างต่อเนื่อง จึงทำให้มีปริมาณน้ำเต็มอ่างเก็บน้ำ

ต่อมาได้รับอิทธิพลจากหย่อมความกดอากาศต่ำกำลังแรงที่อ่อนกำลังลงจากพายุโซนร้อน “เซินกา” ทำให้เกิดฝนตกหนักลงมาซ้ำเติมอีกตั้งแต่วันที่ 26 กรกฎาคม 2560 ซึ่งวัดปริมาณฝนสะสมได้มากถึง 245 มิลลิเมตรในช่วงระยะเวลาเพียง 20 ชั่วโมง ทำให้มีน้ำไหลหลากจากตอนบน ลงสู่อ่างเก็บน้ำมากถึง 3,750,000 ลูกบาศก์เมตร จึงเกิดน้ำเอ่อล้นข้ามทำนบดินและเกิดการกัดเซาะบริเวณสันอ่างเก็บน้ำห้วยทรายขมิ้น

ปริมาณน้ำที่ไหลลงมาจากอ่างเก็บน้ำห้วยทรายขมิ้น เมื่อไหลลงสู่ลำน้ำอูนและหนองหารแล้ว ระดับน้ำในหนองหารจะเพิ่มสูงขึ้น ส่งผลให้น้ำจากในเขตเทศบาลเมืองสกลนครระบายได้ยาก จึงทำให้เกิดน้ำท่วมในตัวเมืองสกลนคร

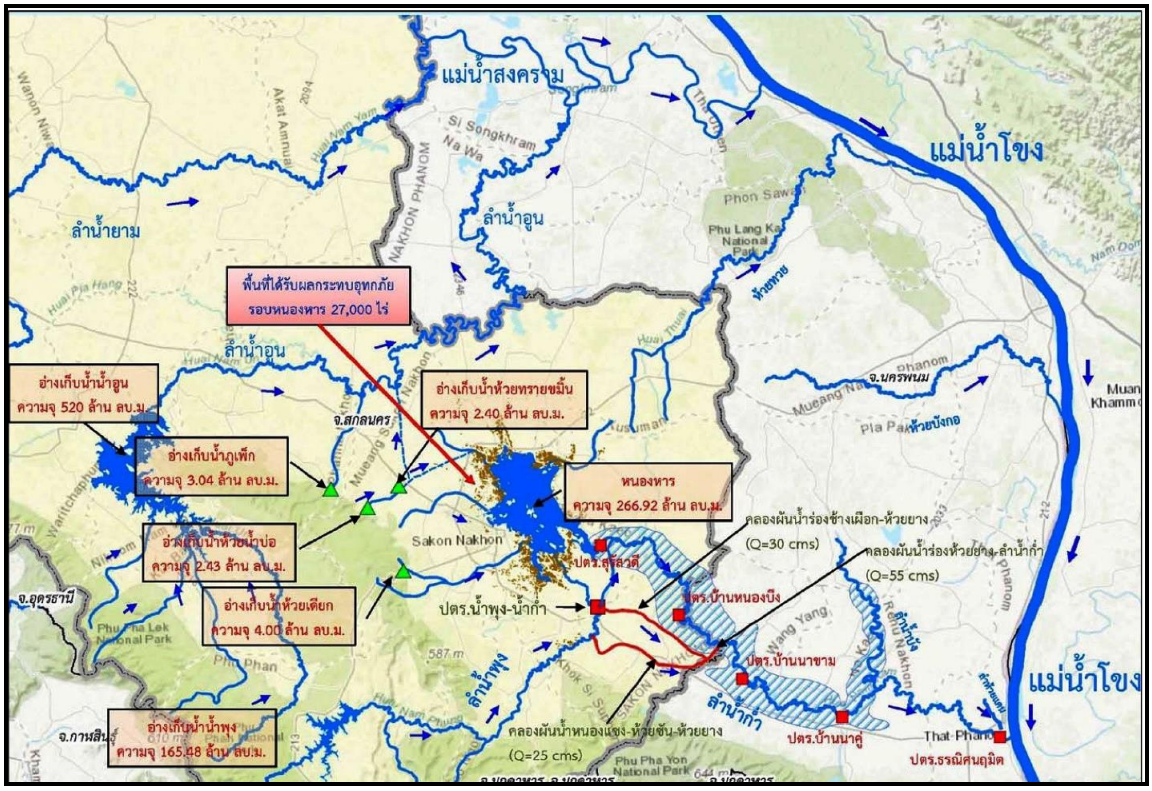

แผนภาพแสดงทิศทางการไหลของน้ำในจังหวัดสกลนคร

3. การแก้ไขปัญหาในระยะเร่งด่วน

สำนักงาน กปร. ได้ประสานหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ร่วมดำเนินการสนองพระราชกระแส ดังนี้

กรมชลประทาน : ได้ระดมเครื่องจักร เครื่องมือ และกำลังคน เข้าดำเนินการซ่อมแซมบริเวณที่ถูกกัดเซาะอย่างเร่งด่วน โดยการก่อสร้างทำนบดินชั่วคราว (Coffer Dam) ป้องกันน้ำไม่ให้เข้าท่วมพื้นที่ก่อสร้างทำนบดินหลัก เริ่มดำเนินงาน ตั้งแต่วันที่ 29 กรกฎาคม 2560 แล้วเสร็จเมื่อวันที่ 12 สิงหาคม 2560 และได้ดำเนินการซ่อมแซมทำนบดินหลักควบคู่กัน แล้วเสร็จเมื่อวันที่ 22 สิงหาคม 2560

บริเวณที่ทำการซ่อมแซมทำนบดินชั่วคราว แล้วเสร็จเมื่อวันที่ 12 สิงหาคม 2560

บริเวณที่ทำการซ่อมแซมทำนบดินหลัก แล้วเสร็จเมื่อวันที่ 22 สิงหาคม 2560

4. งบประมาณดำเนินการ

เมื่อวันที่ 16 พฤศจิกายน 2560 นายกรัฐมนตรีในฐานะประธาน กปร. อนุมัติงบประมาณวงเงิน 50,000,000 บาท ให้กรมชลประทานดำเนินงาน โดยได้รับการจัดสรรเงินงวด จากสำนักงบประมาณ จำนวน 49,543,800 บาทเมื่อวันที่ 16 กุมภาพันธ์ 2561 และได้รับการจัดสรรงบประมาณกรมชลประทาน ปี 2561 เพิ่มเติม จำนวน 145,000,000 บาท เมื่อวันที่ 21 พฤษภาคม 2561

5. ลักษณะโครงการ

ดำเนินการปรับปรุงเพิ่มประสิทธิภาพอ่างเก็บน้ำห้วยทรายขมิ้น ให้มีความมั่นคง แข็งแรง และเพิ่มความจุของอ่างเก็บน้ำที่ระดับเก็บกักเป็น 3,000,000 ลูกบาศก์เมตร (เดิม 2,400,000 ลูกบาศก์เมตร) ขนาดตัวเขื่อน (Main Dam) กว้าง 8 เมตร ยาว 1,300 เมตร สูง 10 เมตร อาคารระบายน้ำล้น จำนวน 1 แห่ง ท่อส่งน้ำฝั่งซ้าย จำนวน 1 แห่ง และท่อส่งน้ำฝั่งขวา จำนวน 1 แห่ง ประกอบด้วย 6 กิจกรรม ดังนี้

กิจกรรมทำนบดิน งบประมาณดำเนินการ 80,000,000 บาท

- งานดินขุด	จำนวน 116,380	ลูกบาศก์เมตร
- งานดินถม	จำนวน 245,980	ลูกบาศก์เมตร
- งานหินย่อย	จำนวน 5,380	ลูกบาศก์เมตร
- งานหินทิ้ง	จำนวน 9,540	ลูกบาศก์เมตร
- งานกรวดทรายรองพื้น	จำนวน 2,360	ลูกบาศก์เมตร
- วัสดุกรอง Chimney Drain และ Blanket Drain	จำนวน 13,470	ลูกบาศก์เมตร
- งานถนนลาดยาง	ความยาว 1,300	เมตร

กิจกรรมอาคารระบายน้ำล้น งบประมาณดำเนินการ 52,293,800 บาท

- งานดินขุด	จำนวน 14,466	ลูกบาศก์เมตร
- งานดินถม	จำนวน 1,623	ลูกบาศก์เมตร
- งานคอนกรีตเสริมเหล็ก	จำนวน 3,734	ลูกบาศก์เมตร
- งานเข็มเหล็กพืด	จำนวน 1,320	เมตร
- งานกล่อง Gabion	จำนวน 3,180	ลูกบาศก์เมตร
- งานบานระบายตรง ขนาด 6.00x6.00 เมตร	จำนวน 3	ชุด

กิจกรรมอาคารท่อส่งน้ำฝั่งซ้าย งบประมาณดำเนินการ 24,250,000 บาท

- งานดินขุด	จำนวน 40,302	ลูกบาศก์เมตร
- งานดินถม	จำนวน 26,124	ลูกบาศก์เมตร
- งานคอนกรีตเสริมเหล็ก	จำนวน 943	ลูกบาศก์เมตร
- งานจัดหาและติดตั้งท่อ Steel Linner ขนาดเส้นผ่านศูนย์กลาง 1,000 มิลลิเมตร	จำนวน 115	เมตร
- งาน Overhead Traveling Crane ขนาด 5 ตัน	จำนวน 1	ชุด
- งานอาคารควบคุมการระบายน้ำ	จำนวน 1	ชุด

กิจกรรมอาคารท่อส่งน้ำฝั่งขวาและอาคารท่อระบายน้ำลงลำน้ำเดิม งบประมาณดำเนินการ 28,000,000 บาท

- งานดินขุด	จำนวน	39,633	ลูกบาศก์เมตร
- งานดินถม	จำนวน	17,474	ลูกบาศก์เมตร
- งานคอนกรีตเสริมเหล็ก	จำนวน	933	ลูกบาศก์เมตร
- งานจัดหาและติดตั้งท่อ Steel Linner ขนาดเส้นผ่านศูนย์กลาง 1,200 มิลลิเมตร หนา 11.10 มิลลิเมตร	จำนวน	95	เมตร
- งานจัดหาและติดตั้งท่อ Steel Linner ขนาดเส้นผ่านศูนย์กลาง 800 มิลลิเมตร หนา 7.9 มิลลิเมตร	จำนวน	14	เมตร
- งาน Overhead Treveling Crane ขนาด 5 ตัน	จำนวน	1	ชุด
- งานอาคารควบคุมการระบายน้ำ	จำนวน	1	ชุด

กิจกรรมเครื่องมือวัดพฤติกรรมเขื่อน งบประมาณดำเนินการ 5,000,000 บาท

- งานจัดหาและเครื่องมือวัดพฤติกรรมเขื่อน	จำนวน	20	ชุด

กิจกรรมที่ทำการบ้านพัก และขยายเขตไฟฟ้าแรงสูง งบประมาณดำเนินการ 5,000,000 บาท

6. ระยะเวลาดำเนินการ

ใช้ระยะเวลาการดำเนินการก่อสร้าง 1 ปี 2 เดือน (ตั้งแต่เดือนสิงหาคม 2560 - กันยายน 2561)

7. ประโยชน์ที่ได้รับ

สามารถส่งน้ำสนับสนุนพื้นที่ทำการเกษตรในฤดูแล้ง 1,000 ไร่ และฤดูฝน 3,000 ไร่ ให้แก่ราษฎรบ้านห้วยทราย หมู่ที่ 4 บ้านพังขว้างเหนือ หมู่ที่ 2 ตำบลพังขว้าง และบ้านขมิ้น หมู่ที่ 2 บ้านพาน หมู่ที่ 8 ตำบลขมิ้น อำเภอเมือง จังหวัดสกลนคร จำนวน 1,223 ครัวเรือน 4,584 คน มีน้ำสำหรับใช้ทำการเกษตรและอุปโภคบริโภค

ผลการดำเนินงานแล้วเสร็จ เมื่อวันที่ 30 กันยายน 2561 เป็นไปตามแผนงาน โดยสำนักงาน กปร. ได้จัดทำรายงานความก้าวหน้าทุกเดือน นับตั้งแต่เดือนสิงหาคม 2560 จนถึงเดือนกันยายน 2561 รวมทั้งสิ้น 15 ฉบับ

ภาพกิจกรรมทำนบดินเมื่อดำเนินการแล้วเสร็จ

ภาพกิจกรรมอาคารระบายน้ำล้นเมื่อดำเนินการแล้วเสร็จ

ภาพกิจกรรมอาคารท่อส่งน้ำฝั่งซ้ายเมื่อดำเนินการแล้วเสร็จ

ภาพกิจกรรมอาคารท่อส่งน้ำฝั่งขวาและอาคารท่อระบายน้ำลงลำน้ำเดิมเมื่อดำเนินการแล้วเสร็จ

8. การบริหารจัดการอ่างเก็บน้ำห้วยทรายขมิ้นอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

ใช้รูปแบบคณะกรรมการจัดการชลประทาน (JMC: Joint Management Committee) โครงการชลประทานสกลนคร (ลุ่มน้ำย่อยห้วยทรายขมิ้น)

- เมื่อวันที่ 30 พฤศจิกายน 2560 ผู้ว่าราชการจังหวัดสกลนครได้ลงนามในคำสั่งโครงการชลประทานสกลนคร ที่ 4729/2560 แต่งตั้งคณะกรรมการจัดการชลประทาน โครงการชลประทานสกลนคร (ลุ่มน้ำย่อยห้วยทรายขมิ้น) ประกอบด้วย อ่างเก็บน้ำห้วยทรายขมิ้น อ่างเก็บน้ำห้วยน้ำบ่อ อ่างเก็บน้ำห้วยทรายตอนบน 1 ห้วยทรายตอนบน 2 และห้วยทรายตอนบน 3 มีนายอำเภอเมืองสกลนครเป็นประธาน และมีผู้อำนวยการสำนักงานชลประทานที่ 5 ผู้อำนวยการโครงการชลประทานสกลนคร ผู้อำนวยการศูนย์ศึกษาการพัฒนาภูพาน ฯ และหัวหน้าสำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดสกลนคร เป็นคณะกรรมการที่ปรึกษา โดยมีหน่วยงานส่วนท้องถิ่นช่วยขับเคลื่อนการดำเนินงาน

- เมื่อวันที่ 7 พฤศจิกายน 2561 โครงการชลประทานสกลนคร ได้จัดการประชุมคณะกรรมการจัดการชลประทานโครงการชลประทานสกลนคร (ลุ่มน้ำย่อยห้วยทรายขมิ้น) ครั้งที่ 1/2561 ณ ห้องประชุมองค์การบริหารส่วนตำบลขมิ้น อำเภอเมือง จังหวัดสกลนคร เพื่อวางแผนการบริหารจัดการน้ำในลุ่มน้ำย่อยอย่างมีประสิทธิภาพ โดยมีนายอานุภาพ รอดขวัญ ยอดระบำ นายอำเภอเมืองสกลนคร เป็นประธานในการประชุม

ภาพการประชุมคณะกรรมการจัดการชลประทานโครงการชลประทานสกลนคร
(ลุ่มน้ำย่อยห้วยทรายขมิ้น) ครั้งที่ 1/2561 เมื่อวันที่ 7 พฤศจิกายน 2561

9. การดำเนินการขุดลอก

- เมื่อวันที่ 9 มีนาคม 2561 กรมการทหารช่าง ได้ดำเนินการขุดลอกอ่างเก็บน้ำห้วยทรายขมิ้น โดยได้รับงบประมาณดำเนินงาน 36,470,000 บาท ปริมาตรดินขุด จำนวน 600,000 ลูกบาศก์เมตร

การดำเนินงานขุดลอกอ่างเก็บน้ำห้วยทรายขมิ้น (ภาพเมื่อวันที่ 3 ตุลาคม 2561)

การสนับสนุนการดำเนินงานโดยศูนย์ศึกษาการพัฒนาภูพานอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

1. โครงการปลูกหญ้าแฝกตามแนวพระราชดำริ

- เมื่อวันที่ 10 สิงหาคม 2560 ศูนย์ศึกษาการพัฒนาภูพานอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ร่วมกับส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนประชาชนทั่วไป เข้าร่วมโครงการปลูกหญ้าแฝกตามแนวพระราชดำริ เพื่อป้องกันการพังทลายของดินและป้องกันตะกอนดินไหลลงอ่าง โดยดำเนินการปลูกหญ้าแฝกบริเวณขอบอ่างเก็บน้ำด้านบน (เขตระดับน้ำสูงสุด) ซ้อนกันเป็นชั้นระยะทางประมาณ 4,000 เมตร ใช้กล้าหญ้าแฝกรวมประมาณ 100,000 กล้า ดำเนินการแล้วเสร็จเมื่อวันที่ 26 สิงหาคม 2560

ภาพการปลูกหญ้าแฝกเพื่อป้องกันการพังทลายของดิน
และป้องกันตะกอนทรายตกจมลงในอ่างเก็บน้ำ เมื่อวันที่ 10 สิงหาคม 2560

- เมื่อวันที่ 8 พฤศจิกายน 2561 ศูนย์ศึกษาการพัฒนาภูพานอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ได้จัดกิจกรรมซ่อมเสริมหญ้าแฝกตามแนวพระราชดำริ โดยมีเจ้าหน้าที่ศูนย์ศึกษาการพัฒนาภูพาน ฯ ร่วมกันปลูกหญ้าแฝกบริเวณรอบอ่างเก็บน้ำห้วยทรายขมิ้น ระยะทางประมาณ 4,100 เมตร ใช้หญ้าแฝก จำนวน 150,000 กล้า เพื่อทดแทนหญ้าแฝกที่ดำเนินการปลูก เมื่อวันที่ 10 สิงหาคม 2560 และป้องกันการกัดเซาะตะกอนไหลลงในอ่างเก็บน้ำห้วยทรายขมิ้น

ภาพกิจกรรมซ่อมเสริมหญ้าแฝกตามแนวพระราชดำริ เมื่อวันที่ 8 พฤศจิกายน 2561

2. การสนับสนุนปัจจัยการผลิตแก่เกษตรกร

- เมื่อวันที่ 18 สิงหาคม 2560 ศูนย์ศึกษาการพัฒนาภูพานอันเนื่องมาจากพระราชดำริได้สนับสนุนปัจจัยการผลิตแก่เกษตรกร จำนวน 137 รายได้แก่ พันธุ์ปลา จำนวน 73,000 ตัว พันธุ์ไก่ดำภูพาน จำนวน 140 ตัว เป็ดบาบารี จำนวน 10 ตัว กิ่งพันธุ์มะนาว 210 กิ่ง ชุดยาสมุนไพรพื้นบ้าน 100 ชุด

- เมื่อวันที่ 18 สิงหาคม 2560 ได้จัดกิจกรรมตกกล้าแปลงรวม บนพื้นที่จำนวน 8 ไร่ ณ แปลงนาบ้านหนองปลาดุก โดยใช้พันธุ์ข้าวสกลนคร จำนวน 1,750 กิโลกรัม และเมื่อวันที่ 12 กันยายน 2560 ได้ถอนกล้าแปลงรวมแจกจ่ายให้แก่เกษตรกรบ้านหนองปลาดุก จำนวน 22 ราย คิดเป็นพื้นที่รวม 79 ไร่

ภาพกิจกรรมตกกล้าแปลงรวมและมอบปัจจัยการผลิต เมื่อวันที่ 18 สิงหาคม 2560

ภาพกิจกรรมถอนกล้าแปลงรวมแจกจ่ายให้แก่เกษตรกร เมื่อวันที่ 12 กันยายน 2560

3. จัดอบรมอาชีพให้แก่เกษตรกรกลุ่มผู้ใช้น้ำย่อยรอบอ่างเก็บน้ำห้วยทรายขมิ้น

- เมื่อวันที่ 18- 19 สิงหาคม 2560 ได้จัดฝึกอบรมอาชีพเพาะเห็ดให้แก่ราษฎรผู้ประสบอุทกภัยรอบอ่างเก็บน้ำห้วยทรายขมิ้น จำนวน 120 คน

ภาพกิจกรรมการฝึกอบรมอาชีพเพาะเห็ดให้แก่ราษฎรผู้ประสบอุทกภัย เมื่อวันที่ 18- 19 สิงหาคม 2560

- เมื่อวันที่ 17 - 19 มกราคม 2561 ศูนย์ศึกษาการพัฒนาภูพานฯ ได้จัดอบรมอาชีพหลักสูตรเกษตรทฤษฎีใหม่ ให้แก่เกษตรกรกลุ่มผู้ใช้น้ำย่อยรอบอ่างเก็บน้ำห้วยทรายขมิ้น จำนวน 106 คน พร้อมทั้งสนับสนุนปัจจัยการผลิต และจะมีกิจกรรมต่อเนื่องและขยายผลในระยะต่อไป

ภาพกิจกรรมการฝึกอบรมอาชีพหลักสูตรเกษตรทฤษฎีใหม่ เมื่อวันที่ 17 - 19 มกราคม 2561

การดำเนินงานสนับสนุนของหน่วยงานอื่น ๆ

1. **สำนักงานเกษตรจังหวัดสกลนคร** ในรอบปี 2561 – 2562 ได้ดำเนินการ ดังนี้

- ได้ส่งเสริมให้เกษตรกรในพื้นที่อ่างเก็บน้ำห้วยทรายขมิ้นฯ โดยการจัดฝึกอบรม ได้แก่ 1) การเกษตรผสมผสาน 40 ราย 2) การปลูกพืชใช้น้ำน้อย 35 ราย มีการสนับสนุนปัจจัยการผลิตส่งเสริมการปลูกพืชผัก เพื่อลดค่าใช้จ่าย ในครัวเรือน จำนวน 115 ครัวเรือน และสนับสนุนปัจจัยการผลิต เช่น เมล็ดพันธุ์ผักต่าง ๆ ครัวเรือนละประมาณ 5 ชนิด

2. **ศูนย์วิจัยและพัฒนาประมงน้ำจืดเขต 3 (สกลนคร)** ได้ดำเนินงานตั้งแต่ปี 2560 มีผลการดำเนินงาน ดังนี้

- เพิ่มผลผลิตสัตว์น้ำ ได้แก่ กุ้งก้ามกราม และปลากินพืช ปัจจัยการผลิตใช้งบประมาณปกติของกรมประมงดำเนินการ

- ปี 2563 เพิ่มผลผลิตโดยการปล่อยพันธุ์สัตว์น้ำที่เหมาะสม

3. **สถานีพัฒนาที่ดินสกลนคร** นำเสนอข้อมูลการดำเนินงานตั้งแต่ปี 2560 – 2561 คือ

- เร่งดำเนินการปลูกแฝก ภายหลังจากที่เกิดเหตุอ่างฯ เสียหาย ร่วมกับศูนย์ฯภูพานฯ และจังหวัดสกลนคร ขุดลอกลำห้วยทรายฯ ปลูกหญ้าแฝก

- โครงการจัดทำระบบอนุรักษ์ดินและน้ำบริเวณรอบลำห้วยและ ทางลำเลียงในไร่นา โดยใช้หญ้าแฝก ได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากสำนักงาน กปร.

- โครงการฟื้นฟูและปรับปรุงพื้นที่นาที่ได้รับผลกระทบจากอุทกภัย โดยการจัดทำโครงการระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ ซึ่งจะมีกิจกรรมย่อย ๆ ในพื้นที่ ได้แก่ การปรับรูปแปลงนา การทำทางลำเลียงในไร่นา การขุดบ่อดักตะกอน และปรับปรุงพื้นที่นาแบบประณีต

- จัดสร้างอาคารทดน้ำและท่อลอดเหลี่ยมในลำห้วยทราย ในช่วงก่อนดำเนินการหลังเกิดเหตุ

- สำรวจพื้นที่เสียหายและความต้องการได้รับความช่วยเหลือที่ประชาชนต้องการได้รับจากส่วนราชการ ร่วมกับ ผู้นำท้องถิ่น ได้รับงบประมาณดำเนินการปรับรูปแปลงนาให้ราษฎรสามารถทำเกษตรได้ เป็นพื้นที่ประมาณ 3,000 ไร่

4. **สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดสกลนคร** มีผลการดำเนินงาน ดังนี้

การดำเนินงานช่วยเหลือหลังจากสถานการณ์ยุติตามระเบียบของ ปภ. ที่รับผิดชอบ ได้แก่ ระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการช่วยเหลือผู้ประสบภัยกรณีฉุกเฉิน พ.ศ.2560 ได้ช่วยเหลือผู้ประสบภัยตามข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้อง และมีเงินช่วยเหลือจากสำนักนายกรัฐมนตรีบางส่วนทั้งด้านชีวิตและทรัพย์สิน

- โครงการเสริมสร้างศักยภาพชุมชนด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย โดยอาศัยชุมชนเป็นฐาน เพื่อให้ความรู้กับประชาชนในพื้นที่ที่มีความเสี่ยงในการเกิดภัย สามารถรู้ขั้นตอน รู้หลักในการแจ้งเตือน รู้จักการดึงข้อมูลแจ้งเตือนภัยในพื้นที่ได้ กรณีที่หน่วยงานอยู่นอกพื้นที่ กรณีเกิดภัยต่าง ๆ จะได้สามารถลดผลกระทบที่จะเกิดขึ้นได้

5. **แขวงทางหลวงชนบทสกลนคร** มีผลการดำเนินงาน ดังนี้

โครงการเสริมผิวลาดยางแบบแอสฟิลท์คอนกรีต สายทางเข้าอ่างเก็บน้ำห้วยทรายขมิ้นฯ ความยาว 1.696 กม. ความกว้าง 5-6 ม. พร้อมกับเครื่องหมายจราจร ซึ่งดำเนินการแล้วเสร็จเมื่อเดือนสิงหาคม 2562

6. **สำนักงานจัดรูปที่ดินและระบบน้ำเพื่อเกษตรกรรม** มีผลการดำเนินงาน ดังนี้

ดำเนินการภายหลังการเกิดเหตุการณ์ เกี่ยวกับข้อมูลของเกษตรกร ซึ่งเกษตรกรได้ร้องขอให้ดำเนินโครงการพัฒนารูปแบบชลประทานระดับแปลงนาเข้าสู่แปลงเกษตรกร ซึ่งพื้นที่บริการของโครงการอ่างเก็บน้ำห้วยทรายขมิ้นฯ มีพื้นที่บริการประมาณ 6,200 ไร่ ได้รับการพัฒนาจัดระบบน้ำเพื่อเกษตรกรรมไปแล้วประมาณ 2,000 ไร่ จึงเหลือพื้นที่ที่เห็นสมควรดำเนินการอีกประมาณ 3,700 ไร่ โดยกระบวนการได้มีการลงพื้นที่รับฟังปัญหาของเกษตรกรที่เกิดขึ้น และหาแนวทางแก้ไขปัญหาร่วมกัน และจัดทำกระบวนการคัดเลือกผู้นำกลุ่มเกษตรกรในการแต่งตั้งเป็นคณะกรรมการจัดระบบน้ำชุมชนขึ้น เมื่อวันที่ 3 กันยายน 2562

7. **อำเภอเมืองสกลนคร** มีผลการดำเนินงาน ดังนี้

แต่งตั้งคณะทำงานร่วมกับชลประทาน โดยคณะทำงานจะมีผู้นำท้องถิ่น อบต. และเทศบาล และผู้นำท้องถิ่นทั้ง 2 ตำบล และผู้ใหญ่บ้านทั้ง 8 หมู่บ้าน รวมถึงหมู่บ้านพื้นที่ใกล้เคียงมาเป็นคณะทำงานร่วมกัน ได้มีการประชุมร่วมกับชลประทานปีละประมาณ 2 ครั้ง โดยจะมีการประเมินผลการทำงานทุกปี มีการวางแผนการดำเนินงาน โดยเฉพาะด้านการเกษตรจะมีการวางแผนว่าในแต่ละปีเกษตรกรมีน้ำในการปลูกพืชฤดูแล้งเท่าไหร่ และฤดูฝนที่มักจะมีปัญหาเกี่ยวกับน้ำ ที่จะตกกล้าไม่เพียงพอ ได้มีการวางแผนร่วมกันกับชลประทานจังหวัดโดยตลอด

นอกจากนี้ พัฒนาที่ดินและอำเภอ ได้ดำเนินการสร้างฝาย 3 แห่ง เพื่อให้มีฝายกักเก็บน้ำไว้ใช้ทำการเกษตร สามารถปลูกพืชฤดูแล้งได้

8. **องค์การบริหารส่วนตำบลขมิ้น และผู้นำท้องถิ่น** มีผลการดำเนินงาน ดังนี้

- ร่วมสำรวจความเสียหายพื้นที่หมู่บ้านกับผู้นำท้องที่และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะสำนักงานพัฒนาที่ดินที่เข้ามาช่วยเหลือในการปรับรูปแปลงนาให้กลับคืนสู่สภาพดังเดิมให้กับเกษตรกร
- องค์การบริหารส่วนตำบลขมิ้น (อบต.ขมิ้น) ได้ของบประมาณผ่านทางอำเภอ จังหวัด สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย (สำนักงาน ปภ.) และขอรับการสนับสนุนขุดลอกลำห้วยทรายขมิ้นตอนล่าง ประมาณ 1.5 กม. เพื่อให้คืนสู่สภาพเดิม

การตรวจสอบสภาพอ่างเก็บน้ำในจังหวัดสกลนคร

ตามพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ที่ทรงห่วงใยถึงสถานการณ์อ่างเก็บน้ำในเขตพื้นที่จังหวัดสกลนคร โดยสำนักงาน กปร. ได้ประสานงานร่วมกับกรมชลประทาน ดำเนินการสนองพระราชดำริเข้าสำรวจพบว่า มีอ่างเก็บน้ำ จำนวน 22 แห่ง ที่อยู่ในสถานะเฝ้าระวัง ซึ่ง กรมชลประทานได้จัดสรรงบประมาณเข้าดำเนินการปรับปรุง ซ่อมแซม อ่างเก็บน้ำทั้งหมดให้คงสภาพดี

กรมชลประทาน มอบหมายให้สำนักงานชลประทานที่ 5 ร่วมกับโครงการชลประทานสกลนคร เข้าดำเนินการสำรวจสภาพอ่างเก็บน้ำ ได้มีพระราชดำริให้ดำเนินการ ตรวจสอบ พบว่า อ่างเก็บน้ำขนาดกลาง/เล็ก ในเขตพื้นที่จังหวัดสกลนคร ที่มีความเสี่ยงต่อการชำรุด เสียหาย จากเหตุอุทกภัย จำนวน 22 แห่ง ส่วนใหญ่เป็นอ่างเก็บน้ำที่สร้างมานาน โดยกรมชลประทานจะพิจารณาออกแบบแก้ไขโดยใช้หลักการคำนวณปริมาณน้ำ ที่ไหลเข้าออกภายในอ่างเก็บน้ำ ซึ่งกรมชลประทานได้เข้าดำเนินการปรับปรุงโดยใช้งบประมาณปกติดำเนินการแล้วเสร็จทั้งสิ้น ในปีงบประมาณ 2561 ดังรายชื่ออ่างเก็บน้ำ ต่อไปนี้

ตารางแสดงการสำรวจอ่างเก็บน้ำที่อยู่ในสถานการณ์เฝ้าระวัง จำนวน 22 แห่ง

ที่	โครงการ	การดำเนินการปรับปรุง
1	อ่างเก็บน้ำบ่อสะอืออันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตำบลนาเพียง อำเภอกุสุมาลย์ จังหวัดสกลนคร	1. ปรับปรุงตัวทำนบดินที่ชำรุดเสียหาย และใช้หินทิ้งป้องกันการกัดเซาะทั้งด้านหน้าเขื่อนและด้านท้ายเขื่อน 2. ขุดลอกอ่างเก็บน้ำให้มีความจุเต็มศักยภาพ 3. เรื่องถนนจะนำไปพิจารณาแนวทางการแก้ปัญหาต่อไป 4. ตัดต้นไม้บริเวณทำนบดิน
2	อ่างเก็บน้ำห้วยโศกอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตำบลม่วง อำเภอบ้านม่วง จังหวัดสกลนคร	1. ทำการปูแผ่นดินเหนียวสังเคราะห์ (GCL) ปิดด้านเหนือน้ำในบริเวณรอยต่อระหว่างสันเขื่อนเดิมกับถนนลูกรังที่มีการถมเพิ่ม 2. ซ่อมแซมผิวจราจรบริเวณที่มีแอ่งน้ำ 3. เพิ่มอาคารระบายน้ำล้นฉุกเฉินบริเวณฐานยันเขื่อนฝั่งซ้าย
3	อ่างเก็บน้ำห้วยทรายสว่างอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตำบลสว่างแดนดิน อำเภอสว่างแดนดิน จังหวัดสกลนคร	1. ปรับปรุงตัวทำนบดินที่ชำรุดเสียหาย และใช้หินทิ้งป้องกันการกัดเซาะทั้งด้านหน้าเขื่อนและด้านท้ายเขื่อน 2. ขุดลอกอ่างเก็บน้ำให้มีความจุเต็มศักยภาพ 3. เรื่องถนนจะนำไปพิจารณาแนวทางการแก้ปัญหาต่อไป 4. ตัดต้นไม้บริเวณทำนบดิน

ที่	โครงการ	การดำเนินการปรับปรุง
4	อ่างเก็บน้ำห้วยนกเค้าอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตำบลเจริญศิลป์ อำเภอเจริญศิลป์ จังหวัดสกลนคร	1. ปรับปรุงด้านท้ายอาคารทางระบายน้ำล้น โดยใช้ Gabion เพื่อป้องกันการกัดเซาะ 2. เพิ่ม Emergency Spillway 3. ปรับปรุงผิวทางเป็นAsphaltic Concrete
5	อ่างเก็บน้ำวังกอไผ่อันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตำบลทุ่งแก อำเภอเจริญศิลป์ จังหวัดสกลนคร	1. ปรับปรุงตัวทำนบดินที่ชำรุดเสียหาย และใช้หินทิ้งป้องกันการกัดเซาะทั้งด้านหน้าเขื่อนและด้านท้ายเขื่อน 2. ขุดลอกอ่างเก็บน้ำให้มีความจุเต็มศักยภาพ 3. เรื่องถนนจะนำไปพิจารณาแนวทางการแก้ปัญหาต่อไป 4. ตัดต้นไม้บริเวณทำนบดิน
6	อ่างเก็บน้ำหนองทุ่งมนอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตำบลเจริญศิลป์ อำเภอเจริญศิลป์ จังหวัดสกลนคร	1. ย้ายตำแหน่งประตู (Gate) รับน้ำซึ่งเดิมตั้งไว้บริเวณอ่างเก็บน้ำทุ่งหนองมน (ปัจจุบันชำรุด) มาไว้บริเวณที่เชื่อมต่อระหว่างคลองผันน้ำด้านท้ายอ่างเก็บน้ำวังกอไผ่ และท่อทางน้ำเข้า 2. ทำตะแกรงกันขยะแบบเอียงบริเวณทางน้ำเข้า 3. ควรมี Manhole ทุกระยะ 100 เมตร
8	อ่างเก็บน้ำภูเพ็ก ตำบลนาหัวบ่อ อำเภอพรรณานิคม จังหวัดสกลนคร	1. ปรับปรุงตัวทำนบดินที่ชำรุดเสียหาย และใช้หินทิ้งป้องกันการกัดเซาะทั้งด้านหน้าเขื่อนและด้านท้ายเขื่อน 2. ขุดลอกอ่างเก็บน้ำให้มีความจุเต็มศักยภาพ 3. เรื่องถนนทางโครงการจะนำไปพิจารณาแนวทางการแก้ปัญหาต่อไป 4. ตัดต้นไม้บริเวณทำนบดิน
9	อ่างเก็บน้ำคำมะโคตรอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตำบลปทุมวาปี อำเภอส่องดาว จังหวัดสกลนคร	1. ปรับปรุงอาคารท่อส่งน้ำทั้งสองแห่ง 2. ก่อสร้างอาคารทิ้งน้ำลงลำน้ำเดิม (River Outlet) เพื่อใช้สำหรับการพร่องน้ำ 3. ก่อสร้างอาคารระบายน้ำล้นฉุกเฉินบริเวณ Abutment ฝั่งซ้าย 4. ปรับปรุงอาคารระบายน้ำล้นให้สามารถระบายน้ำปริมาณน้ำสูงสุดที่รอบปีการเกิดซ้ำ 50 ปี

ที่	โครงการ	การดำเนินการปรับปรุง
10	อ่างเก็บน้ำบ้านแพงตอนบน อันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตำบลปทุมวาปี อำเภอส่องดาว จังหวัดสกลนคร	1. ก่อสร้างอาคารทิ้งน้ำลงลำน้ำเดิม (River Outlet) เพื่อใช้สำหรับการพร่องน้ำ 2. ปรับปรุงอาคารระบายน้ำล้นให้สามารถใช้การได้ เต็มศักยภาพ 3. เพิ่มอาคารระบายน้ำล้นฉุกเฉินบริเวณ Abutment ฝั่งซ้าย
11	อ่างเก็บน้ำภูน้อยอันเนื่องมาจาก พระราชดำริ ตำบลส่องดาว อำเภอส่องดาว จังหวัดสกลนคร	1. ปรับปรุงอาคารระบายน้ำล้น 2. ก่อสร้างอาคารทิ้งน้ำลงลำน้ำเดิม (River Outlet) เพื่อใช้สำหรับการพร่องน้ำ 3. ก่อสร้างอาคารระบายน้ำล้นฉุกเฉิน บริเวณ Abutment ฝั่งซ้าย
12	อ่างเก็บน้ำหนองแปน 2 อันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตำบลบ้านเหล่า อำเภอเจริญศิลป์ จังหวัดสกลนคร	1. ปรับปรุงทำนบดิน 2. ก่อสร้างอาคารทิ้งน้ำลงลำน้ำเดิม (River Outlet) เพื่อใช้สำหรับการพร่องน้ำ 3. ขุดลอกอ่างเก็บน้ำให้มี ความจุตามศักยภาพ 4. ก่อสร้างอาคารระบายน้ำล้นฉุกเฉินบริเวณ Abutment ฝั่งซ้าย
13	อ่างเก็บน้ำฝายต้นน้ำ ตำบลโคกสี อำเภอสว่างแดนดิน จังหวัดสกลนคร	1. ก่อสร้างอาคารบังคับน้ำแบบมีบานปิด-เปิด บริเวณจุดที่น้ำไหลลงอ่างน้ำซับ 3 2. ขุดลอกด้านท้ายอาคารบังคับน้ำที่จะก่อสร้าง พร้อมดาดคอนกรีต 3. ขุดลอกอ่างเก็บน้ำให้มีความจุเต็มศักยภาพ
14	อ่างเก็บน้ำหนองบัวแพอันเนื่อง มาจากพระราชดำริ ตำบลบ้านถ่อน อำเภอสว่างแดนดิน จังหวัดสกลนคร	1. ปรับปรุงทำนบดิน 2. ก่อสร้างอาคารทิ้งน้ำลงลำน้ำเดิม (River Outlet) เพื่อใช้สำหรับการพร่องน้ำ 3. ขุดลอกอ่างเก็บน้ำให้มีความจุเต็มศักยภาพ 4. ก่อสร้างอาคารระบายน้ำล้นฉุกเฉิน

ที่	โครงการ	การดำเนินการปรับปรุง
15	อ่างเก็บน้ำหนองแปน 1 อันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตำบลหนองแปน อำเภอเจริญศิลป์ จังหวัดสกลนคร	1. ขุดลอกอ่างเก็บน้ำให้มีความจุเต็มศักยภาพ 2. ทำการตัดต้นไม้ขนาดใหญ่ที่ขึ้นปกคลุมบริเวณทำนบดิน ของเขื่อน โดยการตัดต้องไม่ทำให้ตายเพราะรากต้นไม้ใหญ่ถ้าเน่าเปื่อยจะเป็นอันตรายกับตัวเขื่อน 3. เพิ่มอาคารระบายน้ำล้นฉุกเฉินบริเวณ Abutment ฝั่งขวา 4. ก่อสร้างอาคารทิ้งน้ำลงลำน้ำเดิม (River Outlet) เพื่อใช้สำหรับการพร่องน้ำ
16	อ่างเก็บน้ำน้ำซับ 2 อันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตำบลโคกสี อำเภอสว่างแดนดิน จังหวัดสกลนคร	1. ขุดลอกอ่างเก็บน้ำให้มีความจุเต็มศักยภาพ 2. กำจัดวัชพืชที่ขึ้นบริเวณรอบๆ อาคารระบายน้ำล้น 3. เพิ่มอาคารระบายน้ำล้นฉุกเฉินบริเวณ Abutment ฝั่งขวา 4. ก่อสร้างอาคารทิ้งน้ำลงลำน้ำเดิม (River Outlet) เพื่อใช้สำหรับการพร่องน้ำ
17	อ่างเก็บน้ำน้ำซับ 3 อันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตำบลโคกสี อำเภอสว่างแดนดิน จังหวัดสกลนคร	1. ขุดลอกอ่างเก็บน้ำให้มีความจุเต็มศักยภาพ 2. เพิ่มอาคารระบายน้ำล้นฉุกเฉินบริเวณ Abutment ฝั่งซ้าย 3. ทำการตัดต้นไม้ขนาดใหญ่ ที่ขึ้นปกคลุมบริเวณทำนบดิน รวมถึงกำจัดวัชพืชที่ขึ้นบริเวณรอบ ๆ อาคารระบายน้ำล้น 4. ก่อสร้างอาคารทิ้งน้ำลงลำน้ำเดิม (River Outlet) เพื่อใช้สำหรับการพร่องน้ำ
18	อ่างเก็บน้ำน้ำซับ 4 อันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตำบลโคกสี อำเภอสว่างแดนดิน จังหวัดสกลนคร	1. ขุดลอกอ่างเก็บน้ำให้มีความจุเต็มศักยภาพ 2. ทำการตัดต้นไม้ขนาดใหญ่ที่ขึ้นปกคลุมบริเวณทำนบดินของเขื่อนรวมถึงกำจัดวัชพืชที่ขึ้นบริเวณรอบ ๆ อาคารระบายน้ำล้น 3. เพิ่มอาคารระบายน้ำล้นฉุกเฉินบริเวณ Abutment ฝั่งขวา 4. ก่อสร้างอาคารทิ้งน้ำลงลำน้ำเดิม (River Outlet) เพื่อใช้สำหรับการพร่องน้ำ

ที่	โครงการ	การดำเนินการปรับปรุง
19	อ่างเก็บน้ำหนองไผ่ 2 อันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตำบลโคกสี อำเภอสว่างแดนดิน จังหวัดสกลนคร	1. ขุดลอกอ่างเก็บน้ำให้มีความจุเต็มศักยภาพ 2. ปรับปรุงผิวจราจรบริเวณสันทำนบดิน 3. เพิ่มอาคารระบายน้ำล้นฉุกเฉินบริเวณ Abutment ฝั่งขวา 4. ก่อสร้างอาคารทิ้งน้ำลงลำน้ำเดิม (River Outlet) เพื่อใช้สำหรับการพร่องน้ำ
20	อ่างเก็บน้ำห้วยหาด อันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตำบลส่องดาว อำเภอส่องดาว จังหวัดสกลนคร	1. ขุดลอกอ่างเก็บน้ำให้มีความจุเต็มศักยภาพ 2. ทำการตัดต้นไม้ขนาดใหญ่ที่ขึ้นปกคลุมบริเวณทำนบดินของเขื่อน 3. เพิ่มอาคารระบายน้ำล้นฉุกเฉินบริเวณ Abutment ฝั่งขวา 4. ซ่อมแซมอาคารระบายน้ำล้นให้มีสภาพพร้อมใช้งาน 5. ก่อสร้างอาคารทิ้งน้ำลงลำน้ำเดิม (River Outlet) เพื่อใช้สำหรับการพร่องน้ำ
21	อ่างเก็บน้ำห้วยคำบากน้อย อันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตำบลบงเหนือ อำเภอสว่างแดนดิน จังหวัดสกลนคร	1. ขุดลอกอ่างเก็บน้ำให้มีความจุเต็มศักยภาพ 2. ทำการตัดต้นไม้ขนาดใหญ่ที่ขึ้นปกคลุมบริเวณทำนบดินของเขื่อน 3. เพิ่มอาคารระบายน้ำล้นฉุกเฉินบริเวณ Abutment ฝั่งขวา 4. ปรับปรุงอาคารระบายน้ำล้นให้สามารถระบายน้ำได้มากกว่าปริมาณน้ำสูงสุดที่รอบ 50 ปี 5. ซ่อมแซมลาดด้านท้ายของทำนบดินที่มีการกัดเซาะจากน้ำฝน 6. ก่อสร้างอาคารทิ้งน้ำลงลำน้ำเดิม (River Outlet) เพื่อใช้สำหรับการพร่องน้ำ
22	อ่างเก็บน้ำห้วยน้ำหยาดอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตำบลค้อเขียว อำเภอวาริชภูมิ จังหวดสกลนคร	1. ปรับปรุงลาดด้านหน้าและลาดด้านท้ายทำนบดิน 2. ขุดลอกอ่างเก็บน้ำให้มีความจุเต็มศักยภาพ 3. ก่อสร้างอาคารระบายน้ำล้นฉุกเฉินบริเวณ Abutment ฝั่งซ้าย

ภาพแสดงโครงการปรับปรุงอ่างเก็บน้ำ 22 แห่ง อันเนื่องมาจาก

บทที่ 3
วิธีการศึกษาและผลการวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 วิธีการศึกษา

- **ขอบเขตของการติดตามประเมินผล**
  - **กรอบระยะเวลาของงานประเมิน** (ดำเนินการในปีงบประมาณ 2564)
  - **พื้นที่ดำเนินการประเมิน**

พื้นที่รับประโยชน์จากโครงการปรับปรุงอ่างเก็บน้ำห้วยทรายขมิ้นอันเนื่องมาจากพระราชดำริ อำเภอเมือง จังหวัดสกลนคร ครอบคลุมพื้นที่ทำการเกษตรในฤดูแล้ง 3,000 ไร่ และฤดูฝน 1,000 ไร่ คือ บ้านห้วยทราย หมู่ที่ 4 บ้านพังขว้างเหนือ หมู่ที่ 2 ตำบลพังขว้าง และบ้านขมิ้น หมู่ที่ 2 บ้านพาน หมู่ที่ 8 ตำบลขมิ้น อำเภอเมือง จังหวัดสกลนคร

  - **ประชากรกลุ่มตัวอย่าง**

1. ประชาชนที่ได้รับประโยชน์จากโครงการปรับปรุงอ่างเก็บน้ำห้วยทรายขมิ้นอันเนื่องมาจากพระราชดำริ อำเภอเมือง จังหวัดสกลนคร

2. เจ้าหน้าที่จากหน่วยงานภาครัฐที่รับผิดชอบโครงการ หน่วยงานร่วมดำเนินงานโครงการปรับปรุงอ่างเก็บน้ำห้วยทรายขมิ้นอันเนื่องมาจากพระราชดำริ อำเภอเมือง จังหวัดสกลนคร

- **การเก็บรวบรวมข้อมูลและเครื่องมือที่ใช้**

การติดตามประเมินผลครั้งนี้ มีการศึกษาเป็น 2 ลักษณะ คือ

1. การศึกษาค้นคว้ารวบรวมข้อมูลจากเอกสาร (Documentary Study) ได้แก่ แผนที่ ภาพถ่าย และรายงานผลการดำเนินงานโครงการที่ผ่านมาของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมาเป็นข้อมูลพื้นฐานประกอบการประเมินผลโครงการ ฯ

2. การศึกษาภาคสนาม (Field Work Study) โดยใช้แบบสำรวจเป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูลตามสภาพความเป็นจริง ดังนี้

2.1 การใช้แบบสำรวจจัดส่งให้ประชาชนที่ได้รับประโยชน์จากโครงการฯ เพื่อทราบถึงการได้รับประโยชน์และผลกระทบจากโครงการฯ โดยทำการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ตอบแบบสำรวจ จำนวน 80 ตัวอย่าง

2.2 การใช้แบบสำรวจจัดส่งให้เจ้าหน้าที่จากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการดำเนินงานโครงการฯ ตอบแบบสำรวจ จำนวน 1 ตัวอย่าง

- **การวิเคราะห์ข้อมูล**

ขั้นตอนในการประมวลผล เริ่มจากการนำข้อมูลภาคสนามมาทำการบรรณาธิกรณ์ข้อมูล (Edit) จัดทำคู่มือลงรหัส (Coding) และลงรหัสข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์ จากนั้นเป็นขั้นตอนของการประมวลผลก่อนที่จะนำผลที่ได้มาวิเคราะห์โดยใช้ค่าทางสถิติที่สำคัญ 4 ส่วน คือ

1. ค่าร้อยละ (Percentage) เพื่อใช้วัดการแจกแจงความถี่ของข้อมูล โดยนำเสนอในรูปตาราง
2. ค่าตัวกลางเลขคณิต (Arithmetic Mean) เพื่อนำข้อมูลที่แสดงจำนวนมาพิจารณาค่าเฉลี่ย
3. ค่าสูงสุด (Maximum) และค่าต่ำสุด (Minimum) เพื่อนำมาวัดค่าสูงสุด และค่าต่ำสุดในช่วงของข้อมูลที่แสดงจำนวน

หลังจากการประมวลผลด้วยคอมพิวเตอร์ ได้นำค่าสถิติจากการแปรผลข้อมูลมานำเสนอในรูปแบบของตารางข้อมูลเชิงปริมาณ (Quantitative Data) และนำข้อมูลมาแปลความหมายให้เป็นข้อมูลเชิงคุณภาพ (Qualitative Data) เพื่อนำข้อมูลมาใช้ในการวิเคราะห์เชิงตรรกะ โดยการอธิบายและพรรณนาประกอบกับฐานข้อมูลทุติยภูมิและข้อมูลเอกสารงานวิจัยอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

3.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

- **ข้อมูลจากประชาชน**

จากการศึกษาข้อมูลการประเมินผล โดยใช้แบบสำรวจในการสอบถามประชาชนกลุ่มตัวอย่างผู้รับประโยชน์จากโครงการปรับปรุงอ่างเก็บน้ำห้วยทรายขมิ้นอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดสกลนคร จำนวน 80 ตัวอย่าง ในช่วงวันที่ 21 สิงหาคม – 5 ตุลาคม 2563 พบข้อมูลในแต่ละด้าน ดังนี้

ผู้ตอบส่วนใหญ่ เป็นเพศชาย ร้อยละ 68.8 และเป็นเพศหญิง ร้อยละ 31.3 ผู้ตอบมีอายุเฉลี่ย 60 ปี โดยร้อยละ 40.0 มีอายุระหว่าง 61 - 70 ปี รองลงมา ร้อยละ 33.8 มีอายุระหว่าง 51 -60 ปี และน้อยที่สุด ร้อยละ 2.5 มีอายุต่ำกว่า 40 ปี ส่วนใหญ่ร้อยละ 77.5 มีสถานภาพสมรส รองลงมา ร้อยละ 15.0 มีสถานภาพหม้าย และน้อยที่สุดร้อยละ 1.3 มีสถานภาพหย่าร้าง นับถือศาสนาพุทธ ร้อยละ 98.8 โดยร้อยละ 67.5 มีการศึกษาอยู่ในระดับประถมศึกษา และมีผู้ตอบน้อยที่สุด จำนวนเท่ากัน ร้อยละ 1.3 ได้แก่ ไม่ได้เข้ารับการศึกษา จบการศึกษาระดับปริญญาตรี และสูงกว่าระดับปริญญาตรี ดังแสดงไว้ในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของประชาชน

ลักษณะข้อมูล	จำนวน	ร้อยละ
เพศ/		
1. ชาย	55	68.8
2. หญิง	25	31.3

ลักษณะข้อมูล	จำนวน	ร้อยละ
อายุ/		
1. ต่ำกว่า 40 ปี	2	2.5
2. 41 – 50	8	10.0
3. 51 – 60	27	33.8
4. 61 -70	32	40.0
5. 71 ปีขึ้นไป	7	8.8
6. ไม่ตอบ	4	5.0
อายุเฉลี่ยประชาชนผู้ให้การสัมภาษณ์ 60 ปี		
สถานภาพ		
1. โสด	3	3.8
2. สมรส	62	77.5
3. หม้าย	12	15.0
4. หย่าร้าง	1	1.3
5. ไม่ตอบ	2	2.6
ศาสนา		
1. พุทธ	79	98.8
2. ไม่ตอบ	1	1.3
ระดับการศึกษา		
1. ไม่ได้เรียน	1	1.3
2. ประถมศึกษา	54	67.5
3. มัธยมศึกษา	7	8.8
4. ปวช./ปวส.	5	6.3
5. ปริญญาตรี	1	1.3
6. สูงกว่าปริญญาตรี	1	1.3
7. ไม่ตอบ	11	13.8

ระยะเวลาอยู่อาศัยในพื้นที่โครงการฯ

จากการศึกษาระยะเวลาการอยู่อาศัยในพื้นที่โครงการ พบว่า ประชาชนมีระยะเวลาการอยู่อาศัยในพื้นที่โครงการฯ เฉลี่ย 54 ปี โดยร้อยละ 32.5 มีระยะเวลาการอยู่อาศัยในถิ่นฐาน 41-60 ปี รองลงมาร้อยละ 30.0 มีระยะเวลาการอยู่อาศัยในถิ่นฐาน 21 – 40 ปี และน้อยที่สุดมีผู้ตอบจำนวนเท่ากันร้อยละ 10.0 ได้แก่ มีระยะเวลาการอยู่อาศัยในถิ่นฐานต่ำกว่า 20 ปี และไม่ตอบ ดังแสดงไว้ในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ระยะเวลาอยู่อาศัยในพื้นที่โครงการฯ

ระยะเวลาที่อยู่อาศัย	จำนวน	ร้อยละ
1. ต่ำกว่า 20 ปี	8	10.0
2. 21 - 40 ปี	24	30.0
3. 41 - 60 ปี	26	32.5
4. 61 ปีขึ้นไป	14	17.5
5. ไม่ตอบ	8	10.0
ต่ำสุด 5 ปี		
สูงสุด 67 ปี		
ระยะเวลาที่อยู่อาศัย เฉลี่ย 54 ปี		

จำนวนสมาชิกในครัวเรือน

จากการศึกษา พบว่า มีสมาชิกในครัวเรือนเฉลี่ย 5 คน/ครัวเรือน โดยส่วนใหญ่ร้อยละ 65.0 มีสมาชิกจำนวน 4-6 คน/ครัวเรือน รองลงมา ร้อยละ 20.0 มีสมาชิกจำนวน 1-3 คน/ครัวเรือน และน้อยที่สุด ร้อยละ 15.0 มีสมาชิกจำนวน 7 คนขึ้นไป/ครัวเรือน โดยมีสมาชิกครัวเรือนอยู่ที่อยู่ในภาคเกษตร คิดเป็นร้อยละ 97.5 และมีสมาชิกครัวเรือนที่อยู่ในวัยเรียน คิดเป็นร้อยละ 61.2 ดังแสดงไว้ในตารางที่ 3

ตารางที่ 3 จำนวนสมาชิกในครัวเรือน

จำนวนสมาชิกในครัวเรือน	จำนวน	ร้อยละ
1. 1 - 3 คน	16	20.0
2. 4 - 6 คน	52	65.0
3. 7 คน ขึ้นไป	12	15.0
ต่ำสุด 1 คน /สูงสุด 12 คน		
จำนวนสมาชิกในครัวเรือนเฉลี่ย 5 คน/ครัวเรือน		
จำนวนสมาชิกที่อยู่ในภาคเกษตร คิดเป็นร้อยละ 97.5		
จำนวนสมาชิกที่อยู่ในวัยเรียน คิดเป็นร้อยละ 61.2		

การประกอบอาชีพ

จากการศึกษาอาชีพหลักผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ส่วนใหญ่ร้อยละ 93.7 ทำอาชีพเกษตร รองลงมา จำนวนเท่ากัน ร้อยละ 2.5 ทำอาชีพรับจ้าง และไม่ตอบ และน้อยที่สุด ร้อยละ 1.3 กำลังศึกษา

จากการศึกษา ประเภทของการทำการเกษตรของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ส่วนใหญ่ทำนา ร้อยละ 94.6 รองลงมา เลี้ยงสัตว์ ร้อยละ 40.0 และน้อยที่สุด ทำอาชีพประมง ร้อยละ 6.7 ดังแสดงไว้ในตารางที่ 4

ตารางที่ 4 การประกอบอาชีพ

การประกอบอาชีพ	จำนวน	ร้อยละ
อาชีพหลัก		
1. เกษตร	75	93.7
2. รับจ้าง	2	2.5
3. กำลังศึกษาอยู่	1	1.3
4. ไม่ตอบ	2	2.5
ประเภทของการทำการเกษตร		
1. ทำนา	71	94.6
2. ทำไร่	0	0.0
3. ปลูกผัก	9	12.0
4. ทำสวน/ไม้ผล	6	8.0
5. เลี้ยงสัตว์	30	40.0
6. ประมง	5	6.7
7. รับจ้างทางการเกษตร	6	8.0
8. ไม่ระบุ	1	1.3

การเป็นสมาชิกกลุ่ม

จากการศึกษาการเป็นสมาชิกกลุ่ม พบว่า ผู้ตอบส่วนใหญ่เป็นสมาชิกกลุ่ม ร้อยละ 96.3

ส่วนใหญ่เป็นสมาชิกจำนวน 3 กลุ่ม ร้อยละ 39.0 รองลงมา เป็นสมาชิกจำนวน 2 กลุ่ม ร้อยละ 28.6 และน้อยที่สุด เป็นสมาชิกจำนวน 1 กลุ่ม ร้อยละ 9.1

โดยส่วนใหญ่ ร้อยละ 98.7 เป็นสมาชิกกลุ่มฌาปณกิจ รองลงมาร้อยละ 87.0 เป็นสมาชิกกลุ่มผู้ใช้น้ำ และน้อยที่สุด ร้อยละ 1.3 เป็นสมาชิกกลุ่มสตรี ดังแสดงไว้ในตารางที่ 5

ตารางที่ 5 การเป็นสมาชิกกลุ่ม

การเป็นสมาชิกกลุ่ม	จำนวน	ร้อยละ
ไม่เป็น	3	3.8
เป็น	77	96.3
จำนวนกลุ่มที่เป็นสมาชิก		
1. 1 กลุ่ม	7	9.1
2. 2 กลุ่ม	22	28.6
3. 3 กลุ่ม	30	39.0
4. มากกว่า 3 กลุ่ม	18	23.4
(ต่ำสุด 1 กลุ่ม / สูงสุด 4 กลุ่ม / จำนวนคนที่มากที่สุด (ฐานนิยม) 3 กลุ่ม)		

การเป็นสมาชิกกลุ่ม	จำนวน	ร้อยละ
ชื่อกลุ่มที่เป็นสมาชิก ได้แก่	76	98.7
1. กลุ่มฌาปณกิจ	67	87.0
2. กลุ่มผู้ใช้น้ำ	53	68.8
3. กลุ่มกองทุนหมู่บ้าน	19	24.7
4. กลุ่มออมทรัพย์	5	6.5
5. กลุ่มเกษตร/ประธานกลุ่มเกษตร	2	2.6
6. กลุ่มจัดการป่าไม้	1	1.3
7. กลุ่มสตรี		

การมีตำแหน่งในพื้นที่ชุมชน

จากการศึกษาการมีตำแหน่งในพื้นที่ชุมชน พบว่า ผู้ตอบส่วนใหญ่ร้อยละ 75 เป็นผู้มีตำแหน่งในพื้นที่จำนวน 1 ตำแหน่ง รองลงมา ร้อยละ 16.7 เป็นผู้มีตำแหน่งในพื้นที่จำนวน 2 ตำแหน่ง และน้อยที่สุด ร้อยละ 8.3 เป็นผู้มีตำแหน่งในพื้นที่จำนวน 3 ตำแหน่ง

โดยผู้ตอบส่วนใหญ่ ร้อยละ 50.0 เป็นผู้มีตำแหน่งหัวหน้ากลุ่มผู้ใช้น้ำ รองลงมา จำนวนเท่ากัน ร้อยละ 25.0 เป็นผู้มีตำแหน่งกำนัน/ผู้ใหญ่บ้าน หัวหน้ากลุ่มออมทรัพย์ และมีตำแหน่งอื่น ๆ เช่น กรรมการหมู่บ้าน ผู้ช่วย อสม. ฯลฯ และน้อยที่สุด ร้อยละ 8.3 เป็นผู้มีตำแหน่งหัวหน้ากลุ่มอาชีพ ดังแสดงไว้ในตารางที่ 6

ตารางที่ 6 การมีตำแหน่งในพื้นที่ชุมชน

การมีตำแหน่งในพื้นที่ชุมชน	จำนวน	ร้อยละ
ไม่มี	67	83.7
มี	12	15.0
ไม่ตอบ	1	1.3
จำนวนตำแหน่ง		
1. 1 ตำแหน่ง	9	75.0
2. 2 ตำแหน่ง	2	16.7
3. 3 ตำแหน่ง	1	8.3
(ต่ำสุด 1 ตำแหน่ง / สูงสุด 3 ตำแหน่ง / จำนวนคนที่มากที่สุด(ฐานนิยม) 1 ตำแหน่ง)		
ชื่อตำแหน่ง ได้แก่		
1. กำนัน/ผู้ใหญ่บ้าน	3	25.0
2. หัวหน้ากลุ่มอาชีพ	1	8.3
3. หัวหน้ากลุ่มผู้ใช้น้ำ	6	50.0
4. หัวหน้ากลุ่มออมทรัพย์	3	25.0
5. อื่น ๆ เช่น กรรมการหมู่บ้าน ผู้ช่วย อสม.	3	25.0
6. ไม่ตอบ	1	8.3

การทำการเกษตร

จากการศึกษาการทำการเกษตร พบว่า ผู้ตอบส่วนใหญ่ ร้อยละ 61.3 ทำการเกษตร 1 ประเภท รองลงมา ร้อยละ 30.0 ทำการเกษตร 2 ประเภท

โดยส่วนใหญ่ร้อยละ 51.3 ทำการเกษตรเชิงเดี่ยว รองลงมา ร้อยละ 43.4 ทำการเกษตรธรรมชาติ และน้อยที่สุด ร้อยละ 1.3 ได้แก่ ทำการเกษตรทฤษฎีใหม่ วนเกษตร และฟาร์มเลี้ยงสัตว์น้ำ ดังแสดงไว้ในตารางที่ 7

ตารางที่ 7 การทำการเกษตร

การทำการเกษตร	จำนวน	ร้อยละ
จำนวนประเภทของการทำการเกษตร		
1. ทำการเกษตร 1 ประเภท	49	61.3
2. ทำการเกษตร 2 ประเภท	24	30.0
3. ทำการเกษตร 3 ประเภท	3	3.8
4. อื่น ๆ	3	3.8
5. ไม่ตอบ	1	1.3
(ต่ำสุด 1 ประเภท / สูงสุด 3 ประเภท / จำนวนคนที่มากที่สุด(ฐานนิยม) 1 ประเภท)		
ประเภทของการทำการเกษตร ได้แก่		
1. เกษตรเชิงเดี่ยว	39	51.3
2. เกษตรธรรมชาติ	33	43.4
3. เกษตรผสมผสาน	8	10.5
4. เกษตรอินทรีย์	8	10.5
5. สวนผัก	7	9.2
6. เกษตรปลอดสารพิษ	4	5.2
7. ฟาร์มเลี้ยงสัตว์	4	5.2
8. ทฤษฎีใหม่	1	1.3
9. วนเกษตร	1	1.3
10.ฟาร์มเลี้ยงสัตว์น้ำ	1	1.3

รายได้ของครัวเรือน

จากการศึกษารายได้รวมของครัวเรือนในรอบปี 2562 พบว่า ผู้ตอบมีรายได้รวมเฉลี่ย 157,902.60 บาท/ปี ทั้งนี้ หากพิจารณาจากแหล่งรายได้ของผู้ตอบ พบว่า มีแหล่งรายได้จากเงินเดือนประจำ (ข้าราชการ/พนักงานบริษัทเอกชน) มากที่สุด เฉลี่ย 168,977.80 บาท/ปี รองลงมา มีรายได้จากลูกให้เฉลี่ย 66,208.33 บาท/ปี และน้อยที่สุด มีรายได้จากสวัสดิการของรัฐ (บัตรผู้สูงอายุ/ บัตรสวัสดิการแห่งรัฐ ฯลฯ) เฉลี่ย 11,550.00 บาท/ปี ดังแสดงไว้ในตารางที่ 8

ตารางที่ 8 รายได้ของครัวเรือน

รายได้ของครัวเรือนในรอบปี	เฉลี่ย
1. รายได้รวม	157,902.60
2. เกษตร	61,922.22
3. รับจ้างทางการเกษตร	46,777.78
4. รับจ้างทั่วไป	64,293.33
5. ธุรกิจ/ค้าขาย	57,142.86
6. เงินเดือนประจำ (ข้าราชการ/พนักงานบริษัทเอกชน	168,977.80
7. รายได้จากลูกให้	66,208.33
8. สวัสดิการของรัฐ (บัตรผู้สูงอายุ/ บัตรสวัสดิการแห่งรัฐ ฯลฯ)	11,550.00
9. รายได้อื่น ๆ	49,500.00

รายจ่ายรวมของครัวเรือน

จากการศึกษารายจ่ายรวมของครัวเรือนในรอบปี 2562 พบว่า มีรายจ่ายรวมของครัวเรือนเฉลี่ย 90,000 บาท/ปี โดยมีรายจ่ายรวมของครัวเรือนสูงสุด 240,000 บาท/ปี และต่ำสุด 30,000 บาท/ปี ดังแสดงไว้ในตารางที่ 9

ตารางที่ 9 รายจ่ายรวมของครัวเรือน

รายจ่าย	เฉลี่ย	ต่ำสุด (บาท/ปี)	สูงสุด (บาท/ปี)
รายจ่ายรวม	90,000.00	30,000	240,000

รายได้รวมหลังหักรายจ่ายของครัวเรือน

จากการศึกษารายได้รวมหลังหักค่าใช้จ่ายของครัวเรือนในรอบปี 2562 พบว่า รายได้รวมหลังหักรายจ่ายครัวเรือน เฉลี่ย 67,902.56 บาท/ปี โดยมีรายได้รวมหลังหักรายจ่ายของครัวเรือนสูงสุด 440,400 บาท/ปี และต่ำสุด -110,000 บาท/ปี ดังแสดงไว้ในตารางที่ 10

ตารางที่ 10 รายได้รวมหลังหักรายจ่ายของครัวเรือน

รายได้หลังหักรายจ่าย	เฉลี่ย	ต่ำสุด (บาท/ปี)	สูงสุด (บาท/ปี)
รายได้หลังหักรายจ่าย	67,902.56	-110,000	440,400

การลงทุนทางการเกษตร

จากการศึกษาการลงทุนทางการเกษตร พบว่า ผู้ตอบร้อยละ 31.3 มีการลงทุนทางการเกษตร ส่วนใหญ่ร้อยละ 84.0 มีการลงทุนทางการเกษตร 1 ด้าน

รูปแบบของการลงทุนด้านการเกษตร พบว่า ผู้ตอบส่วนใหญ่ร้อยละ 72.0 ปรับปรุงแปลงเกษตร รองลงมา ร้อยละ 28.0 ซื้อเครื่องจักรการเกษตร และน้อยที่สุด ร้อยละ 4.0 ได้แก่ ขุด/หาแหล่งน้ำ ซื้อที่ดินทำการเกษตร ทำโรงเรือนการเกษตร และอื่น ๆ เช่น ซื้อปุ๋ย เป็นต้น ดังแสดงไว้ ในตารางที่ 11

ตารางที่ 11 การลงทุนทางการเกษตร

การลงทุน	จำนวน	ร้อยละ
มี	25	31.3
ไม่ตอบ	1	1.3
ด้านการลงทุน		
1. ลงทุน 1 ด้าน	21	84.0
2. ลงทุน 2 ด้าน	4	16.0
(ต่ำสุด 1 ด้าน/ สูงสุด 2 ด้าน / จำนวนคนที่มากที่สุด (ฐานนิยม) 1 ด้าน)		
การลงทุนด้านการเกษตร ได้แก่		
1. ปรับปรุงแปลงเกษตร	18	72.0
2. ซื้อเครื่องจักรการเกษตร	7	28.0
3. ขุด/หาแหล่งน้ำ	1	4.0
4. ซื้อที่ดินทำการเกษตร	1	4.0
5. ทำโรงเรือนการเกษตร	1	4.0
6. อื่น ๆ เช่น ซื้อปุ๋ย	1	4.0

รายจ่ายที่ใช้ลงทุนทางการเกษตร

จากการศึกษารายจ่ายที่ใช้ลงทุนทางการเกษตร พบว่า มีรายจ่ายที่ใช้ลงทุนการเกษตรเฉลี่ย 21,549.26 บาท โดยลงทุนทางการเกษตรสูงสุด 700,000 บาท และต่ำสุด 3,000 บาท ดังแสดงไว้ในตารางที่ 12

ตารางที่ 12 รายจ่ายที่ใช้ลงทุนทางการเกษตร

รายจ่ายที่ใช้ลงทุนทางการเกษตรฯ	เฉลี่ย	ต่ำสุด (บาท/ปี)	สูงสุด (บาท/ปี)
รายจ่ายที่ใช้ลงทุนทางการเกษตรรวม	21,549.26	3,000	700,000

ความเพียงพอของรายได้และรายจ่ายในครัวเรือน

จากการศึกษาความเพียงพอของรายได้และรายจ่าย พบว่า ผู้ตอบ ร้อยละ 57.5 มีรายได้พอ ๆ กับรายจ่าย รองลงมา ร้อยละ 32.5 มีรายได้มากกว่ารายจ่าย และมีรายได้น้อยกว่ารายจ่าย ร้อยละ 7.5 ดังแสดงไว้ในตารางที่ 13

ตารางที่ 13 ความเพียงพอของรายได้และรายจ่ายในครัวเรือน

ความเพียงพอของรายได้และรายจ่ายในครัวเรือน	จำนวน	ร้อยละ
1. รายได้พอ ๆ กับรายจ่าย	46	57.5
2. รายได้มากกว่ารายจ่าย	26	32.5
3. รายได้น้อยกว่ารายจ่าย	6	7.5
4. ไม่ตอบ	2	2.5

การมีหนี้สิน

จากการศึกษาการมีหนี้สิน พบว่า ผู้ตอบ ร้อยละ 55.0 ไม่มีหนี้สิน และมีหนี้สิน ร้อยละ 41.3

โดยแหล่งเงินกู้หนี้สิน ผู้ตอบร้อยละ 45.5 กู้จากธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธกส.) รองลงมา ร้อยละ 31.8 กู้จากกองทุนหมู่บ้าน และน้อยที่สุด ร้อยละ 11.4 มีการกู้จากแหล่งอื่น ๆ หลายแหล่ง ได้แก่ ธกส. และกองทุนหมู่บ้าน ดังแสดงไว้ในตารางที่ 14

ตารางที่ 14 การมีหนี้สิน

การมีหนี้สิน	จำนวน	ร้อยละ
ไม่มี	44	55.0
มี	33	41.3
ไม่ตอบ	3	3.8
แหล่งเงินกู้หนี้สิน		
1. ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธกส.)	20	45.5
2. กองทุนหมู่บ้าน	14	31.8
3. อื่น ๆ ได้แก่ ธกส.และกองทุนหมู่บ้าน	5	11.4
4. ไม่ระบุแหล่งเงินกู้ และไม่ตอบ	8	18.1

การเปลี่ยนแปลงของหนี้สิน

จากการศึกษาการเปลี่ยนแปลงของหนี้สิน พบว่า ผู้ตอบส่วนใหญ่ ร้อยละ 54.5 มีหนี้สินลดลง และน้อยที่สุด จำนวนเท่ากัน ร้อยละ 11.4 มีหนี้สินเพิ่มขึ้น และไม่เปลี่ยนแปลง

โดยสาเหตุการมีหนี้สินเพิ่มขึ้น ผู้ตอบจำนวนเท่ากัน ร้อยละ 20.0 มีหนี้สินเพิ่มขึ้นเนื่องจากการค้าขายเป็นไปตามสภาพเศรษฐกิจ ใช้ในการลงทุนเพิ่ม ใช้จ่ายในครัวเรือน รายได้น้อยกว่ารายจ่าย และจ่ายค่าดอกเบี้ย

ส่วนสาเหตุการมีหนี้สินลดลง ผู้ตอบส่วนใหญ่ ร้อยละ 87.5 ไม่ระบุสาเหตุของการมีหนี้สินลดลง รองลงมา ร้อยละ 8.3 มีหนี้สินลดลงเนื่องจากใช้หนี้คืนทุกปี/ส่งทุกปี และน้อยที่สุด ร้อยละ 4.2 มีหนี้สินลดลง เนื่องจากทยอยจ่ายให้ลดน้อยลง ดังแสดงไว้ในตารางที่ 15

ตารางที่ 15 การเปลี่ยนแปลงของหนี้สิน

การเปลี่ยนแปลงของหนี้สิน	จำนวน	ร้อยละ
1. เพิ่มขึ้น	5	11.4
2. ลดลง	24	54.5
3. ไม่เปลี่ยนแปลง	5	11.4
4. ไม่ตอบ	10	22.7
การมีหนี้สินเพิ่มขึ้น เนื่องจาก		
- การค้าขายเป็นไปตามสภาพเศรษฐกิจ	1	20.0
- ใช้ในการลงทุนเพิ่ม	1	20.0
- ใช้จ่ายในครัวเรือน	1	20.0
- รายได้น้อยกว่ารายจ่าย	1	20.0
- จ่ายค่าดอกเบี้ย	1	20.0

การเปลี่ยนแปลงของหนี้สิน	จำนวน	ร้อยละ
การมีหนี้สินลดลง เนื่องจาก	2	8.3
- ใช้หนี้คืนทุกปี / ส่งทุกปี	1	4.2
- ทยอยจ่ายให้ลดน้อยลง	21	87.5
- ไม่ระบุ		

การออมเงิน

จากการศึกษาการออมเงิน พบว่า ผู้ตอบส่วนใหญ่ ร้อยละ 78.8 มีการออมเงิน และร้อยละ 20.0 ไม่มีการออมเงิน

สำหรับการเปลี่ยนแปลงในการออมเงิน พบว่า ผู้ตอบส่วนใหญ่ ร้อยละ 85.7 มีการออมเงินเพิ่มขึ้น รองลงมา ร้อยละ 11.0 ไม่เปลี่ยนแปลง และน้อยที่สุด ร้อยละ 3.2 มีการออมเงินลดลง ดังแสดงไว้ในตารางที่ 16

ตารางที่ 16 การออมเงิน

การออมเงิน	จำนวน	ร้อยละ
1. ไม่มี	16	20.0
2. มี	63	78.8
3. ไม่ตอบ	1	1.3
การเปลี่ยนแปลง		
- **เพิ่มขึ้น**	54	85.7
- ลดลง	2	3.2
- ไม่เปลี่ยนแปลง	7	11.1

การทำบัญชีครัวเรือน

จากการศึกษาการทำบัญชีครัวเรือน พบว่า ผู้ตอบส่วนใหญ่ ร้อยละ 87.5 ไม่ทำบัญชีครัวเรือน และร้อยละ 11.3 ทำบัญชีครัวเรือน ดังแสดงไว้ในตารางที่ 17

ตารางที่ 17 การทำบัญชีครัวเรือน

การทำบัญชีครัวเรือน	จำนวน	ร้อยละ
1. ไม่ทำบัญชีครัวเรือน	70	87.5
2. ทำบัญชีครัวเรือน	9	11.3
3. ไม่ตอบ	1	1.3

การใช้ประโยชน์จากโครงการ

จากการศึกษาการใช้ประโยชน์จากโครงการ พบว่า ผู้ตอบ ร้อยละ 32.5 ใช้ประโยชน์จากโครงการ 2 ด้าน รองลงมา ร้อยละ 19.0 ใช้ประโยชน์จากโครงการ 3 ด้าน และน้อยที่สุด ร้อยละ 10.0 ใช้ประโยชน์จากโครงการมากกว่า 4 ด้าน

ประโยชน์ที่ได้รับจากโครงการ พบว่า ผู้ตอบส่วนใหญ่ ร้อยละ 87.3 ใช้น้ำในการเพาะปลูก รองลงมา ร้อยละ 63.3 ใช้น้ำอุปโภคบริโภค และน้อยที่สุด ร้อยละ 2.5 ตอบว่าทำให้สามารถเข้าถึงแหล่งเงินทุน ดังแสดงไว้ในตารางที่ 18

ตารางที่ 18 การใช้ประโยชน์จากโครงการ

การใช้ประโยชน์จากโครงการ	จำนวน	ร้อยละ
1. ใช้ประโยชน์จากโครงการ 1 ด้าน	12	15.0
2. ใช้ประโยชน์จากโครงการ 2 ด้าน	26	32.5
3. ใช้ประโยชน์จากโครงการ 3 ด้าน	19	19.0
4. ใช้ประโยชน์จากโครงการ 4 ด้าน	14	17.5
5. ใช้ประโยชน์จากโครงการมากกว่า 4 ด้าน	8	10.0
6. ไม่ตอบ	1	12.5
(ต่ำสุด 1 ด้าน / สูงสุด 8 ด้าน / จำนวนตอบมากที่สุด (ฐานนิยม) 2 ด้าน		
ประโยชน์ที่ได้รับจากโครงการฯ ได้แก่		
- ใช้น้ำเพาะปลูก	69	87.3
- ใช้น้ำอุปโภคบริโภค	50	63.3
- ใช้น้ำเลี้ยงสัตว์	35	44.3
- เกิดความสามัคคีในชุมชน	14	17.7
- ใช้น้ำทำประมง	13	16.4
- สาธารณูปโภคพื้นฐานดีขึ้น	11	13.9
- การส่งเสริม/แนะนำจากเจ้าหน้าที่	9	11.4
- ช่วยป้องกันน้ำท่วม	8	10.1
- ได้เข้ารับการอบรม	8	10.1
- ได้รับปัจจัยการผลิต	5	6.3
- ได้มีการรวมกลุ่มอาชีพ	3	3.8
- ทำให้สามารถเข้าถึงแหล่งเงินทุน	2	2.5

ความเปลี่ยนแปลงในด้านต่าง ๆ จากการที่มีโครงการ

จากการศึกษาการความเปลี่ยนแปลงในด้านต่าง ๆ จากการที่มีโครงการ พบว่า ผู้ตอบร้อยละ 28.8 ตอบว่าโครงการทำให้เกิดความเปลี่ยนแปลง 2 ด้าน รองลงมา ร้อยละ 18.8 ตอบว่าโครงการทำให้เกิดความเปลี่ยนแปลง 3 ด้าน

ความเปลี่ยนแปลงในด้านต่าง ๆ จากการที่มีโครงการ พบว่า ผู้ตอบส่วนใหญ่ ร้อยละ 61.9 มีสิ่งอำนวยความสะดวกดีขึ้น รองลงมา จำนวนเท่ากัน ร้อยละ 60.6 มีรายได้เพิ่มขึ้น มีคุณภาพชีวิตดีขึ้น และน้อยที่สุด ร้อยละ 9.9 มีอาชีพใหม่/ช่องทางประกอบอาชีพเพิ่มขึ้น ดังแสดงไว้ในตารางที่ 19

ตารางที่ 19 ความเปลี่ยนแปลงในด้านต่าง ๆ จากการที่ได้มีโครงการ

ความเปลี่ยนแปลงในด้านต่าง ๆ จากการที่ได้มีโครงการ	จำนวน	ร้อยละ
1. โครงการทำให้เกิดความเปลี่ยนแปลง 1 ด้าน	**10**	**12.5**
2. โครงการทำให้เกิดความเปลี่ยนแปลง 2 ด้าน	**23**	**28.8**
3. โครงการทำให้เกิดความเปลี่ยนแปลง 3 ด้าน	**15**	**18.8**
4. โครงการทำให้เกิดความเปลี่ยนแปลง 4 ด้าน	**7**	**8.7**
5. โครงการทำให้เกิดความเปลี่ยนแปลงมากกว่า 4 ด้าน	**16**	**20.0**
6. ไม่เปลี่ยนแปลง	**6**	**7.5**
7. ไม่ตอบ	**3**	**3.8**
(ต่ำสุด 1 ด้าน / สูงสุด 8 ด้าน / จำนวนตอบมากที่สุด (ฐานนิยม) 2 ด้าน)		
ความเปลี่ยนแปลงในด้านต่าง ๆ จากการที่มีโครงการ ได้แก่		
- สิ่งอำนวยความสะดวกดีขึ้น	44	61.9
- รายได้เพิ่มขึ้น	43	60.6
- คุณภาพชีวิตดีขึ้น	43	60.6
- สิ่งแวดล้อมดีขึ้น	35	49.3
- ความรู้เพิ่มขึ้น	21	29.6
- ชุมชน/กลุ่มเข้มแข็งขึ้น	19	26.8
- ใช้ประโยชน์จากที่ดินได้เพิ่มขึ้น	16	22.5
- มีอาชีพใหม่/ช่องทางประกอบอาชีพเพิ่มขึ้น	7	9.9

ปัญหาในด้านต่าง ๆ จากการใช้ประโยชน์จากโครงการฯ

จากการศึกษาปัญหาในด้านต่าง ๆ ของการใช้ประโยชน์จากโครงการ พบว่า ผู้ตอบส่วนใหญ่ ร้อยละ 68.8 มีปัญหาในด้านต่าง ๆ ของการใช้ประโยชน์จากโครงการ และร้อยละ 28.8 ไม่มีปัญหาในด้านต่าง ๆ ของการใช้ประโยชน์จากโครงการ

การพบปัญหาในด้านต่าง ๆ ของการใช้ประโยชน์จากโครงการ พบว่า ร้อยละ 41.8 มีปัญหา 1 ด้าน รองลงมา ร้อยละ 40.0 มีปัญหา 2 ด้าน และน้อยที่สุด ร้อยละ 5.4 มีปัญหามากกว่า 3 ด้าน

ปัญหาที่พบ ของผู้ตอบส่วนใหญ่ ร้อยละ 56.4 คือ อาคาร/ระบบชลประทานชำรุด รองลงมา ร้อยละ 54.5 คือ ปัญหาภัยแล้ง และน้อยที่สุด จำนวนเท่ากัน ร้อยละ 12.7 ได้แก่ ปัญหาภัยธรรมชาติ โครงสร้างพื้นฐานของโครงการชำรุด ดังแสดงไว้ในตารางที่ 20

ตารางที่ 20 ปัญหาในด้านต่าง ๆ จากการใช้ประโยชน์

ปัญหาในด้านต่าง ๆ จากการใช้ประโยชน์	จำนวน	ร้อยละ
1. ไม่พบปัญหา	**23**	**28.8**
2. ไม่ตอบ	**2**	**2.5**
3. พบปัญหา	**55**	**68.8**
- ปัญหาที่พบ 1 ด้าน	23	41.8
- ปัญหาที่พบ 2 ด้าน	22	40.0
- ปัญหาที่พบ 3 ด้าน	7	12.7
- ปัญหาที่พบมากกว่า 3 ด้าน	3	5.4
(ต่ำสุด 1 ด้าน / สูงสุด 4 ด้าน / จำนวนตอบมากที่สุด (ฐานนิยม) 1 ด้าน)		
ปัญหาที่พบ ได้แก่		
- อาคาร/ระบบชลประทานชำรุด	31	56.4
- ภัยแล้ง	30	54.5
- เกษตรกร/ประชาชน ขาดความร่วมมือดูแลโครงการ	9	16.4
- น้ำท่วม	8	14.5
- เจ้าหน้าที่ขาดการดูแล/บำรุงรักษา	8	14.5
- ภัยธรรมชาติ	7	12.7
- โครงสร้างพื้นฐานของโครงการชำรุด	7	12.7

แหล่งน้ำใช้ในการอุปโภคบริโภค

จากการศึกษาแหล่งน้ำใช้ในการอุปโภคบริโภค พบว่า ผู้ตอบ ร้อยละ 28.8 มีแหล่งน้ำใช้ในการอุปโภคบริโภค 3 แหล่ง รองลงมา ร้อยละ 27.5 มีแหล่งน้ำใช้ในการอุปโภคบริโภค 2 แหล่ง และน้อยที่สุด ร้อยละ 18.8 มีแหล่งน้ำใช้ในการอุปโภคบริโภค 1 แหล่ง

สำหรับแหล่งน้ำใช้ในการอุปโภคบริโภค พบว่า ผู้ตอบส่วนใหญ่ ร้อยละ 80.3 ใช้แหล่งน้ำจากโครงการชลประทาน รองลงมา ร้อยละ 75.0 ใช้น้ำประปา/ซื้อน้ำ และน้อยที่สุด ร้อยละ 2.6 ใช้แหล่งน้ำอื่น ๆ ได้แก่ น้ำบ่อบาดาลของตนเอง/บ่อบาดาล/อื่น ๆ ดังแสดงไว้ในตารางที่ 21

ตารางที่ 21 แหล่งน้ำใช้ในการอุปโภคบริโภค

แหล่งน้ำใช้ในการอุปโภคบริโภค	จำนวน	ร้อยละ
1. แหล่งน้ำ 1 แหล่ง	**15**	**18.8**
2. แหล่งน้ำ 2 แหล่ง	**22**	**27.5**
3. แหล่งน้ำ 3 แหล่ง	**23**	**28.8**
4. แหล่งน้ำมากกว่า 3 แหล่ง	16	20.0
5. ไม่ตอบ	4	5.0
(ต่ำสุด 1 แหล่ง / สูงสุด 5 แหล่ง / จำนวนตอบมากที่สุด (ฐานนิยม) 3 แหล่ง)		

แหล่งน้ำใช้ในการอุปโภคบริโภค	จำนวน	ร้อยละ
แหล่งน้ำใช้ในการอุปโภคบริโภค ได้แก่		
- โครงการชลประทาน	61	80.3
- น้ำประปา/ซื้อน้ำ	57	75.0
- น้ำฝน	40	52.6
- บ่อน้ำ/สระน้ำของตนเอง	20	26.3
- คลอง/บึงน้ำธรรมชาติ	15	19.7
- อื่น ๆ (น้ำบ่อบาดาลของตนเอง/บ่อบาดาล)	2	2.6

แหล่งน้ำใช้ในการเพาะปลูกก่อนมีโครงการ

จากการศึกษาแหล่งน้ำใช้ในการเพาะปลูกก่อนมีโครงการ พบว่า ผู้ตอบ ร้อยละ 45.0 มีแหล่งน้ำใช้ในการเพาะปลูกก่อนมีโครงการ 2 แหล่ง รองลงมา ร้อยละ 31.3 มีแหล่งน้ำใช้ในการเพาะปลูกก่อนมีโครงการ 3 แหล่ง และน้อยที่สุด ร้อยละ 1.3 ไม่ได้เพาะปลูก

สำหรับแหล่งน้ำใช้ในการเพาะปลูกก่อนมีโครงการ พบว่า ผู้ตอบส่วนใหญ่ ร้อยละ 91.0 ใช้น้ำฝน รองลงมา ร้อยละ 55.1 ใช้น้ำจากคลอง/บึงน้ำธรรมชาติ และน้อยที่สุด ร้อยละ 30.8 ใช้น้ำจากบ่อน้ำ/สระน้ำของตนเอง ดังแสดงไว้ในตารางที่ 22

ตารางที่ 22 แหล่งน้ำใช้ในการเพาะปลูกก่อนมีโครงการ

แหล่งน้ำใช้ในการเพาะปลูกก่อนมีโครงการ	จำนวน	ร้อยละ
1. แหล่งน้ำ 1 แหล่ง	**10**	**12.5**
2. แหล่งน้ำ 2 แหล่ง	**36**	**45.0**
3. แหล่งน้ำ 3 แหล่ง	**25**	**31.3**
4. แหล่งน้ำ 4 แหล่ง	**7**	8.8
5. ไม่ได้เพาะปลูก	**1**	1.3
6. ไม่ตอบ	**1**	1.3
(ต่ำสุด 1 แหล่ง / สูงสุด 4 แหล่ง / จำนวนตอบมากที่สุด (ฐานนิยม) 2 แหล่ง)		
แหล่งน้ำใช้ในการเพาะปลูกก่อนมีโครงการ ได้แก่		
- น้ำฝน	71	91.0
- คลอง/บึงน้ำธรรมชาติ	43	55.1
- น้ำประปา/ซื้อน้ำ	26	33.3
- บ่อน้ำ/สระน้ำของตนเอง	24	30.8

แหล่งน้ำใช้ในการเพาะปลูกหลังมีโครงการ

จากการศึกษาแหล่งน้ำใช้ในการเพาะปลูกหลังมีโครงการ ผู้ตอบ ร้อยละ 33.8 มีแหล่งน้ำใช้ในการเพาะปลูกหลังมีโครงการ 2 แหล่ง รองลงมา ร้อยละ 31.3 มีแหล่งน้ำใช้ในการเพาะปลูกหลังมีโครงการ 3 แหล่ง

สำหรับแหล่งน้ำใช้ในการเพาะปลูกหลังมีโครงการ พบว่า ผู้ตอบส่วนใหญ่ ร้อยละ 93.6 ใช้น้ำจากโครงการชลประทาน รองลงมา ร้อยละ 75.6 ใช้น้ำฝน และน้อยที่สุด ร้อยละ 17.9 ใช้น้ำจากบ่อน้ำ/สระน้ำของตนเอง ดังแสดงไว้ในตารางที่ 23

ตารางที่ 23 แหล่งน้ำใช้ในการเพาะปลูกหลังมีโครงการ

แหล่งน้ำใช้ในการเพาะปลูกหลังมีโครงการ	จำนวน	ร้อยละ
1. แหล่งน้ำ 1 แหล่ง	**14**	**17.5**
2. แหล่งน้ำ 2 แหล่ง	**27**	**33.8**
3. แหล่งน้ำ 3 แหล่ง	**25**	**31.3**
4. แหล่งน้ำมากกว่า 3 แหล่ง	**12**	**15.0**
5. ไม่ตอบ	**2**	**2.5**
(ต่ำสุด 1 แหล่ง / สูงสุด 4 แหล่ง / จำนวนตอบมากที่สุด (ฐานนิยม) 2 แหล่ง)		
แหล่งน้ำใช้ในการเพาะปลูกหลังมีโครงการ ได้แก่		
- โครงการชลประทาน	73	93.6
- น้ำฝน	59	75.6
- คลอง/บึงน้ำธรรมชาติ	25	32.1
- น้ำประปา/ซื้อน้ำ	20	25.6
- บ่อน้ำ/สระน้ำของตนเอง	14	17.9

ความเพียงพอของปริมาณน้ำใช้สำหรับทำการเกษตร

จากการศึกษาความเพียงพอของปริมาณน้ำใช้สำหรับทำการเกษตร พบว่า

ในฤดูฝน ก่อนมีโครงการ มีน้ำใช้เพียงพอ ร้อยละ 48.8 หลังมีโครงการ มีน้ำใช้เพียงพอ ร้อยละ 95.0

ในช่วงฤดูแล้ง ก่อนมีโครงการ มีน้ำใช้เพียงพอ ร้อยละ 1.3 หลังมีโครงการ มีน้ำใช้เพียงพอ ร้อยละ 47.5 ดังแสดงไว้ในตารางที่ 24

ตารางที่ 24 ความเพียงพอของปริมาณน้ำใช้สำหรับทำการเกษตร

ความเพียงพอ ในช่วงฤดูกาล	เพียงพอ		ไม่เพียงพอ		ไม่ตอบ		รวม
	จำนวนคน	ร้อยละ	จำนวนคน	ร้อยละ	จำนวนคน	ร้อยละ	
ฤดูฝน							
ก่อนมีโครงการ	39	48.8	39	48.8	2	2.5	**80**
หลังมีโครงการ	76	95.0	2	2.5	2	2.5	**80**

ความเพียงพอ ในช่วงฤดูกาล	เพียงพอ		ไม่เพียงพอ		ไม่ตอบ		รวม
	จำนวนคน	ร้อยละ	จำนวนคน	ร้อยละ	จำนวนคน	ร้อยละ	
ฤดูแล้ง							
ก่อนมีโครงการ	1	1.3	77	96.3	2	2.5	**80**
หลังมีโครงการ	38	47.5	39	48.8	3	3.8	**80**

การมีส่วนร่วมของประชาชนในโครงการ

จากการศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในโครงการ พบว่า ผู้ตอบ ร้อยละ 34.0 มีส่วนร่วมมากกว่า 6 ด้าน รองลงมา ร้อยละ 21.2 มีส่วนร่วม 5 ด้าน และน้อยที่สุด จำนวนเท่ากัน ร้อยละ 6.3 มีส่วนร่วม 1 ด้าน 2 ด้าน และ 3 ด้าน

สำหรับการมีส่วนร่วมของประชาชนด้านต่าง ๆ พบว่า ผู้ตอบส่วนใหญ่ ร้อยละ 91.3 มีส่วนร่วมร้องขอให้มีโครงการ รองลงมา จำนวนเท่ากัน ร้อยละ 88.8 คือ การร่วมใช้ประโยชน์จากโครงการ การมีส่วนร่วมจัดตั้งกลุ่มการใช้ประโยชน์โครงการ (กลุ่มผู้ใช้น้ำ กลุ่มอาชีพ กลุ่มอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ) การร่วมดูแลบำรุงรักษาโครงการ และร้อยละ 52.5 มีส่วนร่วมในการยินยอมมอบที่ดิน/ทรัพย์สิน/สนับสนุนเงินหรืออื่น ๆ เพื่อการสนับสนุนโครงการ ดังแสดงไว้ในตารางที่ 25

ตารางที่ 25 การมีส่วนร่วมกับโครงการ

การมีส่วนร่วมกับโครงการ	จำนวน	ร้อยละ
1. มีส่วนร่วม 1 ด้าน	**5**	**6.3**
2. มีส่วนร่วม 2 ด้าน	**5**	**6.3**
3. มีส่วนร่วม 3 ด้าน	**5**	**6.3**
4. มีส่วนร่วม 4 ด้าน	**6**	**6.0**
5. มีส่วนร่วม 5 ด้าน	**17**	**21.2**
6. มีส่วนร่วม 6 ด้าน	**8**	**8.0**
7. มีส่วนร่วมมากกว่า 6 ด้าน	**34**	**34.0**
(ต่ำสุด 1 ด้าน /สูงสุด 7 ด้าน /จำนวนตอบมากที่สุด(ฐานนิยม) 7 ด้าน)		
การมีส่วนร่วมต่าง ๆ กับโครงการ ได้แก่		
- การร่วมร้องขอให้มีโครงการ		
- การร่วมใช้ประโยชน์จากโครงการ	73	91.3
- การมีส่วนร่วมจัดตั้งกลุ่มการใช้ประโยชน์โครงการ (กลุ่ม	71	88.8
ผู้ใช้น้ำ กลุ่มอาชีพ กลุ่มอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ)	71	88.8
- การร่วมดูแลบำรุงรักษาโครงการ		
- การร่วมวางแผนการใช้ประโยชน์โครงการ (แผน	71	88.8
เพาะปลูก/ แผนส่งน้ำ/ แผนดูแลรักษาโครงการ	65	81.3
- มีส่วนร่วมระหว่างดำเนินการก่อสร้างโครงการ		
- มีส่วนร่วมในการยินยอมมอบที่ดิน/ทรัพย์สิน/สนับสนุน	44	55.0
เงินหรืออื่น ๆ เพื่อการสนับสนุนโครงการ	42	52.5

เกณฑ์เทียบระดับความคิดเห็น

สำหรับการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นของกลุ่มประชากรตามประเด็นการประเมินผลโครงการ ใช้เกณฑ์ในการจัดลำดับคะแนนโดยการหาช่วงของความห่าง ดังนี้ (สุรินทร์ นิยมางกูร, 2533 : 16)

$$\frac{\text{คะแนนสูงสุด - คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนช่วง}}$$

$$\frac{5 - 1}{3} = \frac{4}{3} = 1.33$$

คะแนน	ความหมาย
3.66 – 5.00	ระดับสูง
2.33 – 3.66	ระดับปานกลาง
1.00 – 2.33	ระดับต่ำ

ความพึงพอใจเกี่ยวกับโครงการในด้านต่าง ๆ

ความพึงพอใจเกี่ยวกับโครงการในด้านต่าง ๆ พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับสูง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.86 โดยผู้ตอบส่วนใหญ่ มีความพึงพอใจด้านความจำเป็นและตรงตามความต้องการของเกษตรกร/ประชาชน อยู่ในระดับสูง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.48 รองลงมา เป็นโครงการที่สามารถใช้ประโยชน์ได้อย่างต่อเนื่อง อยู่ในระดับสูง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.01 และเป็นโครงการที่ทำให้คุณภาพชีวิตเกษตรกร/ประชาชนดีขึ้น อยู่ในระดับสูง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.85 ดังแสดงไว้ในตารางที่ 26

ตารางที่ 26 ความพึงพอใจเกี่ยวกับโครงการในด้านต่าง ๆ

ความพึงพอใจเกี่ยวกับโครงการในด้านต่าง ๆ	$\bar{X}$
1. เป็นโครงการที่จำเป็นและตรงตามความต้องการของเกษตรกร/ประชาชน	4.48
2. เป็นโครงการที่มีการบริหารจัดการตอบสนองความต้องการของเกษตรกรและประชาชน	3.86
3. เป็นโครงการที่ทำให้คุณภาพชีวิตเกษตรกร/ประชาชนดีขึ้น	3.85
4. เป็นโครงการที่เกษตรกร/ประชาชน ในพื้นที่มีส่วนร่วม	3.93
5. เป็นโครงการที่สามารถใช้ประโยชน์ได้อย่างต่อเนื่อง	4.01
6. ความพึงพอใจในภาพรวมของโครงการ	3.86

ข้อเสนอแนะของประชาชนในการดำเนินงานโครงการ

จากการศึกษาข้อเสนอแนะอื่น ๆ พบว่า ผู้ตอบส่วนใหญ่ ร้อยละ 53.7 มีข้อเสนอแนะ

โดยผู้ตอบร้อยละ 39.5 มีข้อเสนอแนะว่าต้องการให้อ่างเก็บน้ำสามารถเก็บกักน้ำได้ในปริมาณมากขึ้น จะได้เพียงพอในการอุปโภค บริโภค และทำการเกษตร รองลงมา ร้อยละ 32.6 มีข้อเสนอแนะต้องการให้มีการขยายแนวเขตของการส่งน้ำให้มากขึ้น และน้อยที่สุด ร้อยละ 11.6 มีข้อเสนอแนะต้องการให้การส่งน้ำมีกฎ ระเบียบ ข้อบังคับ และกำหนดเวลาในการส่งน้ำที่ชัดเจน ดังแสดงไว้ในตารางที่ 27

ตารางที่ 27 ข้อเสนอแนะของประชาชนในการดำเนินงานโครงการ

ข้อเสนอแนะของประชาชนในการดำเนินงานโครงการ	จำนวน	ร้อยละ
1. ไม่มีข้อเสนอ	**37**	**46.3**
2. มีข้อเสนอแนะ	**43**	**53.7**
ได้แก่ :-		
1. อยากให้อ่างสามารถเก็บกักน้ำได้ในปริมาณมากขึ้นจะได้เพียงพอในการอุปโภค บริโภค และทำการเกษตร	17	39.5
2. อยากให้มีการขยายแนวเขตของการส่งน้ำให้มากขึ้น	14	32.6
3. อยากให้ช่วยกันดูแลรักษาความสะอาดบริเวณรอบโครงการให้อยู่ในสภาพที่สามารถใช้งานได้ประโยชน์มากที่สุด	10	23.2
4. อยากให้มีการปรับปรุงระบบส่งน้ำ/ซ่อมแซมคลองส่งน้ำให้มีมาตรฐาน	9	20.9
5. อยากให้การส่งน้ำมีกฎ ระเบียบ ข้อบังคับ และกำหนดเวลาในการส่งน้ำที่ชัดเจน	5	11.6

● ข้อมูลจากเจ้าหน้าที่

1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

จากการศึกษาข้อมูลการประเมินผล โดยการสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องในการดำเนินงานโครงการปรับปรุงอ่างเก็บน้ำห้วยทรายขมิ้นอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดสกลนคร ผู้ตอบเป็นเพศชาย มีอายุ 52 ปี ปฏิบัติงานเกี่ยวข้องกับโครงการอ่างเก็บน้ำห้วยทรายขมิ้นอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดสกลนคร มาเป็นระยะเวลา 26 ปี 11 เดือน

2. ข้อมูลการดำเนินงานโครงการ สรุปดังนี้

โครงการอ่างเก็บน้ำห้วยทรายขมิ้นฯ ตั้งอยู่ที่หมู่บ้านห้วยทราย หมู่ที่ 4 ตำบลพังขว้าง อำเภอเมือง จังหวัดสกลนคร ละติจูด 48QUE968-041 ลองติจูด 5843111 เป็นโครงการประเภทอ่างเก็บน้ำ/เขื่อน ซึ่งเริ่มดำเนินการเมื่อปี 2496 และก่อสร้างแล้วเสร็จเมื่อปี 2499

การดำเนินงานก่อสร้างโครงการเป็นไปตามแผน ไม่มีปัญหา/อุปสรรค

ปัจจุบัน โครงการชลประทานจังหวัดสกลนคร เป็นผู้รับผิดชอบการบริหารจัดการโครงการ

โครงการฯ มีการจัดตั้งกลุ่มผู้ใช้น้ำ โดยมี นายชัยเชษฐา กาญจนศิริ เป็นผู้นำกลุ่มผู้ใช้น้ำ และมีคณะกรรมการจัดการชลประทาน 1 คณะ

องค์กรผู้ใช้น้ำจัดอยู่ในประเภทกลุ่มบริหารการใช้น้ำชลประทาน (WUG) จำนวน 1 กลุ่ม

องค์กรประกอบด้วย จำนวนองค์กรที่มีการจัดตั้ง 1 กลุ่ม พื้นที่ส่งน้ำรวม 3,000 ไร่ เป็นองค์กรผู้ใช้น้ำชลประทานที่มีทะเบียน เป็นองค์กรผู้ใช้น้ำที่มีข้อตกลง และมีกลุ่มผู้ใช้น้ำชลประทาน (กลุ่มพื้นฐาน) เป็นสมาชิก

ประโยชน์ที่ได้รับจากโครงการฯ มีดังนี้

1. พื้นที่การเกษตรที่ได้รับประโยชน์ จะเป็นพื้นที่ปลูกข้าว โดยสามารถสนับสนุนน้ำสำหรับพื้นที่ปลูกข้าวในฤดูฝน จำนวน 3,000 ไร่ และฤดูแล้ง จำนวน 1,000 ไร่

2. การปศุสัตว์ที่ได้รับประโยชน์ แบ่งเป็น สัตว์ปีก จำนวน 3,000 ตัว และสัตว์ใหญ่ (โค, กระบือ) จำนวน 1,500 ตัว

3. การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ มีพื้นที่เลี้ยงทั้งหมด จำนวน 29 ไร่/บ่อ

4. ช่วยสนับสนุนน้ำใช้เพื่อการอุปโภคบริโภค โดยสามารถส่งน้ำช่วยเหลือประชาชนได้ จำนวน 1,223 ครัวเรือน จำนวน 4,584 คน

โดยมีจำนวนครัวเรือนที่ได้รับประโยชน์ ดังนี้

- มีการใช้ประโยชน์น้ำเพื่อการอุปโภคบริโภค จำนวน 1,223 ครัวเรือน
- เพื่อการเพาะเลี้ยงปศุสัตว์ จำนวน 150 ครัวเรือน
- เพื่อการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ จำนวน 29 ครัวเรือน
- เพื่อทำการเกษตรในฤดูฝน จำนวน 1,223 ครัวเรือน
- และทำเกษตรในฤดูแล้ง จำนวน 100 ครัวเรือน

ปัญหาการใช้ประโยชน์ที่เกิดขึ้น

การใช้น้ำเพื่อการอุปโภคบริโภค และการใช้น้ำเพื่อการเกษตร จะเพียงพอในฤดูฝน แต่ไม่เพียงพอในฤดูแล้ง เนื่องจากแหล่งน้ำต้นเขินเก็บน้ำได้น้อย

การบริหารจัดการน้ำของโครงการ มีการดำเนินการโดย มีกลุ่มผู้ใช้น้ำมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการน้ำ และมีแผนดูแล ปรับปรุง และบำรุงรักษา

ความคิดเห็นเกี่ยวกับการดูแลบำรุงรักษาและบริหารจัดการน้ำของโครงการ

เห็นว่า หน่วยราชการผู้รับผิดชอบโครงการ มีบทบาทในการดูแลบำรุงรักษาและบริหารจัดการน้ำของโครงการอยู่ใน “ระดับมาก”

รองลงมา คือ กลุ่มผู้ใช้น้ำ และเกษตรกร/ประชาชนผู้ใช้น้ำ มีบทบาทในการดูแลบำรุงรักษาและบริหารจัดการน้ำของโครงการอยู่ใน “ระดับปานกลาง”

3. ผลลัพธ์การดำเนินงานโครงการ

โครงการได้ทำให้เกิดประโยชน์ด้านต่าง ๆ ได้แก่ ใช้น้ำเพาะปลูก ใช้น้ำอุปโภคบริโภค ใช้น้ำเลี้ยงสัตว์ ใช้น้ำทำประมง ช่วยป้องกันน้ำท่วม ช่วยแก้ปัญหาภัยแล้ง ทำให้มีสาธารณูปโภคพื้นฐานที่ดีขึ้น

ลักษณะการใช้ประโยชน์จากโครงการฯ สามารถใช้ประโยชน์ต่อเนื่องตั้งแต่โครงการแล้วเสร็จ

นอกจากนี้ โครงการฯ ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในด้านต่าง ๆ ได้แก่ ทำให้มีรายได้เพิ่มขึ้น คุณภาพชีวิตดีขึ้น มีสิ่งอำนวยความสะดวกดีขึ้น มีสิ่งแวดล้อมที่ดีขึ้น ชุมชน/กลุ่มมีความเข้มแข็งขึ้น มีการใช้ประโยชน์จากที่ดินได้เพิ่มมากขึ้น ทำให้มีอาชีพใหม่/ช่องทางการประกอบอาชีพเพิ่มขึ้น

สำหรับการใช้ประโยชน์และการบริหารจัดการโครงการที่ผ่านมา ยังมีปัญหาต่าง ๆ ได้แก่ อาคาร/ระบบชลประทานชำรุด โครงสร้างพื้นฐานของโครงการชำรุด เกษตรกร/ประชาชน ขาดความร่วมมือดูแลโครงการ มีปัญหาภัยแล้ง น้ำท่วม ภัยธรรมชาติ และปัญหางบประมาณไม่เพียงพอ เป็นต้น

4. ข้อเสนอแนะของเจ้าหน้าที่ในการดำเนินงานโครงการ

ปัจจุบันโครงการมีปัญหา/อุปสรรคในการดำเนินงาน คือ ขาดแคลนงบประมาณ ทำให้การดำเนินงานไม่ต่อเนื่อง สมควรจัดสรรงบประมาณสนับสนุนทุกปี

นอกจากนี้ โครงการฯ มีแผนการดำเนินงานพัฒนาต่อยอดโครงการในอนาคต โดยมีแผนซ่อมแซมระบบส่งน้ำ เพื่อให้สามารถส่งน้ำได้ทั่วถึงในทุกแปลงและมีประสิทธิภาพสูงสุด ซึ่งจะทำให้เกษตรกรมีผลผลิตเพิ่มขึ้น

บทที่ 4

สรุปผลการศึกษาและข้อเสนอแนะ

การศึกษาครั้งนี้ เป็นการประเมินผลโครงการปรับปรุงอ่างเก็บน้ำห้วยทรายขมิ้นอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดสกลนคร มีวัตถุประสงค์ประเมินผลโครงการเพื่อทราบถึงผลการดำเนินงาน ปัญหา/อุปสรรคในการดำเนินงาน รับทราบถึงการใช้ประโยชน์จากโครงการฯ และสามารถนำสรุปรายงานผลการประเมินโครงการฯ มาเป็นข้อมูลและเป็นแนวทางการบริหารจัดการและวางแผนในการพัฒนาโครงการฯ และการขยายผลไปสู่เป้าหมายในระยะต่อไปได้อย่างครบถ้วนสมบูรณ์สอดคล้องตามแนวพระราชดำริ โดยใช้แบบสอบถามประชาชนและเจ้าหน้าที่ และการรวบรวมข้อมูลจากเอกสารโครงการ สรุปผลการศึกษาและข้อเสนอแนะ ดังนี้

4.1 สรุปผลการศึกษา

1) ผลการศึกษาข้อมูลจากประชาชน

จากการศึกษาข้อมูลการประเมินผล โดยการสัมภาษณ์ประชาชนกลุ่มตัวอย่าง ผู้รับประโยชน์จากโครงการฯ พบว่า

ผู้ตอบส่วนใหญ่ เป็นเพศชาย ร้อยละ 68.8 และเป็นเพศหญิง ร้อยละ 31.3 ผู้ตอบมีอายุเฉลี่ย 60 ปี โดยร้อยละ 40.0 มีอายุระหว่าง 61 - 70 ปี รองลงมา ร้อยละ 33.8 มีอายุระหว่าง 51 -60 ปี และน้อยที่สุด ร้อยละ 2.5 มีอายุต่ำกว่า 40 ปี ส่วนใหญ่ร้อยละ 77.5 มีสถานภาพสมรส รองลงมา ร้อยละ 15.0 มีสถานภาพหม้าย และน้อยที่สุดร้อยละ 1.3 มีสถานภาพหย่าร้าง นับถือศาสนาพุทธ ร้อยละ 98.8 โดยร้อยละ 67.5 มีการศึกษาอยู่ในระดับประถมศึกษา และมีผู้ตอบน้อยที่สุด จำนวนเท่ากัน ร้อยละ 1.3 ได้แก่ ไม่ได้เข้ารับการศึกษา จบการศึกษาระดับปริญญาตรี และสูงกว่าระดับปริญญาตรี

ระยะเวลาอยู่อาศัยในพื้นที่โครงการฯ

จากการศึกษาระยะเวลาการอยู่อาศัยในพื้นที่โครงการ พบว่า ประชาชนมีระยะเวลาการอยู่อาศัยในพื้นที่โครงการฯ เฉลี่ย 54 ปี โดยร้อยละ 32.5 มีระยะเวลาการอยู่อาศัยในถิ่นฐาน 41-60 ปี รองลงมา ร้อยละ 30.0 มีระยะเวลาการอยู่อาศัยในถิ่นฐาน 21 – 40 ปี และน้อยที่สุดมีผู้ตอบจำนวนเท่ากัน ร้อยละ 10.0 ได้แก่ มีระยะเวลาการอยู่อาศัยในถิ่นฐานต่ำกว่า 20 ปี และไม่ตอบ

จำนวนสมาชิกในครัวเรือน

จากการศึกษา พบว่า มีสมาชิกในครัวเรือนเฉลี่ย 5 คน/ครัวเรือน โดยส่วนใหญ่ร้อยละ 65.0 มีสมาชิกจำนวน 4-6 คน/ครัวเรือน รองลงมา ร้อยละ 20.0 มีสมาชิกจำนวน 1-3 คน/ครัวเรือน และน้อยที่สุด ร้อยละ 15.0 มีสมาชิกจำนวน 7 คนขึ้นไป/ครัวเรือน โดยมีสมาชิกครัวเรือนอยู่ที่อยู่ในภาคเกษตร คิดเป็นร้อยละ 97.5 และมีสมาชิกครัวเรือนที่อยู่ในวัยเรียน คิดเป็นร้อยละ 61.2

การประกอบอาชีพ

จากการศึกษาอาชีพหลัก พบว่า ส่วนใหญ่ร้อยละ 93.7 ทำอาชีพเกษตร รองลงมา จำนวนเท่ากัน ร้อยละ 2.5 ทำอาชีพรับจ้าง และไม่ตอบ และน้อยที่สุด ร้อยละ 1.3 กำลังศึกษา

จากการศึกษา ประเภทของการทำการเกษตรของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ส่วนใหญ่ทำนา ร้อยละ 94.6 รองลงมา เลี้ยงสัตว์ ร้อยละ 40.0 และน้อยที่สุด ทำอาชีพประมง ร้อยละ 6.7

การเป็นสมาชิกกลุ่ม

จากการศึกษา พบว่า ส่วนใหญ่เป็นสมาชิกกลุ่ม ร้อยละ 96.3

โดยเป็นสมาชิกจำนวน 3 กลุ่ม ร้อยละ 39.0 รองลงมา เป็นสมาชิกจำนวน 2 กลุ่ม ร้อยละ 28.6 และน้อยที่สุด เป็นสมาชิกจำนวน 1 กลุ่ม ร้อยละ 9.1

โดยส่วนใหญ่ ร้อยละ 98.7 เป็นสมาชิกกลุ่มฌาปณกิจ รองลงมาร้อยละ 87.0 เป็นสมาชิกกลุ่มผู้ใช้น้ำ และน้อยที่สุด ร้อยละ 1.3 เป็นสมาชิกกลุ่มสตรี

การมีตำแหน่งในพื้นที่ชุมชน

จากการศึกษา พบว่า ผู้ตอบส่วนใหญ่ร้อยละ 75 เป็นผู้มีตำแหน่งในพื้นที่จำนวน 1 ตำแหน่ง รองลงมา ร้อยละ 16.7 เป็นผู้มีตำแหน่งในพื้นที่จำนวน 2 ตำแหน่ง และน้อยที่สุด ร้อยละ 8.3 เป็นผู้มีตำแหน่งในพื้นที่จำนวน 3 ตำแหน่ง

โดยผู้ตอบ ร้อยละ 50.0 เป็นผู้มีตำแหน่งหัวหน้ากลุ่มผู้ใช้น้ำ รองลงมา จำนวนเท่ากัน ร้อยละ 25.0 เป็นผู้มีตำแหน่งกำนัน/ผู้ใหญ่บ้าน หัวหน้ากลุ่มออมทรัพย์ และมีตำแหน่งอื่น ๆ เช่น กรรมการหมู่บ้าน ผู้ช่วย อสม. ฯลฯ และน้อยที่สุด ร้อยละ 8.3 เป็นผู้มีตำแหน่งหัวหน้ากลุ่มอาชีพ

การทำการเกษตร

จากการศึกษา พบว่า ผู้ตอบส่วนใหญ่ ร้อยละ 61.3 ทำการเกษตร 1 ประเภท รองลงมา ร้อยละ 30.0 ทำการเกษตร 2 ประเภท

โดยส่วนใหญ่ร้อยละ 51.3 ทำการเกษตรเชิงเดี่ยว รองลงมา ร้อยละ 43.4 ทำการเกษตรธรรมชาติ และน้อยที่สุด ร้อยละ 1.3 ได้แก่ ทำการเกษตรทฤษฎีใหม่ วนเกษตร และฟาร์มเลี้ยงสัตว์น้ำ

รายได้ของครัวเรือน

จากการศึกษา พบว่า ผู้ตอบมีรายได้เฉลี่ย 157,902.60 บาท/ปี โดยผู้ตอบส่วนใหญ่ มีแหล่งรายได้จากเงินเดือนประจำ (ข้าราชการ/พนักงานบริษัทเอกชน เฉลี่ย 168,977.80 บาท/ปี รองลงมา มีรายได้จากลูกให้ เฉลี่ย 66,208.33 บาท/ปี และน้อยที่สุด มีรายได้จากสวัสดิการของรัฐ (บัตรผู้สูงอายุ/บัตรสวัสดิการแห่งรัฐ ฯลฯ) เฉลี่ย 11,550.00 บาท/ปี

รายจ่ายรวมของครัวเรือน

จากการศึกษา พบว่า มีรายจ่ายรวมของครัวเรือนเฉลี่ย 90,000 บาท/ปี โดยมีรายจ่ายรวมของครัวเรือนสูงสุด 240,000 บาท/ปี และต่ำสุด 30,000 บาท/ปี

รายได้รวมหลังหักรายจ่ายของครัวเรือน

จากการศึกษา พบว่า รายได้รวมหลังหักรายจ่ายครัวเรือน เฉลี่ย 67,902.56 บาท/ปี โดยมีรายได้รวมหลังหักรายจ่ายของครัวเรือนสูงสุด 440,400 บาท/ปี และต่ำสุด -110,000 บาท/ปี

การลงทุนทางการเกษตร

จากการศึกษา พบว่า ผู้ตอบร้อยละ 31.3 มีการลงทุนทางการเกษตร และส่วนใหญ่ร้อยละ 84.0 มีการลงทุนทางการเกษตร 1 ด้าน

รูปแบบของการลงทุนด้านการเกษตร พบว่า ผู้ตอบส่วนใหญ่ร้อยละ 72.0 ปรับปรุงแปลงเกษตร รองลงมา ร้อยละ 28.0 ซื้อเครื่องจักรการเกษตร และน้อยที่สุด ร้อยละ 4.0 ได้แก่ ขุด/หาแหล่งน้ำ ซื้อที่ดินทำการเกษตร ทำโรงเรือนการเกษตร และอื่น ๆ เช่น ซื้อปุ๋ย เป็นต้น

รายจ่ายที่ใช้ลงทุนทางการเกษตร

จากการศึกษา พบว่า มีรายจ่ายที่ใช้ลงทุนการเกษตรเฉลี่ย 21,549.26 บาท/ปี โดยลงทุนทางการเกษตรสูงสุด 700,000 บาท/ปี และต่ำสุด 3,000 บาท/ปี

ความเพียงพอของรายได้และรายจ่ายในครัวเรือน

จากการศึกษา พบว่า ผู้ตอบ ร้อยละ 57.5 มีรายได้พอ ๆ กับรายจ่าย รองลงมา ร้อยละ 32.5 มีรายได้มากกว่ารายจ่าย และมีรายได้น้อยกว่ารายจ่าย ร้อยละ 7.5

การมีหนี้สิน

จากการศึกษาการมีหนี้สิน พบว่า ผู้ตอบ ร้อยละ 55.0 ไม่มีหนี้สิน และมีหนี้สิน ร้อยละ 41.3

โดยแหล่งเงินกู้หนี้สิน ผู้ตอบร้อยละ 45.5 กู้จากธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธกส.) รองลงมา ร้อยละ 31.8 กู้จากกองทุนหมู่บ้าน และน้อยที่สุด ร้อยละ 11.4 มีการกู้จากแหล่งอื่น ๆ หลายแหล่ง ได้แก่ ธกส. และกองทุนหมู่บ้าน

การเปลี่ยนแปลงของหนี้สิน

จากการศึกษา พบว่า ผู้ตอบส่วนใหญ่ ร้อยละ 54.5 มีหนี้สินลดลง และน้อยที่สุด จำนวนเท่ากัน ร้อยละ 11.4 มีหนี้สินเพิ่มขึ้น และไม่เปลี่ยนแปลง

โดยสาเหตุการมีหนี้สินเพิ่มขึ้น ผู้ตอบจำนวนเท่ากัน ร้อยละ 20.0 มีหนี้สินเพิ่มขึ้นเนื่องจากการค้าขายเป็นไปตามสภาพเศรษฐกิจ ใช้ในการลงทุนเพิ่ม ใช้จ่ายในครัวเรือน รายได้น้อยกว่ารายจ่าย และจ่ายค่าดอกเบี้ย

ส่วนสาเหตุการมีหนี้สินลดลง ผู้ตอบส่วนใหญ่ ร้อยละ 87.5 ไม่ระบุสาเหตุของการมีหนี้สินลดลง รองลงมา ร้อยละ 8.3 มีหนี้สินลดลงเนื่องจากใช้หนี้คืนทุกปี/ส่งทุกปี และน้อยที่สุด ร้อยละ 4.2 มีหนี้สินลดลงเนื่องจากทยอยจ่ายให้หนี้สินลดน้อยลง

การออมเงิน

จากการศึกษา พบว่า ผู้ตอบส่วนใหญ่ ร้อยละ 78.8 มีการออมเงิน และร้อยละ 20.0 ไม่มีการออมเงิน

สำหรับการเปลี่ยนแปลงในการออมเงิน พบว่า ผู้ตอบส่วนใหญ่ ร้อยละ 85.7 มีการออมเงินเพิ่มขึ้น รองลงมา ร้อยละ 11.0 ไม่เปลี่ยนแปลง และน้อยที่สุด ร้อยละ 3.2 มีการออมเงินลดลง

การทำบัญชีครัวเรือน

จากการศึกษา พบว่า ผู้ตอบส่วนใหญ่ ร้อยละ 87.5 ไม่ทำบัญชีครัวเรือน และร้อยละ 11.3 ทำบัญชีครัวเรือน

การใช้ประโยชน์จากโครงการ

จากการศึกษา พบว่า ผู้ตอบ ร้อยละ 32.5 ใช้ประโยชน์จากโครงการ 2 ด้าน รองลงมา ร้อยละ 19.0 ใช้ประโยชน์จากโครงการ 3 ด้าน และน้อยที่สุด ร้อยละ 10.0 ใช้ประโยชน์จากโครงการมากกว่า 4 ด้าน

ประโยชน์ที่ได้รับจากโครงการ พบว่า ผู้ตอบส่วนใหญ่ ร้อยละ 87.3 ใช้น้ำในการเพาะปลูก รองลงมา ร้อยละ 63.3 ใช้น้ำอุปโภค-บริโภค และน้อยที่สุด ร้อยละ 2.5 ตอบว่าทำให้สามารถเข้าถึงแหล่งเงินทุน (กองทุนกลุ่มผู้ใช้น้ำ)

ความเปลี่ยนแปลงในด้านต่าง ๆ จากการที่มีโครงการ

จากการศึกษา พบว่า ผู้ตอบร้อยละ 28.8 ตอบว่าโครงการทำให้เกิดความเปลี่ยนแปลง 2 ด้าน รองลงมา ร้อยละ 18.8 ตอบว่าโครงการทำให้เกิดความเปลี่ยนแปลง 3 ด้าน

ความเปลี่ยนแปลงในด้านต่าง ๆ จากการที่มีโครงการ พบว่า ผู้ตอบส่วนใหญ่ ร้อยละ 61.9 มีสิ่งอำนวยความสะดวกดีขึ้น รองลงมา จำนวนเท่ากัน ร้อยละ 60.6 มีรายได้เพิ่มขึ้น มีคุณภาพชีวิตดีขึ้น และน้อยที่สุด ร้อยละ 9.9 มีอาชีพใหม่/ช่องทางประกอบอาชีพเพิ่มขึ้น

ปัญหาในด้านต่าง ๆ จากการใช้ประโยชน์จากโครงการ

จากการศึกษา พบว่า ผู้ตอบส่วนใหญ่ ร้อยละ 68.8 มีปัญหาในด้านต่าง ๆ ของการใช้ประโยชน์จากโครงการ และร้อยละ 28.8 ไม่มีปัญหาในด้านต่าง ๆ ของการใช้ประโยชน์จากโครงการ

การพบปัญหาในด้านต่าง ๆ ของการใช้ประโยชน์จากโครงการ พบว่า ร้อยละ 41.8 มีปัญหา 1 ด้าน รองลงมา ร้อยละ 40.0 มีปัญหา 2 ด้าน และน้อยที่สุด ร้อยละ 5.4 มีปัญหามากกว่า 3 ด้าน

ปัญหาที่พบ ของผู้ตอบส่วนใหญ่ ร้อยละ 56.4 คือ อาคาร/ระบบชลประทานชำรุด รองลงมา ร้อยละ 54.5 คือ ปัญหาภัยแล้ง และน้อยที่สุด จำนวนเท่ากัน ร้อยละ 12.7 ได้แก่ ปัญหาภัยธรรมชาติ โครงสร้างพื้นฐานของโครงการชำรุด

แหล่งน้ำใช้ในการอุปโภค-บริโภค

จากการศึกษา พบว่า ผู้ตอบ ร้อยละ 28.8 มีแหล่งน้ำใช้ในการอุปโภค-บริโภค 3 แหล่ง รองลงมา ร้อยละ 27.5 มีแหล่งน้ำใช้ในการอุปโภค-บริโภค 2 แหล่ง และน้อยที่สุด ร้อยละ 18.8 มีแหล่งน้ำใช้ในการอุปโภค-บริโภค 1 แหล่ง

สำหรับแหล่งน้ำใช้ในการอุปโภค-บริโภค พบว่า ผู้ตอบส่วนใหญ่ ร้อยละ 80.3 ใช้แหล่งน้ำจากโครงการชลประทาน รองลงมา ร้อยละ 75.0 ใช้น้ำประปา/ซื้อน้ำ และน้อยที่สุด ร้อยละ 2.6 ใช้แหล่งน้ำอื่น ๆ ได้แก่ น้ำบ่อบาดาลของตนเอง/บ่อบาดาล/อื่น ๆ

แหล่งน้ำใช้ในการเพาะปลูกก่อนมีโครงการ

จากการศึกษา พบว่า ผู้ตอบ ร้อยละ 45.0 มีแหล่งน้ำใช้ในการเพาะปลูกก่อนมีโครงการ 2 แหล่ง รองลงมา ร้อยละ 31.3 มีแหล่งน้ำใช้ในการเพาะปลูกก่อนมีโครงการ 3 แหล่ง และน้อยที่สุด ร้อยละ 1.3 ไม่ได้เพาะปลูก

สำหรับแหล่งน้ำใช้ในการเพาะปลูกก่อนมีโครงการ พบว่า ผู้ตอบส่วนใหญ่ ร้อยละ 91.0 ใช้น้ำฝน รองลงมา ร้อยละ 55.1 ใช้น้ำจากคลอง/บึงน้ำธรรมชาติ และน้อยที่สุด ร้อยละ 30.8 ใช้น้ำจากบ่อน้ำ/สระน้ำของตนเอง

แหล่งน้ำใช้ในการเพาะปลูกหลังมีโครงการ

จากการศึกษา พบว่า ผู้ตอบ ร้อยละ 33.8 มีแหล่งน้ำใช้ในการเพาะปลูกหลังมีโครงการ 2 แหล่ง รองลงมา ร้อยละ 31.3 มีแหล่งน้ำใช้ในการเพาะปลูกหลังมีโครงการ 3 แหล่ง

สำหรับแหล่งน้ำใช้ในการเพาะปลูกหลังมีโครงการ พบว่า ผู้ตอบส่วนใหญ่ ร้อยละ 93.6 ใช้น้ำจากโครงการชลประทาน รองลงมา ร้อยละ 75.6 ใช้น้ำฝน และน้อยที่สุด ร้อยละ 17.9 ใช้น้ำจากบ่อน้ำ/สระน้ำของตนเอง

ความเพียงพอของปริมาณน้ำใช้สำหรับทำการเกษตร

จากการศึกษา พบว่า ในฤดูฝน ก่อนมีโครงการ มีน้ำใช้เพียงพอ ร้อยละ 48.8 หลังมีโครงการ มีน้ำใช้เพียงพอ ร้อยละ 95.0

ในช่วงฤดูแล้ง ก่อนมีโครงการ มีน้ำใช้เพียงพอ ร้อยละ 1.3 หลังมีโครงการ มีน้ำใช้เพียงพอ ร้อยละ 47.5

การมีส่วนร่วมของประชาชนในโครงการ

จากการศึกษา พบว่า ผู้ตอบ ร้อยละ 34.0 มีส่วนร่วมมากกว่า 6 ด้าน รองลงมา ร้อยละ 21.2 มีส่วนร่วม 5 ด้าน และน้อยที่สุด จำนวนเท่ากัน ร้อยละ 6.3 มีส่วนร่วม 1 ด้าน 2 ด้าน และ 3 ด้าน

สำหรับการมีส่วนร่วมของประชาชนด้านต่าง ๆ พบว่า ผู้ตอบส่วนใหญ่ ร้อยละ 91.3 มีส่วนร่วมร้องขอให้มีโครงการ รองลงมา จำนวนเท่ากัน ร้อยละ 88.8 คือ การร่วมใช้ประโยชน์จากโครงการ การมีส่วนร่วมจัดตั้งกลุ่มการใช้ประโยชน์โครงการ (กลุ่มผู้ใช้น้ำ กลุ่มอาชีพ กลุ่มอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ) การร่วมดูแลบำรุงรักษาโครงการ และร้อยละ 52.5 มีส่วนร่วมในการยินยอมมอบที่ดิน/ทรัพย์สิน/สนับสนุนเงินหรืออื่น ๆ เพื่อการสนับสนุนโครงการ

ความพึงพอใจเกี่ยวกับโครงการในด้านต่าง ๆ

ความพึงพอใจเกี่ยวกับโครงการในด้านต่าง ๆ พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับสูง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.86 โดยผู้ตอบส่วนใหญ่ มีความพึงพอใจด้านความจำเป็นและตรงตามความต้องการของเกษตรกร/ประชาชน อยู่ในระดับสูง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.48 รองลงมา เป็นโครงการที่สามารถใช้ประโยชน์ได้อย่างต่อเนื่อง อยู่ในระดับสูง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.01 และเป็นโครงการที่ทำให้คุณภาพชีวิตเกษตรกร/ประชาชนดีขึ้น อยู่ในระดับสูง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.85

ข้อเสนอแนะของประชาชนในการดำเนินงานโครงการ

จากการศึกษา พบว่า ผู้ตอบ ร้อยละ 53.7 มีข้อเสนอแนะ

โดยผู้ตอบร้อยละ 39.5 มีข้อเสนอแนะว่าต้องการให้อ่างเก็บน้ำสามารถเก็บกักน้ำได้ในปริมาณมากขึ้น จะได้เพียงพอในการอุปโภค บริโภค และทำการเกษตร รองลงมา ร้อยละ 32.6 มีข้อเสนอแนะต้องการให้มีการขยายแนวเขตของการส่งน้ำให้มากขึ้น และน้อยที่สุด ร้อยละ 11.6 มีข้อเสนอแนะต้องการให้ มีกฎ ระเบียบ ข้อบังคับ และกำหนดเวลาในการส่งน้ำที่ชัดเจน

2) ผลการศึกษาข้อมูลจากเจ้าหน้าที่

จากการศึกษาข้อมูลการประเมินผล โดยการสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องในการดำเนินงานโครงการปรับปรุงอ่างเก็บน้ำห้วยทรายขมิ้นอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดสกลนคร สรุปผล ดังนี้

ผู้ตอบ เป็นเพศชาย มีอายุ 52 ปี ปฏิบัติงานเกี่ยวข้องกับโครงการอ่างเก็บน้ำห้วยทรายขมิ้นอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดสกลนคร เป็นระยะเวลา 26 ปี 11 เดือน

ข้อมูลการดำเนินงานโครงการ สรุปดังนี้

โครงการอ่างเก็บน้ำห้วยทรายขมิ้นฯ ตั้งอยู่ที่หมู่บ้านห้วยทราย หมู่ที่ 4 ตำบลพังขว้าง อำเภอเมือง จังหวัดสกลนคร ละติจูด 48QUE968-041 ลองติจูด 5843111 เป็นโครงการประเภทอ่างเก็บน้ำ/เขื่อน เริ่มดำเนินการเมื่อปี 2496 และก่อสร้างแล้วเสร็จเมื่อปี 2499

การดำเนินงานก่อสร้างโครงการเป็นไปตามแผน ไม่มีปัญหา/อุปสรรค

ปัจจุบัน โครงการชลประทานสกลนคร เป็นหน่วยรับผิดชอบการบริหารจัดการโครงการ

โครงการฯ มีการจัดตั้งกลุ่มผู้ใช้น้ำ โดยมี นายชัยเชษฐา กาญจนศิริ เป็นผู้นำกลุ่มผู้ใช้น้ำ และมีคณะกรรมการจัดการชลประทาน 1 คณะ

องค์กรผู้ใช้น้ำจัดอยู่ในประเภทกลุ่มบริหารการใช้น้ำชลประทาน (WUG) จำนวน 1 กลุ่ม

องค์กรประกอบด้วย จำนวนองค์กรที่มีการจัดตั้ง 1 กลุ่ม พื้นที่ส่งน้ำรวม 3,000 ไร่ เป็นองค์กรผู้ใช้น้ำชลประทานที่มีทะเบียน มีข้อตกลง และมีกลุ่มผู้ใช้น้ำชลประทาน (กลุ่มพื้นฐาน) เป็นสมาชิก

ประโยชน์ที่ได้รับจากโครงการ_มีดังนี้

1. พื้นที่การเกษตรที่ได้รับประโยชน์ จะเป็นพื้นที่ปลูกข้าว โดยสามารถสนับสนุนน้ำสำหรับพื้นที่ปลูกข้าวในฤดูฝน จำนวน 3,000 ไร่ และฤดูแล้ง จำนวน 1,000 ไร่

2. การปศุสัตว์ที่ได้รับประโยชน์ แบ่งเป็น สัตว์ปีก จำนวน 3,000 ตัว และสัตว์ใหญ่ (โค, กระบือ) จำนวน 1,500 ตัว

3. การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ มีพื้นที่เลี้ยง จำนวน 29 ไร่/บ่อ

4. ช่วยสนับสนุนน้ำใช้เพื่อการอุปโภคบริโภค โดยสามารถส่งน้ำช่วยเหลือประชาชนได้ จำนวน 1,223 ครัวเรือน 4,584 คน

โดยมีจำนวนครัวเรือนที่ได้รับประโยชน์ ดังนี้

- มีการใช้ประโยชน์น้ำเพื่อการอุปโภคบริโภค จำนวน 1,223 ครัวเรือน
- เพื่อการเพาะเลี้ยงปศุสัตว์ จำนวน 150 ครัวเรือน
- เพื่อการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ จำนวน 29 ครัวเรือน
- เพื่อทำการเกษตรในฤดูฝน จำนวน 1,223 ครัวเรือน
- และทำเกษตรในฤดูแล้ง จำนวน 100 ครัวเรือน

ปัญหาการใช้ประโยชน์

การใช้น้ำเพื่อการอุปโภคบริโภค และการใช้น้ำเพื่อการเกษตร เพียงพอในฤดูฝน แต่ไม่เพียงพอในฤดูแล้ง เนื่องจากแหล่งน้ำตื้นเขิน เก็บน้ำได้น้อย

การบริหารจัดการน้ำของโครงการ มีการดำเนินการโดย มีกลุ่มผู้ใช้น้ำมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการน้ำ และมีแผนดูแล ปรับปรุง และบำรุงรักษา

ความคิดเห็นเกี่ยวกับการดูแลบำรุงรักษา และบริหารจัดการน้ำของโครงการ เห็นว่า

หน่วยราชการผู้รับผิดชอบโครงการ มีบทบาทในการดูแลบำรุงรักษาและบริหารจัดการน้ำของโครงการอยู่ใน “ระดับมาก”

รองลงมา คือ กลุ่มผู้ใช้น้ำ และเกษตรกร/ประชาชนผู้ใช้น้ำ มีบทบาทในการดูแลบำรุงรักษาและบริหารจัดการน้ำของโครงการอยู่ใน “ระดับปานกลาง”

ผลลัพธ์การดำเนินงานโครงการ

โครงการได้ทำให้เกิดประโยชน์ด้านต่าง ๆ ได้แก่ ใช้น้ำเพาะปลูก อุปโภคบริโภค เลี้ยงสัตว์ ทำประมง ช่วยป้องกันน้ำท่วม ช่วยแก้ปัญหาภัยแล้ง ทำให้มีสาธารณูปโภคพื้นฐานที่ดีขึ้น

ลักษณะการใช้ประโยชน์จากโครงการ สามารถใช้ประโยชน์ต่อเนื่องตั้งแต่โครงการแล้วเสร็จ

นอกจากนี้ โครงการทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในด้านต่าง ๆ ได้แก่ ทำให้มีรายได้เพิ่มขึ้น คุณภาพชีวิตดีขึ้น มีสิ่งอำนวยความสะดวกดีขึ้น มีสิ่งแวดล้อมที่ดีขึ้น ชุมชน/กลุ่มมีความเข้มแข็งขึ้น มีการใช้ประโยชน์จากที่ดินได้เพิ่มมากขึ้น ทำให้มีอาชีพใหม่/ช่องทางการประกอบอาชีพเพิ่มขึ้น

สำหรับการใช้ประโยชน์และการบริหารจัดการโครงการที่ผ่านมา ยังมีปัญหาต่าง ๆ ได้แก่ อาคาร/ระบบชลประทานชำรุด โครงสร้างพื้นฐานของโครงการชำรุด เกษตรกร/ประชาชน ขาดความร่วมมือดูแลโครงการ มีปัญหาภัยแล้ง น้ำท่วม ภัยธรรมชาติ และปัญหางบประมาณไม่เพียงพอ เป็นต้น

ข้อเสนอแนะของเจ้าหน้าที่

ปัจจุบันโครงการมีปัญหา/อุปสรรคในการดำเนินงาน คือ ขาดแคลนงบประมาณ ทำให้การดำเนินงานไม่ต่อเนื่อง สมควรมีงบประมาณสนับสนุนอย่างต่อเนื่อง

นอกจากนี้ โครงการฯ มีแผนการดำเนินงานพัฒนาต่อยอดโครงการในอนาคต โดยมีแผนซ่อมแซมระบบส่งน้ำ ให้มีประสิทธิภาพสูงสุด สามารถส่งน้ำทั่วถึงทุกแปลง ซึ่งจะทำให้เกษตรกรมีผลผลิตเพิ่มขึ้น

4.2 ข้อเสนอแนะจากผลการศึกษาเพื่อเป็นแนวทางดำเนินการในระยะต่อไป

1. จัดทำแผนพัฒนาพื้นที่ห้วยทรายขมิ้น เพื่อเป็นกรอบดำเนินงานโครงการให้มีความชัดเจน เป็นเครื่องมือในการประสานแผนงาน/งบประมาณ ให้เป็นไปตามเป้าหมายของโครงการฯ

2. ดำเนินงานพัฒนาแหล่งน้ำ บำรุงรักษาระบบส่งน้ำให้สามารถใช้ประโยชน์ได้เต็มประสิทธิภาพ รวมทั้งจัดหาน้ำโดยวิธีการอื่น เช่น ขุดสระน้ำ ขุดบ่อน้ำตื้น ขุดบ่อน้ำบาดาล เป็นต้น เพื่อสนับสนุนกิจกรรมการเกษตรของประชาชนที่ขยายมากขึ้น ให้เพียงพอและทั่วถึง ตามความต้องการของประชาชนในพื้นที่

3. จัดกิจกรรมด้านอนุรักษ์และพัฒนาป่าไม้เพื่อฟื้นฟูป่าต้นน้ำ ซึ่งจะช่วยบรรเทาปัญหาอุทกภัยอย่างยั่งยืน

4. พัฒนาอาชีพรายได้ในลักษณะผสมผสาน เพื่อลดความเสี่ยงจากการปลูกพืชเชิงเดี่ยว ส่งเสริมการปลูกพืช เลี้ยงสัตว์ ประมง เพื่อเป็นอาหาร ลดค่าใช้จ่ายในครัวเรือน รวมทั้งส่งเสริมกสิกรรมปลอดสารพิษ เพื่อเพิ่มมูลค่า ลดค่าใช้จ่ายจากยาฆ่าแมลงและสารเคมี นอกจากนี้ ควรส่งเสริมให้มีการทำบัญชีครัวเรือนเพิ่มขึ้นด้วย

5. จัดการศึกษาดูงานและฝึกอบรมอาชีพให้แก่ประชาชนในพื้นที่โครงการฯ โดยเฉพาะในด้านกสิกรรมปลอดสารพิษ การอนุรักษ์ดินและน้ำ การแปรรูปผลผลิต อาชีพนอกภาคเกษตร ที่จะช่วยเพิ่มรายได้ให้มากขึ้น

บรรณานุกรม

กรมการพัฒนาชุมชน. 2559. คู่มือการจัดเก็บข้อมูลความจำเป็นพื้นฐาน ปี 2560 – 2564. (อัดสำเนา)

จังหวัดสกลนคร. 2560 บทเรียนวิกฤตการณ์อุทกภัยจังหวัดสกลนคร. (อัดสำเนา)

สุรินทร์ นิยมางกูร. 2533. สถิติวิจัย. กรุงเทพฯ : ฝ่ายโรงพิมพ์สำนักส่งเสริมและฝึกอบรม มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ. 2544. คู่มือปฏิบัติงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ. (อัดสำเนา)

สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ. 2556. ดิน น้ำ ลม ไฟ สมดุลสิ่งแวดล้อมอันเนื่องมาจากพระราชดำริ. กรุงเทพฯ. โกลเด้นท์ไทม์ พริ้นติ้ง.

สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ. 2556. 4350 การทรงงานเพื่อประโยชน์สุขแห่งมหาชน. กรุงเทพฯ. สุขุมวิทมีเดีย มาร์เก็ตติ้ง.

สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ. 2560. รายงานความก้าวหน้าการดำเนินการแก้ไขปรับปรุงอ่างเก็บน้ำห้วยทรายขมิ้น จังหวัดสกลนคร ฉบับที่ 1-2 โดย สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (สำนักงาน กปร.) สิงหาคม 2560.

สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ. 2560. รายงานความก้าวหน้าการดำเนินการแก้ไขปรับปรุงอ่างเก็บน้ำห้วยทรายขมิ้น จังหวัดสกลนคร ฉบับที่ 3 โดย สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (สำนักงาน กปร.) กันยายน 2560.

สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ. 2560. รายงานความก้าวหน้าการดำเนินการแก้ไขปรับปรุงอ่างเก็บน้ำห้วยทรายขมิ้น จังหวัดสกลนคร ฉบับที่ 4 โดย สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (สำนักงาน กปร.) ตุลาคม 2560.

สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ. 2560. รายงานความก้าวหน้าการดำเนินการแก้ไขปรับปรุงอ่างเก็บน้ำห้วยทรายขมิ้น จังหวัดสกลนคร ฉบับที่ 5 โดย สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (สำนักงาน กปร.) พฤศจิกายน 2560.

สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ. 2560. รายงานความก้าวหน้าการดำเนินการแก้ไขปรับปรุงอ่างเก็บน้ำห้วยทรายขมิ้น จังหวัดสกลนคร ฉบับที่ 6 โดย สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (สำนักงาน กปร.) ธันวาคม 2560.

สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ. 2561. รายงานความก้าวหน้าการดำเนินการแก้ไขปรับปรุงอ่างเก็บน้ำห้วยทรายขมิ้น จังหวัดสกลนคร ฉบับที่ 7 โดย สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (สำนักงาน กปร.) มกราคม 2561.

สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ. 2561. รายงานความก้าวหน้าการดำเนินการแก้ไขปรับปรุงอ่างเก็บน้ำห้วยทรายขมิ้น จังหวัดสกลนคร ฉบับที่ 8 โดย สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (สำนักงาน กปร.) กุมภาพันธ์ 2561.

สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ. 2561. รายงานความก้าวหน้าการดำเนินการแก้ไขปรับปรุงอ่างเก็บน้ำห้วยทรายขมิ้น จังหวัดสกลนคร ฉบับที่ 9 โดย สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (สำนักงาน กปร.) มีนาคม 2561.

สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ. 2561. รายงานความก้าวหน้าการดำเนินการแก้ไขปรับปรุงอ่างเก็บน้ำห้วยทรายขมิ้น จังหวัดสกลนคร ฉบับที่ 10 โดย สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (สำนักงาน กปร.) เมษายน 2561.

สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ. 2561. รายงานความก้าวหน้าการดำเนินการแก้ไขปรับปรุงอ่างเก็บน้ำห้วยทรายขมิ้น จังหวัดสกลนคร ฉบับที่ 11 โดย สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (สำนักงาน กปร.) พฤษภาคม 2561.

สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ. 2561. รายงานความก้าวหน้าการดำเนินการแก้ไขปรับปรุงอ่างเก็บน้ำห้วยทรายขมิ้น จังหวัดสกลนคร ฉบับที่ 12 โดย สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (สำนักงาน กปร.) มิถุนายน 2561.

สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ. 2561. รายงานความก้าวหน้าการดำเนินการแก้ไขปรับปรุงอ่างเก็บน้ำห้วยทรายขมิ้น จังหวัดสกลนคร ฉบับที่ 13 โดย สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (สำนักงาน กปร.) กรกฎาคม 2561.

สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ. 2561. รายงานความก้าวหน้าการดำเนินการแก้ไขปรับปรุงอ่างเก็บน้ำห้วยทรายขมิ้น จังหวัดสกลนคร ฉบับที่ 14 โดย สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (สำนักงาน กปร.) สิงหาคม 2561.

สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ. 2561. รายงานความก้าวหน้าการดำเนินการแก้ไขปรับปรุงอ่างเก็บน้ำห้วยทรายขมิ้น จังหวัดสกลนคร ฉบับที่ 15 โดย สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (สำนักงาน กปร.) กันยายน 2561.

สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ. 2561. รายงานสรุปผลการดำเนินงานโครงการก่อสร้างอ่างเก็บน้ำห้วยทรายขมิ้นอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตำบลพังขว้าง อำเภอเมือง จังหวัดสกลนคร โดย สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (สำนักงาน กปร.) พฤศจิกายน 2561.

สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ. 2562. รายงานสรุปสาระสำคัญมติที่ประชุมการประเมินผลโครงการปรับปรุงอ่างเก็บน้ำห้วยทรายขมิ้นอันเนื่องมาจากพระราชดำริ เมื่อวันที่ 24 ธันวาคม 2562 ณ ห้องประชุมภูริทัตโต ชั้น 3 ศาลากลางจังหวัดสกลนคร.

ภาคผนวก

แบบสำรวจประชาชน/เกษตรกร

(การติดตามและประเมินผลโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ)

ชื่อโครงการ .....

รหัสโครงการ ..... รหัสแบบสำรวจ .....

วันเดือนปีที่ตอบ.....

****

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

1. ○นาย○นาง○นางสาว○อื่น ๆ ระบุ.....ชื่อ.....นามสกุล.....

เพศ ○ ชาย ○ หญิง ปีที่เกิด(พ.ศ.).....

สถานภาพ ○ โสด ○ สมรส ○ หม้าย ○ หย่าร้าง

นับถือศาสนา ○ พุทธ ○ อิสลาม ○ คริสต์ ○ อื่น ๆ ระบุ.....

ระดับการศึกษา ○ ประถมศึกษา ○ มัธยมศึกษา ○ ปวช/ปวส ○ ปริญญาตรี

○ สูงกว่าปริญญาตรี ○ ไม่ได้เข้าโรงเรียน ○ อื่น ๆ ระบุ.....

2. ที่อยู่ บ้านเลขที่.....หมู่ที่.....ชื่อหมู่บ้าน.....ตำบล.....อำเภอ.....

จังหวัด.....โทรศัพท์.....รหัสหมู่บ้าน .....

อาศัยที่บ้านนี้มาตั้งแต่ปี พ.ศ.....

3. ครัวเรือนมีผู้อยู่อาศัย รวม.....คน

อยู่ในวัยเรียน รวม.....คน อยู่ในภาคเกษตร รวม.....คน

4. อาชีพหลักของท่าน

○ เกษตร ○ นอกภาคเกษตร ระบุ.....

กรณีอาชีพหลักเป็นเกษตร คือ

○ ทำนา ○ ทำสวน/ไม้ยืนต้น ○ ทำไร่ ○ ปลูกผัก ○ เลี้ยงสัตว์

○ ประมง ○ รับจ้างทางการเกษตร ○ อื่น ๆ ระบุ.....

5. ท่านเป็นสมาชิกกลุ่มในชุมชนหรือไม่ ○ ไม่เป็น ○ เป็น

กรณีที่เป็นสมาชิกกลุ่ม เป็นสมาชิกกลุ่มใดบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ)

○ กลุ่มอาชีพ โปรดระบุ .....

○ กลุ่มออมทรัพย์ ○ กลุ่มกองทุนหมู่บ้าน ○ กลุ่มฌาปนกิจ

○ กลุ่มสตรี ○ กลุ่มผู้ใช้น้ำ ○ กลุ่มจัดการป่าไม้/อนุรักษ์ป่าไม้/ไฟป่า ฯลฯ

○ กลุ่มอื่น ๆ โปรดระบุชื่อกลุ่ม .....

6. ท่านมีตำแหน่งในชุมชนหรือไม่ ○ ไม่มี ○ มี

กรณีที่มีตำแหน่ง ท่านมีตำแหน่งใดบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ)

○ กำนัน/ผู้ใหญ่บ้าน ○ หัวหน้ากลุ่มอาชีพ ○ หัวหน้ากลุ่มผู้ใช้น้ำ

○ หัวหน้ากลุ่มออมทรัพย์ ○ หัวหน้ากลุ่มจัดการทรัพยากร ○ อื่น ๆ ระบุ.....

ส่วนที่ 2 การผลิต รายได้ และการออม

7. ท่านทำการเกษตรในลักษณะใดบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ)

O เกษตรเชิงเดี่ยว	O เกษตรผสมผสาน	O ทฤษฎีใหม่
O สวนผัก	O เกษตรอินทรีย์	O เกษตรปลอดสารพิษ
O เกษตร GAP	O เกษตรธรรมชาติ	O วนเกษตร
O ฟาร์มเลี้ยงสัตว์	O ฟาร์มเลี้ยงสัตว์น้ำ	O อื่น ๆ ระบุ .....

8. รายได้ของครัวเรือนในรอบปีที่ผ่านมา (ปี .....)

ที่มาของรายได้	รายได้ (บาท/ปี)
เกษตร	
รับจ้างทางการเกษตร	
รับจ้างทั่วไป	
ธุรกิจ/ค้าขาย	
รับเงินเดือนประจำ(ข้าราชการ/พนักงานบริษัทเอกชน)	
รายได้จากลูก/ญาติให้	
สวัสดิการของรัฐ (บัตรผู้สูงอายุ บัตรสวัสดิการแห่งรัฐ อื่น ๆ ระบุ.....)	
อื่น ๆ ระบุ	

9. รายจ่ายของครัวเรือนเฉลี่ยประมาณเดือนละ..... บาท

10. ในรอบ 2 ปีที่ผ่านมา ครัวเรือนมีการลงทุนทางเกษตรที่สำคัญหรือไม่

O ไม่มี O มี

กรณีมีการลงทุนด้านการเกษตร ประกอบด้วยอะไรบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ)

O ซื้อที่ดินทำเกษตร	O ซื้อเครื่องจักรการเกษตร	O ขุด/หาแหล่งน้ำ
O ทำโรงเรือนการเกษตร	O ปรับปรุงแปลงเกษตร	O อื่น ๆ ระบุ.....

รายจ่ายที่ใช้ในการลงทุนทางเกษตรในรอบ 2 ปีที่ผ่านมา รวมทั้งสิ้นประมาณ..... บาท

11. ในรอบปีที่ผ่านมา ครัวเรือนมีรายได้และรายจ่ายมากน้อยอย่างไร

O รายได้มากกว่ารายจ่าย O รายได้น้อยกว่ารายจ่าย O รายได้พอๆ กับรายจ่าย

12. ปัจจุบันครัวเรือนของท่านมีหนี้สินหรือไม่

O ไม่มี O มี ที่มาของแหล่งเงินกู้.....

กรณีที่มีหนี้สิ้นในรอบปีที่ผ่านมาหนี้สิ้นมีการเปลี่ยนแปลงอย่างไร

O เพิ่มขึ้น เนื่องจาก .....

O ลดลง เนื่องจาก .....

O ไม่เปลี่ยนแปลง

13. ครัวเรือนมีเงินออมหรือไม่

O ไม่มี O มี

กรณีที่มีเงินออมในรอบปีที่ผ่านมาเงินออมมีการเปลี่ยนแปลงอย่างไร

O เพิ่มขึ้น O ลดลง O ไม่เปลี่ยนแปลง

14. ครัวเรือนมีการทำบัญชีครัวเรือนหรือไม่

O ไม่มี O มี

ส่วนที่ 3 การใช้ประโยชน์จากโครงการ

15. ท่านได้รับประโยชน์จากโครงการในด้านใดบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ)

O ใช้น้ำเพาะปลูก O ใช้น้ำอุปโภคบริโภค O ใช้น้ำเลี้ยงสัตว์

O ใช้น้ำทำประมง O ช่วยป้องกันน้ำท่วม O เข้ารับการอบรม

O รับปัจจัยการผลิต O การตลาด O สาธารณูปโภคพื้นฐานดีขึ้น O มีการร่วมกลุ่มอาชีพ O สามารถเข้าถึงแหล่งเงินทุน O เกิดความสามัคคีในชุมชน

O การส่งเสริม/แนะนำจากเจ้าหน้าที่ O อื่น ๆ ระบุ.....

16. โครงการทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในด้านในบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ)

O รายได้เพิ่มขึ้น O คุณภาพชีวิตดีขึ้น O สิ่งอำนวยความสะดวกดีขึ้น

O ความรู้เพิ่มขึ้น O สิ่งแวดล้อมดีขึ้น O ชุมชน/กลุ่มเข้มแข็งขึ้น

O มีอาชีพใหม่/ช่องทางประกอบอาชีพเพิ่มขึ้น O ใช้ประโยชน์จากที่ดินได้เพิ่มขึ้น

O อื่น ๆ ระบุ.....

O ไม่มีการเปลี่ยนแปลง

17. ในรอบปีที่ผ่านมามีปัญหาในการใช้ประโยชน์จากโครงการหรือไม่ O ไม่มี

O มี

กรณีที่มีปัญหานั้น มีปัญหาเกี่ยวกับเรื่องใดบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ)

O ภัยแล้ง O น้ำท่วม O ภัยธรรมชาติ

O อาคาร/ระบบชลประทานชำรุด O โครงสร้างพื้นฐานของโครงการชำรุด

O เกษตรกร/ประชาชนขาดความร่วมมือดูแลโครงการ O เจ้าหน้าที่ขาดการดูแล/บำรุงรักษา

O อื่น ๆ ระบุ....

18. ปัจจุบันใช้แหล่งน้ำในการอุปโภคบริโภคจากแหล่งใด (ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ)

O บ่อน้ำ/สระน้ำของตนเอง O คลอง/บึงน้ำธรรมชาติ O น้ำประปา/ซื้อน้ำ
O โครงการชลประทาน O น้ำฝน O อื่น ๆ ระบุ.....

19. แหล่งน้ำหลักที่ใช้ในการเพาะปลูกหรือทำการเกษตร **ก่อน**มีโครงการ (ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ)

O บ่อน้ำ/สระน้ำของตนเอง O คลอง/บึงน้ำธรรมชาติ O น้ำประปา/ซื้อน้ำ
O โครงการชลประทาน O น้ำฝน O อื่น ๆ ระบุ.....

20. แหล่งน้ำหลักที่ใช้ในการเพาะปลูกหรือทำการเกษตร **หลัง**มีโครงการ (ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ)

O บ่อน้ำ/สระน้ำของตนเอง O คลอง/บึงน้ำธรรมชาติ O น้ำประปา/ซื้อน้ำ
O โครงการชลประทาน O น้ำฝน O อื่น ๆ ระบุ.....

21. ปริมาณน้ำที่ใช้ในการเพาะปลูกหรือทำการเกษตร

ก่อนมีโครงการ	ฤดูฝน	O เพียงพอ	O ไม่เพียงพอ
	ฤดูแล้ง	O เพียงพอ	O ไม่เพียงพอ
หลังมีโครงการ	ฤดูฝน	O เพียงพอ	O ไม่เพียงพอ
	ฤดูแล้ง	O เพียงพอ	O ไม่เพียงพอ

ส่วนที่ 4 การมีส่วนร่วมและความพึงพอใจ

22. ท่านมีส่วนร่วมกับโครงการในกิจกรรมใดบ้าง

การมีส่วนร่วม	มี	ไม่มี
1. การร่วมร้องขอให้มีโครงการ		
2. การยินยอมมอบที่ดิน/ทรัพย์สิน/สนับสนุนเงินหรืออื่น ๆ ให้โครงการ		
3. มีส่วนร่วมระหว่างดำเนินการก่อสร้างโครงการ		
4. มีส่วนร่วมใช้ประโยชน์จากโครงการ		
5. มีส่วนร่วมตั้งกลุ่มการใช้ประโยชน์โครงการ (กลุ่มผู้ใช้น้ำ/กลุ่มอาชีพ/กลุ่มอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ/กลุ่มอื่น ๆ ระบุ.....)		
6. ร่วมวางแผนการใช้ประโยชน์โครงการ (แผนเพาะปลูก/แผนส่งน้ำ/แผนดูแลรักษาโครงการ/แผนอื่น ๆ ระบุ.....)		
7. ร่วมดูแลบำรุงรักษาโครงการ		

23. ท่านมีความพึงพอใจเกี่ยวกับโครงการในด้านต่าง ๆ มากน้อยเพียงใด

ความพึงพอใจ	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1. เป็นโครงการที่จำเป็นและตรงตามความต้องการของเกษตรกร/ประชาชน					
2. เป็นโครงการที่มีการบริหารจัดการตอบสนองความต้องการของเกษตรกร/ประชาชน					
3. เป็นโครงการที่ทำให้คุณภาพชีวิต เกษตรกร/ประชาชนดีขึ้น					
4. เป็นโครงการที่เกษตรกร/ประชาชน ในพื้นที่มีส่วนร่วม					
5. เป็นโครงการที่สามารถใช้ประโยชน์ได้อย่างต่อเนื่อง					
6. ความพึงพอใจในภาพรวมของโครงการ					

24. ข้อเสนอแนะในการพัฒนาโครงการฯ ในอนาคต

○ ไม่มี

○ มี ระบุ.....

.....

.....

ขอบคุณอย่างสูง

แบบสำรวจสำหรับเจ้าหน้าที่

(การติดตามและประเมินผลโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ)

ชื่อโครงการ .....

รหัสโครงการ .....รหัสแบบสำรวจ .....

วันเดือนปีที่ตอบ .....

****

ส่วนที่ 1 ข้อมูลผู้ตอบ

1. ผู้ตอบแบบสำรวจชื่อ.....นามสกุล.....อายุ .....ปี
   ตำแหน่ง.....หน่วยงาน.....
   กรม.....กระทรวง.....
   โทรศัพท์.....email.....
2. ที่ทำงานเลขที่.....หมู่ที่.....ตำบล.....อำเภอ.....
   จังหวัด.....โทรศัพท์.....
3. ท่านปฏิบัติงานที่โครงการนี้เป็นระยะเวลา ประมาณ.....ปี.....เดือน

ส่วนที่ 2 ข้อมูลการดำเนินงานโครงการ

4. ชื่อโครงการ.....
   สถานที่ตั้งชื่อหมู่บ้าน.....หมู่ที่.....ตำบล.....อำเภอ.....
   จังหวัด.....ละติจูด.....ลองติจูด.....
5. ประเภทโครงการ ☐ อ่างเก็บน้ำ/เขื่อน ☐ อาคารทดน้ำ/ปตร./ทรบ./ฝายทดน้ำ
   ☐ สระเก็บน้ำ ☐ สถานีสูบน้ำ ☐ ประปาชนบท
   ☐ บ่อน้ำตื้น ☐ บ่อบาดาล ☐ อื่น ๆ ระบุ.....
6. ปีที่เริ่มดำเนินการ.....ปีที่ก่อสร้างแล้วเสร็จ.....
7. งบประมาณดำเนินการ (บาท)

ปีที่ดำเนินการก่อสร้าง	งบประมาณ (กปร.)	งบประมาณ (ปกติ)	งบประมาณ (อื่น ๆ)
ปีที่ 1 ปี พ.ศ.			
ปีที่ 2 ปี พ.ศ.			
ปีที่ 3 ปี พ.ศ.			
รวม			

8. การดำเนินงานก่อสร้างโครงการ

☐ เสร็จเร็วกว่าแผน ☐ เป็นไปตามแผน ☐ ล่าช้ากว่าแผน

9. ปัญหาอุปสรรคในระหว่างการก่อสร้างโครงการ

☐ ไม่มี ☐ มีปัญหา ระบุ.....

10. ผู้รับผิดชอบการบริหารจัดการโครงการในปัจจุบัน

1.1 ชื่อหน่วยราชการ.....

1.2 ชื่อผู้รับผิดชอบ.....ตำแหน่ง.....

โทรศัพท์.....E-mail.....

1.3 องค์กรผู้ใช้น้ำ (กลุ่มผู้ใช้น้ำ) ☐1.มี ☐2.ไม่มี

1.4 ชื่อผู้นำกลุ่มผู้ใช้น้ำ.....โทรศัพท์.....

1.5 คณะกรรมการจัดการชลประทานมีจำนวน .....คณะ

1.6 ประเภทองค์กรผู้ใช้น้ำ

☐ กลุ่มผู้ใช้น้ำชลประทาน (กลุ่มพื้นฐาน) [WUG]	จำนวน ..... กลุ่ม
☐ กลุ่มบริหารการใช้น้ำชลประทาน [IWUG]	จำนวน ..... กลุ่ม
☐ กลุ่มเกษตรกรผู้ใช้น้ำชลประทาน [FG]	จำนวน ..... กลุ่ม
☐ สมาคมผู้ใช้น้ำชลประทาน [WUA]	จำนวน ..... กลุ่ม
☐ สหกรณ์ผู้ใช้น้ำชลประทาน [WUC]	จำนวน ..... กลุ่ม

1.7 องค์ประกอบขององค์กร

- จำนวนองค์กรที่มีการจัดตั้ง	..... กลุ่ม/สมาคม
- จำนวนสมาชิก	..... คน
- พื้นที่ส่งน้ำรวม	..... ไร่
- องค์กรผู้ใช้น้ำชลประทานที่มีทะเบียน	..... กลุ่ม
- องค์กรผู้ใช้น้ำชลประทานที่มีข้อตกลง	..... กลุ่ม
- มีกลุ่มผู้ใช้น้ำชลประทาน (กลุ่มพื้นฐาน) เป็นสมาชิก	..... กลุ่ม

11. ผลประโยชน์ที่เกิดขึ้นปัจจุบัน ปี พ.ศ. .....

1.1 พื้นที่การเกษตร แบ่งเป็น

ฤดูฝน	จำนวนไร่	ฤดูแล้ง	จำนวนไร่
พื้นที่ปลูกข้าว		พื้นที่ปลูกข้าว	
พื้นที่ปลูกพืชสวน		พื้นที่ปลูกพืชสวน	
พื้นที่ปลูกพืชไร่		พื้นที่ปลูกพืชไร่	
พื้นที่ปลูกพืชผักสวนครัว		พื้นที่ปลูกพืชผักสวนครัว	
อื่น ๆ		อื่น ๆ	
รวม		**รวม**	

1.2 การปศุสัตว์ แบ่งเป็น

- สัตว์ปีก จำนวน ..... ตัว
- สัตว์เศรษฐกิจ(สุกร) จำนวน ..... ตัว
- สัตว์ใหญ่(โค กระบือ) จำนวน ..... ตัว
- อื่น ๆ..... จำนวน ..... ตัว

1.3 การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ มีพื้นที่เลี้ยงทั้งหมด จำนวน ..... ไร่

1.4 น้ำเพื่อการอุปโภคบริโภค ส่งน้ำช่วยเหลือได้ จำนวน .....ครัวเรือน จำนวน.....คน

1.5 น้ำเพื่อวัตถุประสงค์อื่น ๆ ระบุ.....

.....

1.6 จำนวนครัวเรือนที่ได้รับผลประโยชน์ที่เกิดขึ้นในภาพรวม

☐ น้ำอุปโภคบริโภค จำนวน .....ครัวเรือน ☐ เพาะเลี้ยงปศุสัตว์ จำนวน ..... ครัวเรือน

☐ เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ จำนวน .....ครัวเรือน ☐ ทำเกษตรในฤดูฝน จำนวน ..... ครัวเรือน

☐ ทำเกษตรในฤดูแล้ง จำนวน .....ครัวเรือน

☐ อื่น ๆ ระบุ..... จำนวน .....ครัวเรือน

12. ผลประโยชน์ที่เกิดขึ้นก่อนมีโครงการ ปี พ.ศ. ..... (ในกรณีที่สามารถหาข้อมูลได้)

1.1 พื้นที่การเกษตร แบ่งเป็น

ฤดูฝน	จำนวนไร่	ฤดูแล้ง	จำนวนไร่
พื้นที่ปลูกข้าว		พื้นที่ปลูกข้าว	
พื้นที่ปลูกพืชสวน		พื้นที่ปลูกพืชสวน	
พื้นที่ปลูกพืชไร่		พื้นที่ปลูกพืชไร่	
พื้นที่ปลูกพืชผักสวนครัว		พื้นที่ปลูกพืชผักสวนครัว	
อื่น ๆ		อื่น ๆ	
รวม		**รวม**	

1.2 การปศุสัตว์ แบ่งเป็น

- สัตว์ปีก จำนวน ..... ตัว
- สัตว์เศรษฐกิจ(สุกร) จำนวน ..... ตัว
- สัตว์ใหญ่(โค กระบือ) จำนวน ..... ตัว
- อื่น ๆ..... จำนวน ..... ตัว

1.3 การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ มีพื้นที่เลี้ยงทั้งหมด จำนวน ..... ไร่

1.4 น้ำเพื่อการอุปโภคบริโภค ส่งน้ำช่วยเหลือได้ จำนวน ..... ครัวเรือน จำนวน ..... คน

1.5 น้ำเพื่อวัตถุประสงค์อื่น ๆ ระบุ.....

.....

.....

1.6 จำนวนครัวเรือนที่ได้รับผลประโยชน์ที่เกิดขึ้นในภาพรวม

☐ น้ำอุปโภคบริโภค จำนวน .....ครัวเรือน ☐ เพาะเลี้ยงปศุสัตว์ จำนวน ..... ครัวเรือน

☐ เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ จำนวน .....ครัวเรือน ☐ ทำเกษตรในฤดูฝน จำนวน ..... ครัวเรือน

☐ ทำเกษตรในฤดูแล้ง จำนวน .....ครัวเรือน

☐ อื่น ๆ ระบุ..... จำนวน .....ครัวเรือน

13. ปัญหาการใช้ประโยชน์ที่เกิดขึ้น

1.1 การใช้น้ำเพื่อการอุปโภคบริโภค

- ฤดูฝน ☐ น้ำเพียงพอ ☐ ไม่เพียงพอ เนื่องจาก .....
- ฤดูแล้ง ☐ น้ำเพียงพอ ☐ ไม่เพียงพอ เนื่องจาก .....

1.2 การใช้น้ำเพื่อการเกษตร

- ฤดูฝน ☐ น้ำเพียงพอ ☐ ไม่เพียงพอ เนื่องจาก .....
- ฤดูแล้ง ☐ น้ำเพียงพอ ☐ ไม่เพียงพอ เนื่องจาก .....

14. การบริหารจัดการน้ำของโครงการมีการดำเนินการอย่างไร ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

☐ มีแผนการจัดสรรประจำปี ☐ มีกลุ่มผู้ใช้น้ำมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการน้ำ

☐ มีแผนดูแล ปรับปรุงและบำรุงรักษา ☐ อื่น ๆ ระบุ.....

15. ระดับความเข้มแข็งและสามารถในการบริหารจัดการน้ำของกลุ่มผู้ใช้น้ำอยู่ในระดับใด

☐ ระดับสูง ☐ ระดับปานกลาง ☐ ระดับต่ำ ☐ ไม่สามารถประเมินได้

16. บทบาทในการดูแลบำรุงรักษาและบริหารจัดการน้ำของโครงการ

หน่วยงาน/องค์กร	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)	ไม่สามารถระบุ
1. กลุ่มผู้ใช้น้ำ						
2. เกษตรกร/ประชาชนผู้ใช้น้ำ						
3. หน่วยราชการผู้รับผิดชอบโครงการ						
4. อื่น ๆ ระบุ.....						

ส่วนที่ 3 ผลลัพธ์การดำเนินงานโครงการ

17. โครงการได้ทำให้เกิดประโยชน์ด้านใดบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ)

☐ ใช้น้ำเพาะปลูก ☐ ใช้น้ำอุปโภคบริโภค ☐ ใช้น้ำเลี้ยงสัตว์ ☐ ใช้น้ำทำประมง
☐ ช่วยป้องกันน้ำท่วม ☐ ช่วยแก้ปัญหาภัยแล้ง ☐ สาธารณูปโภคพื้นฐานดีขึ้น
☐ อื่น ๆ ระบุ.....

18. การใช้ประโยชน์จากโครงการ ลักษณะการใช้ประโยชน์เป็นอย่างไร

☐ สามารถใช้ประโยชน์ต่อเนื่องตั้งแต่โครงการแล้วเสร็จ
☐ ใช้ประโยชน์ได้ไม่ต่อเนื่อง ระบุสาเหตุ.....

19. โครงการทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในด้านในบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ)

☐ รายได้เพิ่มขึ้น ☐ คุณภาพชีวิตดีขึ้น ☐ สิ่งอำนวยความสะดวกดีขึ้น
☐ สิ่งแวดล้อมดีขึ้น ☐ ชุมชน/กลุ่มเข้มแข็งขึ้น ☐ ใช้ประโยชน์จากที่ดินได้เพิ่มขึ้น
☐ มีอาชีพใหม่/ช่องทางประกอบอาชีพเพิ่มขึ้น ☐ อื่น ๆ ระบุ.....
☐ ไม่มีการเปลี่ยนแปลง

20. การใช้ประโยชน์และการบริหารจัดการโครงการที่ผ่านมามีปัญหาหรือไม่

☐ ไม่มี ☐ มี

กรณีที่มีปัญหานั้น มีปัญหาเกี่ยวกับเรื่องใดบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ)

☐ อาคาร/ระบบชลประทานชำรุด ☐ โครงสร้างพื้นฐานของโครงการชำรุด
☐ เกษตรกร/ประชาชนขาดความร่วมมือดูแลโครงการ ☐ เจ้าหน้าที่ขาดการดูแล/บำรุงรักษา
☐ ภัยแล้ง ☐ น้ำท่วม
☐ ภัยธรรมชาติ ☐ งบประมาณไม่เพียงพอ
☐ อื่น ๆ ระบุ .....

ส่วนที่ 4 ปัญหาและข้อเสนอแนะในการดำเนินงานโครงการ

21. ในปัจจุบันโครงการมีปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงานหรือไม่

☐ ไม่มี

☐ มี ระบุ.....

.....

.....

.....

22. โครงการมีแผนการดำเนินงานพัฒนาต่อยอดโครงการในอนาคตหรือไม่

☐ ไม่มี

☐ มี ระบุ.....

.....

.....

.....

23. ข้อเสนอแนะทั่วไป

☐ ไม่มี

☐ มี ระบุ.....

.....

.....

.....

.....

โครงการปรับปรุงอ่างเก็บน้ำห้วยทรายขมิ้นอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตำบลพังขว้าง อำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร

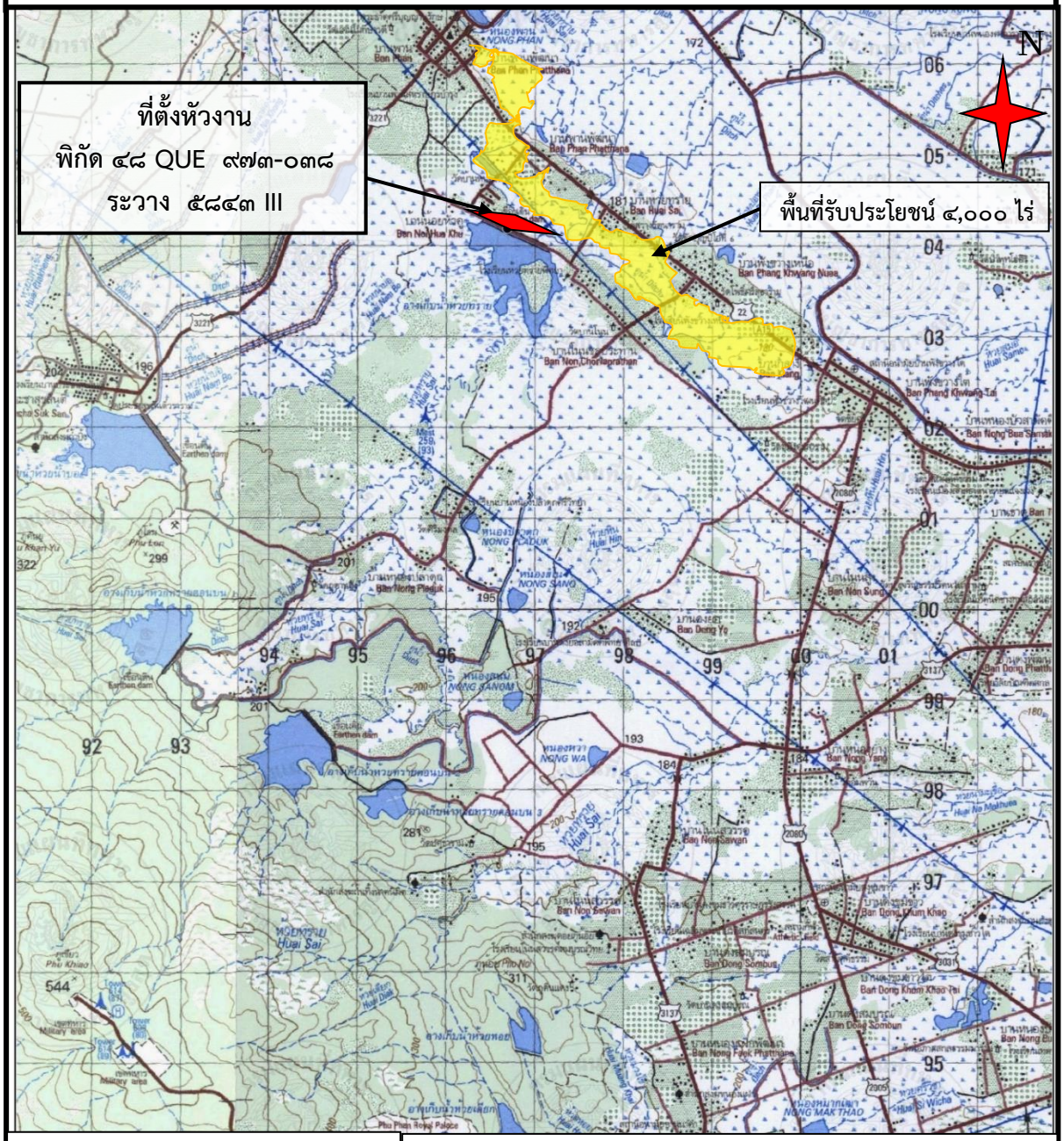

สัญลักษณ์

- ทำนบดินหัวงานและอาคารประกอบ
- ขอบเขตพื้นที่รับประโยชน์

กรมชลประทาน
สำนักงานก่อสร้างชลประทานขนาดกลางที่ ๕ กองพัฒนาแหล่งน้ำขนาดกลาง
โครงการอ่างเก็บน้ำห้วยทรายขมิ้น
บ้านห้วยทราย ตำบลพังขว้าง อำเภอเมือง จังหวัดสกลนคร
แผนที่แสดงบริเวณโครงการ
มาตราส่วน ๑ : ๕๐,๐๐๐

สำนักงาน กปร.
เลขที่ 3212
รับวันที่ 1 ส.ค. 60
เวลา 9.20
ลปร.
เลขที่ 3522
รับวันที่ 1 ส.ค 60
เวลา 09.33 น.

หน่วยราชการในพระองค์ V ๙๐๔

ที่ พว ๐๐๐๕.๑/๒๖๕

กองกิจการในพระองค์ ๙๐๔
สำนักงานราชเลขานุการในพระองค์ ฯ
พระที่นั่งอัมพรสถาน

รปร.-ฉ.
เลขที่ 3437
รับวันที่ 1 ส.ค 60
เวลา 14.08 น.

๑๙ กรกฎาคม ๒๕๖๐

เรื่อง ทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ ให้ส่วนราชการที่เกี่ยวข้องรีบดำเนินการแก้ไขปรับปรุงอ่างเก็บน้ำ "ห้วยทรายขมิ้น"

กปค.2
เลขที่ ๖๗๕
รับวันที่ ๑ ส.ค. ๖๐
เวลา

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

ตามที่ปรากฏรายงานข่าวว่า เมื่อวันที่ ๒๗ กรกฎาคม ๒๕๖๐ พายุโซนร้อน "เซินกา" เคลื่อนตัวผ่านพื้นที่จังหวัดสกลนคร ทำให้ฝนตก และมีปริมาณน้ำฝนสะสมเป็นจำนวนมาก เป็นผลให้อ่างเก็บน้ำ "ห้วยทรายขมิ้น" ชำรุดเป็นระยะทาง ๑๐๐ เมตร ปริมาณน้ำในอ่างเก็บน้ำไหลเข้าท่วมพื้นที่บ้านเรือนประชาชนและพื้นที่ทางการเกษตร เกิดความเสียหาย นั้น

บัดนี้ ความทราบฝ่าละอองธุลีพระบาทแล้ว ทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ ให้ส่วนราชการที่เกี่ยวข้องโดยเฉพาะ กปร. รีบดำเนินการแก้ไขปรับปรุงอ่างเก็บน้ำ "ห้วยทรายขมิ้น" ให้ใช้การได้โดยเร็ว

จึงเรียนมาเพื่อพิจารณาดำเนินการสนองพระราชกระแสต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

พลอากาศโท

(ภักดี แสง-ชูโต)
ผู้ช่วยราชเลขานุการในพระองค์ ฯ
ปฏิบัติราชการแทน ราชเลขานุการในพระองค์สมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

ธุรการ/สารบรรณ
โทร. ๐-๒๓๕๖-๐๘๑๐
โทรสาร. ๐-๒๓๕๖-๐๘๑๑

หน่วยราชการในพระองค์ V ๙๐๔

สำนักงาน กปร.
เลขที่ 3521
รับวันที่ 31 ส.ค. 60
เวลา 10.03 น.

กปร.
เลขที่ 3892
รับวันที่ 21 ส.ค.60
เวลา 10.12

ที่ พว ๐๐๐๕.๑/๓๐๕๙

กองกิจการในพระองค์ ๙๐๔
สำนักงานราชเลขานุการในพระองค์ ฯ
พระที่นั่งอัมพรสถาน

รปร.-ฉ.
เลขที่ 2679
รับวันที่ 21 ส.ค.60
เวลา 10.19 น.

๑๖ สิงหาคม ๒๕๖๐

เรื่อง รายงานสรุปสถานการณ์อุทกภัย และความก้าวหน้าการดำเนินการแก้ไขปรับปรุงอ่างเก็บน้ำห้วยทรายขมิ้น จังหวัดสกลนคร

กปล.2
เลขที่ 731
รับวันที่ 21 ส.ค. 60
เวลา

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

อ้างถึงหนังสือ สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ด่วนที่สุด ที่ กร ๐๐๐๓/๒๓๔๐ ลงวันที่ ๗ สิงหาคม ๒๕๖๐

ตามหนังสือที่อ้างถึง ขอให้นำความกราบบังคมทูลพระกรุณาทรงทราบฝ่าละอองธุลีพระบาท เรื่อง สำนักงาน กปร. ได้ประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องพิจารณาดำเนินการสนองพระราชกระแสในการดำเนินการปรับปรุงอ่างเก็บน้ำห้วยทรายขมิ้นให้ใช้การได้โดยเร็ว การนี้ ขอรายงานสรุปสถานการณ์อุทกภัย และความก้าวหน้าการดำเนินการแก้ไขปรับปรุงอ่างเก็บน้ำห้วยทรายขมิ้น ดังนี้

๑. กรมชลประทาน ได้ดำเนินการตามแผนระยะเร่งด่วน ดังนี้

๑.๑ การก่อสร้างทำนบดินชั่วคราว (Coffer Dam) ป้องกันน้ำไม่ให้เข้าพื้นที่ก่อสร้างทำนบดินหลัก เพื่อให้สามารถเก็บกักน้ำได้ โดยเริ่มดำเนินการตั้งแต่วันที่ ๒๙ กรกฎาคม ๒๕๖๐ จะแล้วเสร็จในวันที่ ๑๒ สิงหาคม ๒๕๖๐

๑.๒ การซ่อมแซมทำนบดินหลักที่เสียหายจากอุทกภัย จะเริ่มดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในวันที่ ๒๒ สิงหาคม ๒๕๖๐ ซึ่งจะเก็บกักน้ำได้เต็มประสิทธิภาพและสามารถเก็บน้ำได้ไว้ใช้ในช่วงฤดูแล้งได้

๑.๓ การขุดลอกอ่างเก็บน้ำเพิ่มความจุอ่างเก็บน้ำ จะทำการขุดลอกในช่วงประมาณเดือนตุลาคม ๒๕๖๐ จะทำให้มีปริมาณน้ำเพิ่มขึ้นอีกประมาณ ๖๐๐,๐๐๐ ลูกบาศก์เมตร

๒. แผนการดำเนินงานระยะต่อไป (ปีงบประมาณ ๒๕๖๑) จะดำเนินการสำรวจออกแบบและก่อสร้างทำนบดินซึ่งจะอยู่ด้านท้ายน้ำอ่างเก็บน้ำห้วยทรายขมิ้นใหม่ เพื่อความมั่นคงและเพิ่มความจุของอ่างเก็บน้ำ โดยจะขอรับการสนับสนุนงบประมาณ กปร.

/๓. ศูนย์ศึกษาการ...

๓. ศูนย์ศึกษาการพัฒนาภูพานอันเนื่องมาจากพระราชดำริ รับผิดชอบดำเนินการปลูกหญ้าแฝกในบริเวณพื้นที่ริมขอบอ่างเก็บน้ำห้วยขมิ้น ระยะทางยาวประมาณ ๔,๐๐๐ เมตร โดยจะเริ่มดำเนินการในวันที่ ๑๐ สิงหาคม ๒๕๖๐ พร้อมทั้งเตรียมสนับสนุนปัจจัยการผลิตแก่เกษตรกรบริเวณท้ายอ่างเก็บน้ำห้วยทรายขมิ้นและ ๒๒ หมู่บ้านรอบศูนย์ศึกษา ฯ ครอบคลุมพื้นที่ ๒,๔๐๐ ไร่ ได้แก่ เมล็ดพันธุ์ข้าว ๑๒,๑๒๕ กิโลกรัม พันธุ์ปลา ๑,๔๔๗,๖๗๑ ตัว และปศุสัตว์ ๑,๖๕๐ ตัว

ทั้งนี้ สำนักงาน กปร. ขอพระราชทานพระราชวินิจฉัยรับโครงการก่อสร้างอ่างเก็บน้ำห้วยทรายขมิ้นในปีงบประมาณ ๒๕๖๑ ของกรมชลประทานไว้เป็นโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริด้วย ความแจ้งอยู่แล้ว นั้น

ได้นำความกราบบังคมทูลพระกรุณาทรงทราบฝ่าละอองธุลีพระบาทแล้ว ทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ ตามที่ขอรับพระราชทานพระมหากรุณา และมีพระราชกระแส ดังนี้

-ถือว่าเป็นความเร่งด่วนอย่างสำคัญ

-น่าจะตรวจระบบ อ่าง,เขื่อน ฯลฯ ในพื้นที่นี้ต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อพิจารณาดำเนินการสนองพระราชกระแสต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

พลอากาศเอก

(สถิตย์พงษ์ สุขวิมล)
ราชเลขานุการในพระองค์สมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

ธุรการ/สารบรรณ
โทร. ๐-๒๓๕๖-๐๘๑๐
โทรสาร. ๐-๒๓๕๖-๐๘๑๑

กปร.
เลขที่ 4269
รับวันที่ 8 ก.ย. 60
เวลา 11.33

สำนักงาน กปร.
เลขที่ 3849
รับวันที่ 8 ก.ย. 60
เวลา 11.04 น.

ที่ รล ๐๐๐๘.๓/ ๓๙๙๗

สำนักพระราชวัง
พระบรมมหาราชวัง กทม. ๑๐๒๐๐

๗ กันยายน ๒๕๖๐

เรื่อง รายงานความก้าวหน้าการดำเนินการแก้ไขปรับปรุงอ่างเก็บน้ำห้วยทรายขมิ้น จังหวัดสกลนคร

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

อ้างถึง หนังสือสำนักงาน กปร. ที่ กร ๐๐๐๓/๒๕๒๑ ลงวันที่ ๒๕ สิงหาคม ๒๕๖๐

รปร.-ฉ.
เลขที่ 2945
รับวันที่ 8 ก.ย. 60
เวลา 13.57 น.

ตามหนังสือที่อ้างถึง ขอให้นำความกราบบังคมทูลพระกรุณาทราบฝ่าละอองธุลีพระบาท เรื่อง สำนักงาน กปร. ได้ประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อดำเนินการสนองพระราชกระแสในการแก้ไขปรับปรุงอ่างเก็บน้ำห้วยทรายขมิ้น จังหวัดสกลนคร สรุปความก้าวหน้าการดำเนินการ ดังนี้

๑. กรมชลประทาน ได้ดำเนินการซ่อมแซมทำนบดินหลักที่เสียหายจากอุทกภัย ให้สามารถเก็บกักน้ำได้เต็มประสิทธิภาพและเก็บน้ำไว้ใช้ในฤดูแล้งได้ ปัจจุบันดำเนินการแล้วเสร็จเมื่อวันที่ ๒๒ สิงหาคม ๒๕๖๐

กปร.
เลขที่ 630
รับวันที่ 11 ก.ย. 60
เวลา

๒. แผนการดำเนินงานในระยะต่อไป

๒.๑ งานขุดลอกอ่างเก็บน้ำเพิ่มความจุอ่างเก็บน้ำ จะเริ่มดำเนินการขุดลอกในเดือนตุลาคม ๒๕๖๐ เมื่อดำเนินการแล้วเสร็จจะทำให้มีปริมาณน้ำเพิ่มขึ้นอีกประมาณ ๖๐๐,๐๐๐ ลูกบาศก์เมตร จากความจุเดิม ๒,๔๐๐,๐๐๐ ลูกบาศก์เมตร รวมเป็น ๓,๐๐๐,๐๐๐ ลูกบาศก์เมตร ใช้ระยะเวลาในการดำเนินการประมาณ ๔ เดือน

๒.๒ งานก่อสร้างทำนบดินใหม่ ปัจจุบันอยู่ระหว่างการดำเนินการออกแบบทำนบดินใหม่ ซึ่งอยู่ด้านท้ายน้ำของอ่างเก็บน้ำเดิมที่เสียหาย เพื่อให้มีความมั่นคงแข็งแรง ระยะเวลาก่อสร้างประมาณ ๑ ปี

๒.๓ การตรวจสอบสภาพอ่างเก็บน้ำและวางแผนป้องกันปัญหาน้ำไหลข้ามทำนบดินอ่างเก็บน้ำที่อยู่ในความรับผิดชอบของกรมชลประทาน ในเขตจังหวัดสกลนคร จำนวน ๙๔ อ่าง พบว่าอยู่ในสถานะปกติ จำนวน ๗๒ อ่าง และอยู่ในสถานะเฝ้าระวัง คือ มีปริมาณน้ำเกินร้อยละ ๘๐ ของความจุเก็บกัก จำนวน ๒๒ อ่าง

๓. ศูนย์ศึกษาการพัฒนาภูพานอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ได้ดำเนินการช่วยเหลือดังนี้

/๓.๑ จัดโครงการ...

๓.๑ จัดโครงการปลูกหญ้าแฝกตามแนวพระราชดำริ เพื่อป้องกันการพังทลายของดิน และป้องกันตะกอนดินไหลลงอ่าง โดยดำเนินการปลูกหญ้าแฝกบริเวณโดยรอบเหนือขอบอ่างเก็บน้ำ ความยาวประมาณ ๔,๐๐๐ เมตร จำนวน ๖๐,๐๐๐ ต้น

๓.๒ จัดทำโครงการตกกล้าแปลงรวม ณ แปลงนาบ้านหนองปลาดุก ตำบลพังขว้าง อำเภอเมืองสกลนคร โดยใช้พันธุ์ข้าวสกลนคร จำนวน ๑,๗๕๐ กิโลกรัม พร้อมมอบปัจจัยการผลิตแก่เกษตรกร จำนวน ๑๓๗ ราย

๓.๓ จัดพิธีเปิดการใช้งานอ่างเก็บน้ำห้วยทรายขมิ้น เมื่อวันที่ ๒๕ สิงหาคม ๒๕๖๐ โดยมีการปลูกหญ้าแฝก ปล่อยพันธุ์ปลาลงอ่างเก็บน้ำ พร้อมทั้งมอบพันธุ์ปลาและปัจจัยการผลิตให้แก่ราษฎร

๔. สำนักงาน กปร. อยู่ระหว่างดำเนินการผลิตสารคดีอ่างเก็บน้ำห้วยทรายขมิ้น ความยาวประมาณ ๔ – ๗ นาที โดยจะแล้วเสร็จในวันที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๖๐ ซึ่งจะได้นำขึ้นทูลเกล้า ฯ ถวาย เพื่อขอพระราชทานพระราชวินิจฉัยต่อไป ความแจ้งอยู่แล้วนั้น

ได้นำความกราบบังคมทูลพระกรุณาทรงทราบฝ่าละอองธุลีพระบาทแล้ว มีพระราชกระแสดังนี้

- ข้อ ๒.๒ ให้ดำเนินการต่อ
- ข้อ ๒.๓ น่าจะหาวิธีการดำเนินการกับ ๒๒ อ่างที่เฝ้าระวังให้ดี เช่น การปรับปรุงให้ปลอดภัยและสภาพดีขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อพิจารณาดำเนินการสนองพระราชกระแสต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

พลอากาศโท

(ภักดี แสง-ชูโต)

ผู้ช่วยราชเลขานุการในพระองค์ ฯ

ปฏิบัติราชการแทน ราชเลขานุการในพระองค์สมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

กรมกิจการพิเศษ
กองโครงการในพระราชดำริ
โทร. ๐๒ ๒๒๐ ๗๒๐๐ ต่อ ๓๕๐๘ โทรสาร ๐๒ ๒๒๐ ๗๓๒๔

สำนักงาน กปร.
เลขที่ 4272
รับวันที่ ๖ กย. ๖๐
เวลา 13.20 น.

หน่วยราชการในพระองค์ ๙๐๔

ที่ พว ๐๐๐๕.๑/๓๗๗๗

กองกิจการในพระองค์ ๙๐๔
สำนักงานราชเลขานุการในพระองค์ ฯ
พระที่นั่งอัมพรสถาน

เลขที่ 4725
รับวันที่ 5 ก.ย. 60
เวลา 13.52 น.

๘ กันยายน ๒๕๖๐

กปค.2
เลขที่ 453
รับวันที่ ๖ ก.ย. ๖๐
เวลา

เรื่อง การจัดทำวีดิทัศน์สารคดีอ่างเก็บน้ำห้วยทรายขมิ้น สืบสานพระราชปณิธานเพื่อประโยชน์สุขประชาชน

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

อ้างถึง หนังสือ สำนักงาน กปร. ที่ กร ๐๐๑๐/๒๗๖๕ ลงวันที่ ๑๓ กันยายน ๒๕๖๐

ตามหนังสือที่อ้างถึง ขอให้นำความกราบบังคมทูลพระกรุณาทรงทราบฝ่าละอองธุลีพระบาท เรื่อง สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (สำนักงาน กปร.) ได้จัดทำวีดิทัศน์สารคดี "อ่างเก็บน้ำห้วยทรายขมิ้น สืบสานพระราชปณิธานเพื่อประโยชน์สุขประชาชน" ความยาว ๗.๐๖ นาที เพื่อถอดบทเรียนในการดำเนินงานของหน่วยงานต่าง ๆ ตลอดจนการทำหน้าที่ของอ่างเก็บน้ำห้วยทรายขมิ้น ตามที่ทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ พระราชทานพระราชกระแสเพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริให้บังเกิดประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์สุขกับประชาชนต่อไป ความแจ้งแล้ว นั้น

ได้นำความกราบบังคมทูลพระกรุณาทรงทราบฝ่าละอองธุลีพระบาทแล้ว ทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ ให้เก็บวีดิทัศน์ไว้เป็นประวัติศาสตร์ และให้สำนักงาน กปร.ติดตามตรวจสอบ ปรับปรุงแก้ไขอ่างเก็บน้ำต่าง ๆ ที่อาจจะเกิดปัญหาในการกักเก็บน้ำที่จะทำให้เกิดอุทกภัยจากการชำรุดของอ่าง

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

พลอากาศโท

(ภักดี แสง-ชูโต)
ผู้ช่วยราชเลขานุการในพระองค์ ฯ
ปฏิบัติราชการแทน ราชเลขานุการในพระองค์สมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

ธุรการ/สารบรรณ
โทร. ๐-๒๓๕๖-๐๘๑๘

ลปร.
เลขที่ 4037
รับวันที่ 29 ส.ค. 60
เวลา 14.23

สำนักงาน กปร.
เลขที่ 3647
รับวันที่ 28 สค. 60
เวลา 13 38 น.

ที่ นร ๐๔๐๓(กน)/๕๐๗๒

สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี
ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

๒๕ สิงหาคม ๒๕๖๐

เรื่อง รายงานสรุปสถานการณ์อุทกภัย และความก้าวหน้าการดำเนินการแก้ไขปรับปรุงอ่างเก็บน้ำห้วยทรายขมิ้น จังหวัดสกลนคร

รปร.-ฉ.
เลขที่ 2774
รับวันที่ 28 สค 60
เวลา 15.17 น.

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

อ้างถึง หนังสือสำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ด่วนที่สุด ที่ กร ๐๐๐๓/๒๓๓๙ ลงวันที่ ๗ สิงหาคม ๒๕๖๐

ตามหนังสือที่อ้างถึง กราบเรียนนายกรัฐมนตรี/ประธานกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ เพื่อโปรดทราบรายงานสรุปสถานการณ์อุทกภัย และความก้าวหน้าการดำเนินการแก้ไขปรับปรุงอ่างเก็บน้ำห้วยทรายขมิ้น จังหวัดสกลนคร ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรีได้นำกราบเรียนนายกรัฐมนตรีทราบแล้ว มีบัญชา "ให้สรุปรายงานประจำเดือนเพื่อนำความกราบบังคมทูลพระกรุณาทรงทราบฝ่าละอองธุลีพระบาทด้วย"

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการต่อไป

กปค.2
เลขที่ 760
รับวันที่ 29 ส.ค. 60
เวลา

ขอแสดงความนับถือ

(นางฐะปาณีย์ อาจารวงศ์)
รองเลขาธิการนายกรัฐมนตรีฝ่ายบริหาร
ปฏิบัติราชการแทน เลขาธิการนายกรัฐมนตรี

กองงานนายกรัฐมนตรี
โทร. ๐-๒๒๘๘-๔๔๑๐
โทรสาร ๐-๒๒๘๘-๔๐๐๐ ต่อ ๔๙๙๐

คำสั่งคณะกรรมการจัดการชลประทาน โครงการชลประทานสกลนคร
ที่ ๕๗๒๙ /๒๕๖๐
เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการจัดการชลประทานโครงการชลประทานสกลนคร (ลุ่มน้ำย่อยห้วยทรายขมิ้น)

เพื่อให้การบริหารจัดการชลประทานโครงการชลประทานสกลนคร เขตอำเภอเมืองสกลนคร ในด้านการส่งน้ำและบำรุงรักษาและกิจกรรมที่เกี่ยวข้อง เป็นไปตามแนวทางและเป้าหมายการจัดการชลประทานโดยเกษตรกรมีส่วนร่วมเพื่อให้เกษตรกรและองค์กรปกครองท้องถิ่นได้มีส่วนร่วมในการจัดการชลประทานร่วมกับเจ้าหน้าที่ชลประทานและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ทั้งในด้านส่งน้ำและการบำรุงรักษาและกิจกรรมที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้การจัดสรรน้ำให้ทั่วถึงเป็นธรรม ประหยัดและมีการบำรุงรักษาระบบชลประทานให้ใช้ประโยชน์ได้ยาวนาน เกิดประโยชน์จากการใช้น้ำชลประทานอย่างเต็มที่ จึงแต่งตั้งคณะกรรมการจัดการชลประทานโครงการชลประทานสกลนคร (ลุ่มน้ำย่อยห้วยทรายขมิ้น) โดยมีองค์ประกอบและอำนาจหน้าที่ ดังนี้

คณะกรรมการที่ปรึกษา

๑. ผู้อำนวยการสำนักงานชลประทานที่ ๕
๒. ผู้อำนวยการโครงการชลประทานสกลนคร
๓. ผู้อำนวยการศูนย์ศึกษาการพัฒนาภูพานอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
๔. หัวหน้าสำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดสกลนคร

คณะกรรมการจัดการชลประทาน

๑.	นายอำเภอเมืองสกลนคร	ประธานกรรมการ
๒.	ปลัดอำเภอหัวหน้ากลุ่มบริหารงานปกครองอำเภอเมืองสกลนคร	รองประธานกรรมการ
๓.	เกษตรอำเภอเมืองสกลนคร	รองประธานกรรมการ
๔.	หัวหน้าฝ่ายขยายผลศูนย์ศึกษาการพัฒนาภูพานอันเนื่องมาจากพระราชดำริ	กรรมการ
๕.	ปลัดอำเภอประจำตำบลขมิ้นและตำบลพังขว้าง	กรรมการ
๖.	นายกเทศมนตรีตำบลดงมะไฟ	กรรมการ
๗.	ปลัดเทศบาลตำบลดงมะไฟ	กรรมการ
๘.	นายกองค์การบริหารส่วนตำบลขมิ้น	กรรมการ

/.๙. สมาชิก...

๙. สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลขมิ้น บ้านน้อยหัวคู บ้านพานพัฒนา บ้านโคกเลาะ บ้านหนองปลาดุก บ้านดงยอ และบ้านประชาสุขสันต์ กรรมการ

๑๐. ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลขมิ้น กรรมการ

๑๑. นายกองค์การบริหารส่วนตำบลพังขว้าง กรรมการ

๑๒. สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลขมิ้น บ้านพังขว้างกลาง บ้านพังขว้างเหนือ และบ้านห้วยทราย กรรมการ

๑๓. ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลพังขวาง กรรมการ

๑๔. กำนันตำบลขมิ้น กรรมการ

๑๕. กำนันตำบลพังขว้าง กรรมการ

๑๖. ผู้ใหญ่บ้านบ้านห้วยทราย ตำบลพังขว้าง อำเภอเมือง จังหวัดสกลนคร กรรมการ

๑๗. ผู้ใหญ่บ้านบ้านพังขว้างเหนือ ตำบลพังขว้าง อำเภอเมือง จังหวัดสกลนคร กรรมการ

๑๘. ผู้ใหญ่บ้านบ้านพังขว้างกลาง ตำบลพังขว้าง อำเภอเมือง จังหวัดสกลนคร กรรมการ

๑๙. ผู้ใหญ่บ้านบ้านน้อยหัวคู ตำบลขมิ้น อำเภอเมือง จังหวัดสกลนคร กรรมการ

๒๐. ผู้ใหญ่บ้านบ้านพานพัฒนา ตำบลขมิ้น อำเภอเมือง จังหวัดสกลนคร กรรมการ

๒๑. ผู้ใหญ่บ้านบ้านโคกเลาะ ตำบลขมิ้น อำเภอเมือง จังหวัดสกลนคร กรรมการ

๒๒. ผู้ใหญ่บ้านบ้านหนองปลาดุก ตำบลขมิ้น อำเภอเมือง จังหวัดสกลนคร กรรมการ

๒๓. ผู้ใหญ่บ้านบ้านดงยอ ตำบลขมิ้น อำเภอเมือง จังหวัดสกลนคร กรรมการ

๒๔. ผู้ใหญ่บ้านบ้านประชาสุขสันต์ ตำบลขมิ้น อำเภอเมือง จังหวัดสกลนคร กรรมการ

๒๕. ประธานกลุ่มบริหารการใช้น้ำชลประทานอ่างเก็บน้ำห้วยทรายขมิ้น กรรมการ

๒๖. ประธานกลุ่มบริหารการใช้น้ำชลประทานอ่างเก็บน้ำห้วยน้ำบ่อ กรรมการ

๒๗. ประธานกลุ่มบริหารการใช้น้ำชลประทานอ่างเก็บน้ำห้วยทรายตอนบน ๑ กรรมการ

๒๘. ประธานกลุ่มบริหารการใช้น้ำชลประทานอ่างเก็บน้ำห้วยทรายตอนบน ๒ กรรมการ

/.๒๘. ประธาน...

๒๙. ประธานกลุ่มบริหารการใช้น้ำชลประทาน อ่างเก็บน้ำห้วยทรายตอนบน ๓ — กรรมการ

๓๐. หัวหน้าฝ่ายจัดสรรน้ำและปรับปรุงระบบชลประทาน โครงการชลประทานสกลนคร — กรรมการและเลขานุการ

๓๑. หัวหน้าฝ่ายส่งน้ำและบำรุงรักษาฝ่ายที่ ๑ — กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

๓๒. นายวาที สีแสนตอ (นายช่างชลประทานชำนาญงาน) ศูนย์ศึกษาการพัฒนาภูพานอันเนื่องมาจากพระราชดำริ — กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

โดยให้มีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

๑. บริหารจัดการชลประทาน อันได้แก่ การกำหนดฤดูกาลส่งน้ำ พื้นที่ส่งน้ำ วิธีการส่งน้ำ แผนการส่งน้ำ และระบบเตือนภัยอันเกิดจากน้ำท่วมและน้ำหลาก

๒. บำรุงรักษาระบบชลประทาน อันได้แก่ การกำหนดปฏิทินการบำรุงรักษา วิธีการบำรุงรักษา และแผนการบำรุงรักษา เป็นต้น

๓. ดำเนินกิจกรรมอื่นๆที่เกี่ยวข้อง อันได้แก่ การผลิตเกษตร สินเชื่อเกษตรและการตลาดเกษตร เป็นต้น

๔. ไกล่เกลี่ยกรณีพิพาทปัญหาเรื่องการบริหารจัดการน้ำ

๕. ประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในเรื่องของการบริหารจัดการชลประทาน เพื่อให้สามารถดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพ และการบริหารงานจะอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของคณะกรรมการจัดการชลประทานโครงการชลประทานสกลนคร

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๓๐ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๐

(นายวิทยา จันทร์ฉลอง)
ผู้ว่าราชการจังหวัดสกลนคร

คณะผู้จัดทำ

ที่ปรึกษา

1.	นายลลิต	ถนอมสิงห์	เลขาธิการ กปร.
2.	นายสมศักดิ์	เพิ่มเกษร	รองเลขาธิการ กปร.
3.	นายหทัย	วสุนันต์	ที่ปรึกษาด้านการประสานงานโครงการฯ

ผู้ร่วมดำเนินการรวบรวม ศึกษา และวิเคราะห์ข้อมูล

1.	นายวัชระ	หัศภาค	ผู้อำนวยการกองติดตามประเมินผล
2.	นางสาวกาญจนา	กำเนิดพันธ์	ผู้อำนวยการกลุ่มประเมินผล
3.	นางณัฐกิตติ์	วินิชสำเภาทิพย์	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ
4.	นางสาวแสงเพ็ญ	คุณภัทรสกุล	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ
5.	นางสาวนวพร	รัตนสมบัติทวี	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนปฏิบัติการ
6.	นายวีรพงษ์	กำแพงทอง	เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน
7.	นางสาวญาณิศา	ณ มหาไชย	เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน
8.	นางสาวเบญจพร	บุญคำภา	เจ้าหน้าที่วิเคราะห์และประมวลผลข้อมูล

ผู้เกี่ยวข้องที่ให้การสนับสนุนและประสานการดำเนินงานในพื้นที่

1.	นายปริญญวัฒน์	วัชรอาภากร	ผู้อำนวยการกองแผนงานและยุทธศาสตร์
2.	นายธนฤทธิ์	รัชตะประกร	ผู้อำนวยการกลุ่มประสานงานพื้นที่ 22 กองประสานงานโครงการพื้นที่ 2
3.	นางสาวฉัตตริน	บุญเกิด	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ
4.	นางสาวสุดารัตน์	ชัยชะนะ	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ
5.	นางสาวสุทธิพา	อาศิรพจน์	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนปฏิบัติการ